η σημερινη
Της Κυριακής

19.04.2026

ΟΠΟΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΥΛΛΟΓΑΤΑΙ ΣΥΛΛΟΓΑΤΑΙ ΚΑΛΑ • ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ

ΑΡ. 15351 ΤΙΜΗ €2 | www.simerini.com

«ΙΕΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ»
Η επιστροφή της θρησκείας ως εργαλείου «ήπιας ισχύος»

ΣΕΛΙΔΑ 10

ΓΙΑΤΙ ΤΑ LEOPARD 1A5 ΑΠΟΡΡΙΦΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ...

ΝΕΑ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Έφεραν άλλη μια πυροβολαρχία «HISAR» και αυτοκινούμενο ραντάρ ALP-100

Καλύπτουν αεροδρόμια Τύμπου, Λευκονοίκου και μονάδες αρμάτων και πυροβολικού ΣΕΛΙΔΕΣ 8-9

9.699 ΑΔΕΙΕΣ ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ
ΣΤΟ ΣΦΥΡΙ ΟΙ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ

Real estate, επενδύσεις και ο χάρτης των ξένων αγοραστών

ΣΕΛΙΔΕΣ 2-3

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ
Η Ελλάδα και η Κύπρος ανάμεσα στην «Επική οργή» και τον «Βρυχώμενο λέοντα»
ΣΕΛΙΔΑ 7

ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ
Άγγελος Ψαράς: Κατευόδιο σ' έναν αγνό πατριώτη
ΣΕΛΙΔΑ 5

ΛΑΖΑΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΣ
Το Ε-89 του Θουκυδίδη και η τουρκική απειλή
ΣΕΛΙΔΑ 6

ΠΕΡΙΠΛΟΚΟ ΠΑΖΛ
Οι γκρίζες ζώνες της υπόθεσης «Σάντη»
ΣΕΛΙΔΕΣ 4-5

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΑΠΑΤΕΣ
Χάνονται περιουσίες με ένα «κλικ»
ΣΕΛΙΔΑ 14

ΠΟΣΟ ΚΟΣΤΙΖΟΥΝ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ
Βουλευτικές 2026: Η κάλπη των €5,4 εκατ.
ΣΕΛΙΔΑ 11

ΑΣΦΥΞΙΑ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ
Στον «αέρα» οι εκπαιδεύσεις πιλότων στην Κύπρο
ΣΕΛΙΔΑ 15

61.538 ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ
Πώς το drone της Χεζμπολάχ άνοιξε τρύπα στον τουρισμό
ΣΕΛΙΔΕΣ 22-23

ΔΥΟ ΝΕΚΡΟΙ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑ

1.300 ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΚΤΗΡΙΑ

και κενά στην ασφάλεια

Επισήμως επικίνδυνη από τις αρχές Μαρτίου η πολυκατοικία

ΣΕΛΙΔΕΣ 16-17

ΘΕΣΗ

Η ρήτρα 42,7 της Ε. Ένωσης

Σηκώνουν τους τόνους οι Τούρκοι. Μετά τους υπουργούς του, τη σκυτάλη πήρε ο Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος απαιτεί την απομάκρυνση των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων από την περιοχή της Κύπρου, μετά την κρίση στο Ιράκ. Είναι πρόδηλον ότι η παρουσία τους χαλά τα αυτοκρατορικά του σχέδια για την επιβολή της Γαλάζιας Πατρίδας και τη συνέχιση της δική μας κατοχής και ομηρείας. Τι μας λέει ο Ερντογάν; Ότι θέλει να μας κόψει το οξυγόνο... Ξανά!

Συνέχεια στη σελίδα 2

ΘΕΣΗ

Επί μακρόν γράφαμε ότι η κύρια απειλή για την Ελλάδα και την Κύπρο δεν ήταν το Ιράν, αλλά η Τουρκία. Τι συμβαίνει σήμερα; Η ίδια η Άγκυρα με μια συγχορδία απειλών αξιώνει πίσω τα «κεκτημένα» της στην Ανατολική Μεσόγειο, δηλαδή την επικυριαρχία της, που τέθηκε υπό αμφισβήτηση από την παρουσία των Ελληνικών και άλλων Ευρωπαϊκών Δυνάμεων, που έσπευσαν στην περιοχή για να δώσουν προστασία στην Κύπρο. Η αξίωση του Τ. Ερντογάν για την αποχώρηση των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων επιβεβαιώνει τη σημασία της παραμονής τους για την ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Ελλάδας, αλλά και της ίδιας της Ευρώπης. Γιατί; Διότι, μέσω μιας ανυπεράσπιστης Κύπρου, μπορεί να απειλεί και την Ελλάδα, αλλά και την ΕΕ. Θέλει να έχει μονοπωλιακή σχέση με την περιοχή μας, για να σπεύδουν όλοι να προσκυνούν τον Σουλτάνο και να παίρνουν την άδειά του σε περίπτωση που επιθυμούν την εξυπηρέτηση των συμφερόντων τους. Και αυτό τι σημαίνει; Την καταβολή του πάσης φύσεως «κεφαλικού φόρου». Τη δε δική μας κεφαλή την αξιώνει αδιαλείπτως. Και δη στην πράξη. Μας θεωρεί ως εκλιπόν κράτος, στο οποίο οι Ευρωπαϊκές Δυνάμεις δίνουν τώρα οξυγόνο ασφάλειας.

Η Τουρκία επιβάλλει, διά της πολιτικής της, σε Αθήνα και Λευκωσία όπως θέσουν σε επίπεδο ΕΕ: 1. Την ένταξη εντός των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ρήτρας που θα ενεργοποιεί αυτόματα το άρθρο 42, παρ. 7 των Συνθηκών, που προνοεί τη στρατιωτική στήριξη της ΕΕ και των κρατών μελών της σε περίπτωση που κράτος μέλος δέχεται επίθεση. 2. Τη θεσμοθέτηση περιφερειακού στρατηγείου ή διοικητηρίου της ΕΕ στη Βάση «Ανδρέας Παπανδρέου» στο πλαίσιο της αυτόνομης ευρωπαϊκής άμυνας, που είναι μια από τις προτεραιότητες της Κυπριακής Προεδρίας κατόπιν ομοφωνίας των εταίρων μας. Έτσι, η ΕΕ θα έχει ενισχυμένο διπλωματικό ρόλο στην περιοχή, προάγοντας την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ειρήνη.

Εάν η Τουρκία θέλει να συνεργαστεί, τότε θα πρέπει να σεβαστεί την Κυπριακή Δημοκρατία, δηλαδή την ΕΕ, και ν' αρχίσει την αποχώρηση του Ατίλα. Και όχι να συνεχίζει να μας θεωρεί τσιφλίκι της...

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Έτος 46ο – 1η Έκδοση 3 Φεβρουαρίου 1976
Εκδότης και Συνιδρυτής: **Κώστας Ν. Χατζηκωστής**
Διατελέσας Διευθύνων Σύμβουλος: **Άντης Χατζηκωστής (2002-2010)**

Διευθυντής Εκδοτικού Οίκου Δίας: **Χρύσανθος Τσουρούλλης**
Βοηθός Αρχισυντάκτης: **Ανδρέας Κόκκινος**
Advertising Specialist: **Καρολίνα Νεοκλέους**
Λειτουργός Εμπορικού: **Ελισάβετ Ηρακλέους**
Brand Manager: **Σωτήρης Κυριάκου**
Δημιουργικό: **Χάρης Κατσιάμης**
Ιδιοκτησία: **Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ**
Κεντρικό Τηλέφωνο Επικοινωνίας: **22580580**,
Φαξ: **22580518**
Εμπορικό Τμήμα: **22580513, 22580491, 22580487,** Φαξ: **22580455**
Ιστοσελίδα: **www.simerini.com**
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: **sintaxi@simerini.com**
Λεωφόρος Άντη Χατζηκωστή 31 και Αρχαγγέλου Γωνία, 2059 Στρόβολος, Λευκωσία.
Εκτύπωση: **MILKRO DIGITAL CYPRUS LTD**
Διανομή: **Kronos Public Ltd**

Copyright © Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ

Απαγορεύεται αυστηρώς η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά προτίμηση ή κατά διασκευή απόδοση του περιεχομένου (κειμένου ή φωτογραφίας) με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφηση ή άλλο, χωρίς τη γραπτή έγκριση ή άδεια του εκδότη Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ.

PDF EDITION
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗ **«Σ»** ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ SMARTPHONES ΚΑΙ TABLETS

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
Για έγκυρη και αξιόπιστη ενημέρωση στο **www.simerini.com.cy**

Στο σφυρί οι παραλίες των κατεχομένων

Real estate, επενδύσεις και ο χάρτης των ξένων αγοραστών

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Το real estate στα κατεχόμενα έχει πλέον σαφή γεωγραφία, προϊόν και κοινό. Το χρήμα δεν απλώνεται ομοιόμορφα. Συγκεντρώνεται στον παραλιακό άξονα Κερύνειας–Αμμοχώστου, εκεί όπου υψώνονται συγκροτήματα διαμερισμάτων, τουριστικές κατοικίες και μεγάλα projects στραμμένα σχεδόν αποκλειστικά στην ξένη ζήτηση. Οι αριθμοί δείχνουν το μέγεθος και τη μορφή του φαινομένου. Μόνο το 2024 δόθηκαν δικαιώματα αγοράς σε 6.951 αλλοδαπούς, οι οποίοι απέκτησαν 4.410 διαμερίσματα, 1.186 μονοκατοικίες και 568 οικόπεδα. Το 2025, μετά τη νέα χαλάρωση του πλαισίου, δόθηκαν άλλα 2.250 δικαιώματα αγοράς μέσα σε λίγες εβδομάδες. Το κρίσιμο, όμως, δεν είναι μόνο ο όγκος. Είναι το μοτίβο: η αγορά γέρνει καθαρά προς το διαμέρισμα και το οργανωμένο complex, με τουρκικό πυρήνα αγοραστών αλλά ισχυρή ρωσική, ιρανική και ευρύτερη διεθνή παρουσία. Στις ακτογραμμές των κατεχομένων δεν αναπτύχθηκε απλώς μια αγορά ακινήτων. Χτίστηκε ένα συγκεκριμένο μοντέλο άντλησης ξένου χρήματος.

> **9.699 άδειες σε τέσσερα χρόνια**
>
> **Από τον Ιανουάριο του 2019 μέχρι τον Νοέμβριο του 2023 είχαν δοθεί 9.699 άδειες αγοράς σε αλλοδαπούς, ενώ μόνο στο πρώτο δεκάμηνο του 2023 είχαν εγκριθεί 4.569. Από αυτές, μόνο το 35% συνοδεύονταν από τίτλο ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τα στοιχεία που μεταφέρθηκαν τότε στον Τύπο**

Στην ακτογραμμή το μεγάλο παιχνίδι

Η πρώτη καθαρή διαπίστωση είναι γεωγραφική. Οι πιο χαρακτηριστικές υποθέσεις ακινήτων εντοπίζονται κατά μήκος της βόρειας και ανατολικής ακτογραμμής, κοντά στην Κερύνεια και την Αμμόχωστο, σε χωριά όπως η Ακανθού και ο Άγιος Αμβρόσιος, περιοχές που περιγράφονται ως ιδιαίτερα ελκυστικές για ξένους αγοραστές λόγω θέσης και παραθαλάσσιου χαρακτήρα. Στην ίδια γραμμή, το Reuters σημείωσε το καλοκαίρι του 2025 ότι το Τρίκωμο (Iskele) έχει γνωρίσει «σημαντική ανάπτυξη» τα τελευταία χρόνια. Δεν πρόκειται, συνεπώς, για διάχυση της αγοράς σε ολόκληρη την κατεχόμενη επικράτεια. Πρόκειται για συγκέντρωση πάνω στην ακτή, εκεί όπου η θάλασσα μεταπίπτει σε εμπορικό πλεονέκτημα και σε εργαλείο πώλησης.

Η παραλιακή αυτή συγκέντρωση εξηγεί και τον χαρακτήρα των επενδύσεων. Οι αναπτύξεις δεν απευθύνονται πρωτίστως σε τοπική στεγαστική

ανάγκη, αλλά σε ξένο αγοραστή που αγοράζει πακέτο: τοποθεσία, τουριστική χρήση, πιθανή υπεραξία και δυνατότητα εκμετάλλευσης. Ο άξονας Κερύνειας–Αμμοχώστου εξελίχθηκε έτσι σε βασικό πεδίο της οικοδομικής έκρηξης. Εκεί συγκεντρώνονται οι νέες άδειες, εκεί συσσωρεύονται τα μεγαλύτερα projects, εκεί αποτυπώνεται πιο καθαρά το νέο οικονομικό βάρος του real estate στα κατεχόμενα.

Με αιχμή του δόρατος... τα διαμερίσματα

Η δεύτερη μεγάλη διαπίστωση αφορά το ίδιο το προϊόν της αγοράς. Το 2024 οι ξένοι δεν αγόρασαν κυρίως σπίτια, ούτε οικόπεδα. Αγόρασαν διαμερίσματα. Τα 4.410 διαμερίσματα έναντι 1.186 μονοκατοικιών και 568 οικοπέδων δείχνουν με ακρίβεια προς τα πού έχει μετακινηθεί η αγορά. Το κατεχόμενο real estate δεν αναπτύσσεται πάνω στη λογική της μεμονωμένης κατοικίας. Αναπτύσσεται πάνω στη λογική της μονάδας μέσα σε συγκρότημα. Όσο μεγαλύτερο το project, τόσο περισσότερες οι επιμέρους πωλήσεις, τόσο ευκολότερη η διάθεση τού ακινήτου σε πολλές εθνικές αγορές ταυτόχρονα.

Η νομοθετική αλλαγή του Μαΐου 2025 ήρθε να ενισχύσει ακριβώς αυτό το μοντέλο. Από εκείνο το σημείο και μετά, οι ξένοι μπορούσαν ν' αγοράζουν έως δύο σπίτια ή τρία διαμερίσματα, ενώ προηγουμένως το όριο ήταν ένα σπίτι ή ένα διαμέρισμα. Η αλλαγή δεν ήταν τεχνική. Ήταν καθαρό σήμα διεύρυνσης της αγοράς. Και η αγορά αντέδρασε αμέσως: μέχρι τα μέσα Ιουλίου είχαν ήδη δοθεί 2.250 νέα δικαιώματα αγοράς σε αλλοδαπούς. Η στρόφιγγα άνοιξε και η ανταπόκριση ήταν άμεση.

Τούρκοι, Ρώσοι και Ιρανοί στον χάρτη των αγορών

Στο ερώτημα των εθνικοτήτων, τα ανοιχτά στοιχεία δείχνουν καθαρό μοτίβο, έστω κι αν δεν υπάρχει πλήρης, ανεξάρτητα ελεγμένος δημόσιος πίνακας αποκλειστικά για το 2025. Το 2022, το 90% των αδειών είχαν δοθεί σε Τούρκους υπηκόους και στις αρχές του 2023 το αντίστοιχο ποσοστό βρισκόταν στο 80%, με το υπόλοιπο να αφορά κυρίως Ισραηλινούς, Ρώσους και Ιρανούς. Η αγορά, επομένως, έχει ξεκάθαρο τουρκικό πυρήνα, πάνω στον οποίο προστέθηκαν στη συνέχεια άλλες ισχυρές ροές κεφαλαίου και ζήτησης.

Το ίδιο ενδιαφέρον είναι και το γεωγραφικό αποτύπωμα αυτών των αγορών. Οι επενδύσεις που καταγράφονταν τότε εντοπίζονταν κυρίως σε Άγιο Αμβρόσιο, Ακανθού, Καζιβέρα και Τρίκωμο. Δεν πρόκειται μόνο για κατανομή εθνικοτήτων. Πρόκειται για συνδυασμό εθνικοτήτων και περιοχών. Ο Τούρκος αγοραστής παραμένει ο βασικός πυλώνας, αλλά το real estate διαμορφώθηκε σταδιακά και ως προϊόν για ρωσόφωνες, ιρανικές και άλλες ξένες αγορές, με τα δίκτυα προώθησης να προσαρμόζονται σε πολλές γλώσσες και σε πολλαπλά κοινά.

Τα projects που άλλαξαν την παραλιακή ζώνη

Ο παραλιακός χάρτης της αγοράς έχει και ονόματα. Στο Τρίκωμο και στο Long Beach καταγράφηκε ήδη από το 2023 μαζική δόμηση, με νέα resorts, ψηλά κτήρια και διαδοχικά projects. Στην ίδια περιοχή εμφανίζεται και το Bellagio, με 281 διαμερίσματα, ως χαρακτηριστικό δείγμα της νέας κλίμακας. Η περιοχή δεν λειτούργησε απλώς ως σημείο οικοδομικής δραστηριότητας. Λειτούργησε ως εργαστήριο του νέου μοντέλου: μαζικό project, εκατοντάδες μονάδες, στοχευμένη προώθηση σε ξένους.

Ακόμη πιο βαρύ, με όρους δημοσίως τεκμηριωμένου μεγέθους, είναι το αποτύπωμα του ομίλου Afik. Σύμφωνα με το Associated Press, ο όμιλος ανέπτυξε μεταξύ 2014 και 2024 περίπου 400.000 τετραγωνικά μέτρα γης, αξίας άνω των 38 εκατ. ευρώ. Δημοσιεύματα κατονομάζουν ως παραδείγματα τα Caesar Cliff, Caesar Resort, Caesar Beach, Caesar Bay, Caesar Breeze και Caesar Blue σε Άγιο Αμβρόσιο, Τρίκωμο, Γαστριά και Ακανθού. Πρόκειται για πλέγμα αναπτύξεων που χαρτογραφεί με ακρίβεια πού συγκεντρώθηκε το μεγαλύτερο βάρος του ξένου χρήματος.

Στην ανατολική πλευρά, το EDEN project στο κατεχόμενο Λευκόνοικο, το οποίο περιγράφηκε ως ανάπτυξη πολυτελείας ύψους 50 εκατ. στερλινών, δείχνει ότι η αγορά δεν μειριέται πλέον σε μεμονωμένα κτήρια ή μικρές κατασκευές. Μειριέται σε projects δεκάδων εκατομμυρίων, που παρουσιάζονται ως αναπτυξιακοί πυλώνες για ολόκληρες περιοχές. Η αγορά, δηλαδή, δεν μεγάλωσε μόνο ποσοτικά. Άλλαξε και κλίμακα.

Η ακτογραμμή δείχνει πού πηγαίνει η αγορά

Το βασικό συμπέρασμα δεν είναι ότι αυξήθηκαν οι πωλήσεις. Είναι ότι στα κατεχόμενα διαμορφώθηκε ένα πολύ συγκεκριμένο real estate μοντέλο. Οι επενδύσεις συγκεντρώνονται στην ακτή. Το κυρίαρχο προϊόν είναι το διαμέρισμα μέσα σε οργανωμένο συγκρότημα. Το αγοραστικό ενδιαφέρον έχει τουρκικό πυρήνα, αλλά εμπλουτίζεται από ρωσικές, ιρανικές και άλλες διεθνείς ροές. Και τα μεγάλα έργα δεν είναι πια εξαιρέσεις. Είναι ο κανόνας που διαμορφώνει τον χάρτη.

Γι' αυτό και η ακτογραμμή λέει σήμερα περισσότερα από οποιονδήποτε γενικό δείκτη. Δείχνει πού πέφτει το χρήμα, πού συγκεντρώνεται η ζήτηση, πού υψώνονται τα μεγάλα projects και πού έχει επιλεγεί να στηριχθεί η αγορά. Από την Κερύνεια και την Ακανθού μέχρι το Τρίκωμο και την ευρύτερη επαρχία Αμμοχώστου, το real estate στα κατεχόμενα ακολούθησε έναν σαφή δρόμο: παραλία, complex, ξένος αγοραστής. Αυτό είναι το μοτίβο των αγορών.

Από £50.000 σε πάνω από £200.000

Στο Τρίκωμο, διαμερίσματα σε νέα high-rise developments πωλούνταν το 2023 πάνω από £200.000, όταν δύο χρόνια νωρίτερα ένα δυάρι στην ίδια περιοχή κόστιζε £50.000-£70.000. Τα τρίχωρα ξεπερνούσαν πλέον τις £350.000

Ο φόβος των «ξένων γκέτο» και της σκιώδους αγοράς

Η ανησυχία για τη μαζική αγορά γης και ακινήτων από ξένους δεν εκφράζεται μόνο από την ελληνοκυπριακή πλευρά. Καταγράφεται πλέον ανοιχτά και μέσα στα κατεχόμενα. Τον Δεκέμβριο του 2025, ο Τουρκοκύπριος ηγέτης Τούφαν Ερχιουρμάν μίλησε για την ανάγκη να τεθούν όρια στις πωλήσεις ακινήτων σε ξένους, ώστε ορισμένες περιοχές να μη μετατραπούν σε «γκέτο ξένων κατοίκων», συνδέοντας ευθέως το θέμα με τη διόγκωση της «σκιώδους οικονομίας». Είχε προηγηθεί ήδη από τον Ιανουάριο του 2024 δημόσια προειδοποίηση της CTP ότι οι πωλήσεις σε ξένους «θα δημιουργούσαν προβλήματα και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό».

Η ανησυχία αυτή αποτυπώθηκε και θεσμικά. Τον Μάιο του 2024, το καθεστώς κινήθηκε για να περιορίσει τις αγορές ξένων, προβλέποντας ανώτατο όριο ενός ακινήτου ανά ξένο αγοραστή και πλαφόν 7% ανά επαρχία και 3% συνολικά. Ο λόγος ήταν ότι, σύμφωνα με τις ίδιες αναφορές, πάνω από το 50% των συναλλαγών εκτιμάτο πως δεν καταγραφόταν, ενώ ο τότε αρμόδιος Ντουρσούν Ογούζ παραδεχόταν ότι υπήρχαν ξένοι που είχαν αγοράσει μέχρι και 30 ακίνητα χωρίς να τα έχουν περάσει στο όνομά τους. Στο ίδιο πλαίσιο, η αυστηροποίηση συνδέθηκε και με τις πιέσεις προς την Άγκυρα για περιορισμό των κινδύνων ξεπλύματος χρήματος, καθώς ο τομέας ακινήτων εθεωρείτο ευάλωτος σε «μαύρες» ροές.

Παρά ταύτα, το 2025 η στρόφιγγα άνοιξε ξανά. Μετά τη χαλάρωση του πλαισίου τον Μάιο, δόθηκαν 2.250 νέα δικαιώματα αγοράς μέσα σε λίγες εβδομάδες. Και τον Μάρτιο του 2026 καταγράφηκε δημόσια ότι, στο διάστημα 2015-2025, χιλιάδες τίτλοι ιδιοκτησίας δόθηκαν σε Ιρανούς, Τούρκους και Ρώσους αγοραστές με επίκεντρο την Αμμόχωστο και το Τρίκωμο, ενώ Ουκρανοί και Κοζάκοι εμφανίζονταν σε Μόρφου και Κερύνεια. Αυτό ακριβώς εξηγεί γιατί η συζήτηση στα κατεχόμενα έχει γίνει πλέον πιο οξεία: δεν αφορά μόνο το ύψος των επενδύσεων, αλλά και το ποιοι αγοράζουν, πού συγκεντρώνονται και πόσο γρήγορα αλλάζει ο χάρτης ιδιοκτησίας σε ολόκληρες περιοχές.

Οι γκρίζες ζώνες της υπόθεσης «Σάντη»

Οι αντικρουόμενοι ισχυρισμοί συνθέτουν ένα περίπλοκο παζλ

Ο δικανικός έλεγχος αναμένεται να καθορίσει τις εξελίξεις

Σοβαρές ενστάσεις για τους χειρισμούς της Αστυνομίας

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
panagiotouc@sigmalive.com

Η υπόθεση «Σάντη» λαμβάνει ολοένα και πιο περίπλοκες διαστάσεις, καθώς οι αντικρουόμενες αφηγήσεις των εμπλεκομένων έχουν δημιουργήσει επιπλέον «θολά σημεία», δυσκολεύοντας τη διαμόρφωση μιας σαφούς εικόνας για το τι έχει πραγματικά συμβεί.

Η διαρροή του περιεχομένου της ένορκης δήλωσης της Αστυνομίας προσθέτει νέα δεδομένα στη δημόσια συζήτηση και αποτελεί ένα ακόμη στοιχείο που εξετάζεται στο πλαίσιο αξιολόγησης των ισχυρισμών που έχουν διατυπωθεί από τον Μακάριο Δρουσιώτη.

Η σχέση με τον πρώην δικαστή

Η ύπαρξη κάποιας μορφής γνωριμίας μεταξύ της «Σάντη» και πρώην δικαστικού λειτουργού φαίνεται να επιβεβαιώνεται. Ωστόσο, το εύρος και η φύση αυτής της σχέσης αποτελούν σημείο έντονης αμφισβήτησης.

Οι σοβαροί ισχυρισμοί που διατυπώθηκαν δημόσια περί μακροχρόνιας κακοποίησης από παιδική ηλικία, βιασμού σε ανήλικη ηλικία και εγκυμοσύνης, δεν επιβεβαιώνονται από τα στοιχεία που έχουν μέχρι στιγμής συλλεχθεί. Αντιθέτως, σύμφωνα με πληροφορίες από τις καταθέσεις, η ίδια η γυναίκα φέρεται να αποστασιοποιείται από αυτήν την εκδοχή.

Παράλληλα, ο πρώην δικαστής φέρεται ν' αναγνωρίζει την ύπαρξη επικοινωνίας και επαφών, αλλά ν' απορρίπτει κατηγορηματικά το περιεχόμενο των καταγγελιών. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν και οι μαρτυρίες οικογενειακών προσώπων της γυναίκας, οι οποίοι αναφέρουν ότι έχει αποκτήσει ένα παιδί, όχι τρία, και ότι ο πατέρας του δεν είναι ο εν λόγω δικαστής.

Στο μικροσκόπιο τα μηνύματα

Ιδιαίτερο βάρος στην υπόθεση έχουν αποκτήσει τα μηνύματα που δημοσιοποιήθηκαν και αποτέλεσαν βασικό πυλώνα των ισχυρισμών. Η αξιοπιστία τους βρίσκεται πλέον στο επίκεντρο της ανακριτικής διαδικασίας.

Στην ένορκη δήλωση περιλαμβάνεται αναφορά της «Σάντη», η οποία φέρεται να παραδέχθηκε ότι τα συγκεκριμένα μηνύματα δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Σύμφωνα με τα στοιχεία, τα δημιούργησε η ίδια χρησιμοποιώντας εφαρμογή κινητού τηλεφώνου, πριν τα παρουσιάσει ως αυθεντικά.

Η εξήγηση που φέρεται να έδωσε για την πράξη της εστιάζει αρχικά σε παρορμητική συμπεριφορά, χωρίς σαφή αιτία. Ωστόσο, σε μεταγενέστερη κατάθεση, προστίθεται μια πιο σύνθετη διάσταση, αυτή της ανάγκης της να νιώσει σημαντική και ν' αποκτήσει ρόλο σε ένα αφήγημα με βαρύτητα.

Οι Αρχές φαίνεται να εξετάζουν δύο αντίθετες εκδοχές, καθώς είτε τα μηνύματα αποτελούν προϊόν υποκλοπής είτε αποτελούν κατασκευασμένο υλικό. Η τελική αξιολόγηση αναμένεται να καθορίσει σε μεγάλο βαθμό και την κατεύθυνση της υπόθεσης.

Η αφήγηση της «Σάντη»

Ένα από τα σημεία που προκύπτουν από το υλικό της έρευνας αφορά τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε η εκδοχή των γεγονότων από τη «Σάντη».

Σύμφωνα με όσα καταγράφονται, η γυναίκα περιέγραψε μια σταδιακή εμπλοκή σε μια ιστορία που αρχικά κατασκεύασε, αλλά στη συνέχεια άρχισε να βιώνει σχεδόν ως πραγματικότητα. Μέσα από συζητήσεις και αλληλεπιδράσεις, φέρεται να δημιουργούσε σενάρια, να προσέθετε λεπτομέρειες και να συνέδεε μεταξύ τους γεγονότα, δημιουργώντας μια συνεκτική, αλλά μη επιβεβαιωμένη εικόνα.

Η διάσταση αυτή δεν αφορά μόνο την αξιοπιστία των καταγγελιών, αλλά ανοίγει και ευρύτερα ερωτήματα για τον ρόλο της ψυχολογίας στη διαμόρφωση τέτοιων αφηγημάτων, ιδιαίτερα όταν αυτά λαμβάνουν μεγάλη δημοσιότητα.

Οι ισχυρισμοί περί οργανωμένων δικτύων

Σημαντικό μέρος της δημόσιας συζήτησης περιστράφηκε γύρω από ισχυρισμούς για ύπαρξη οργανωμένων δικτύων, όπως η αδελφότητα των «Ροδόσταυρων», καθώς και υποθέσεις με ονομασίες όπως Gordian και Project Helix.

Ωστόσο, η ένορκη δήλωση δεν παρέχει ανεξάρτητη επιβεβαίωση για την ύπαρξη τέτοιων δομών ή δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υπόθεσης. Οι αναφορές αυτές καταγράφονται ως μέρος των ισχυρισμών που διατυπώθηκαν, χωρίς να τεκμηριώνονται από τα μέχρι στιγμής στοιχεία.

Το γεγονός αυτό αφήνει ανοιχτό το ερώτημα κατά πόσον οι συγκεκριμένες πτυχές θ' αποτελέσουν αντικείμενο ξεχωριστής διερεύνησης ή αν θα υποχωρήσουν σε σημασία, ανάλογα με τα ευρήματα για την αυθεντικότητα του βασικού υλικού.

Από την «εξαφάνιση» στη συνεργασία με τις Αρχές

Η δημόσια εικόνα της υπόθεσης ενισχύθηκε από αναφορές ότι η «Σάντη» είχε εξαφανιστεί και ενδεχομένως βρισκόταν σε κίνδυνο. Ωστόσο, τα στοιχεία της ένορκης δήλωσης δείχνουν μια διαφορετική πραγματικότητα.

Την ίδια περίοδο που εκφράζονταν αυτές οι ανησυχίες, η γυναίκα βρισκόταν σε επαφή με τις Αρχές και έδινε καταθέσεις. Μάλιστα, καταγράφεται ότι ο Μακάριος Δρουσιώτης είχε εκφράσει φόβους για την ασφάλειά της, χωρίς να γνωρίζει ότι ήδη συνεργαζόταν με την Αστυνομία.

Ένα ακόμη σημείο που απασχόλησε τη δημόσια συζήτηση ήταν το ενδεχόμενο η «Σάντη» να είχε μεταβεί στο εξωτερικό για λόγους προστασίας. Ωστόσο, η ένορκη δήλωση δεν επιβεβαιώνει έναν τέτοιο ισχυρισμό.

Αντιθέτως, καταγράφονται στοιχεία που δείχνουν συνεχή παρουσία της στην Κύπρο, μέσα από επαγγελματική δραστηριότητα και επαφές με το σύστημα υγείας. Αν και δεν υπάρχει πλήρης χαρτογράφηση των μετακινήσεών της, δεν προκύπτει ένδειξη φυγής για λόγους ασφάλειας.

Τεκμήρια «αλιευμένα» από το διαδίκτυο

Η αξιολόγηση των επίμαχων ψηφιακών μηνυμάτων από δικανικούς εμπειρογνώμονες αναμένεται να καθορίσει την πορεία της έρευνας. Σύμφωνα με όσα μας ανέφερε ειδικός στον τομέα της ψηφιακής εγκληματολογίας, το ζήτημα δεν περιορίζεται μόνο στην αυθεντικότητα των μηνυμάτων, αλλά επεκτείνε-

ται και στη νομική τους αποδοχή ως μαρτυρία. Οι εικόνες που προέρχονται από το διαδίκτυο, όπως στιγμιότυπα οθόνης ή φωτογραφίες συνομιλιών, έχουν περιορισμένη αποδεικτική αξία και πρέπει να αξιολογούνται με ιδιαίτερη προσοχή.

Όπως εξηγεί, είναι δυνατόν να διαπιστωθεί τεχνικά αν μια εικόνα έχει υποστεί επεξεργασία ή αλλοίωση και, εφόσον δεν εντοπιστούν τέτοιες παρεμβάσεις, μπορεί να θεωρηθεί αυθεντική ως προς τη μορφή της. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι και το περιεχόμενο που απεικονίζεται είναι αληθινό ή ότι τα μηνύματα που εμφανίζονται ανταλλάχθηκαν πράγματι μεταξύ των εμπλεκόμενων προσώπων.

Η ουσιαστική επιβεβαίωση, τονίζει, μπορεί να προκύψει μόνο μέσω δικανικής εξέτασης των ίδιων των συσκευών, δηλαδή των κινητών τηλεφώνων του αποστολέα και του παραλήπτη, ώστε να διαπιστωθεί αν τα επίμαχα μηνύματα υπάρχουν καταγεγραμμένα και είναι γνήσια. Κατά συνέπεια, τέτοιες εικόνες μπορούν να δημιουργήσουν ενδείξεις ή εύλογες υποψίες, δεν επαρκούν όμως από μόνες τους ως ισχυρή αποδεικτική βάση σε μια ποινική διαδικασία.

Η Αστυνομία έχει ήδη αποταθεί σε εμπειρογνώμονες για να διαπιστωθεί κατά πόσον τα δεδομένα αυτά είναι γνήσια ή προϊόν επεξεργασίας.

Αμφισβήτηση των ερευνών

Ο νομικός Νίκος Κληρίδης εξαπέλυσε σφοδρή κριτική κατά της Αστυνομίας για τους χειρισμούς της στην υπόθεση «Σάντη», υποστηρίζοντας ότι η έρευνα δεν στόχευε στην αποκάλυψη της αλήθειας, αλλά στη συγκάλυψη κρίσιμων στοιχείων.

Τόνισε ότι οι Αρχές όφειλαν από την πρώτη στιγμή να εξασφαλίσουν τα κινητά τηλέφωνα των εμπλεκομένων προσώπων, ιδιαίτερα μετά τη δημοσιοποίηση των επίμαχων μηνυμάτων. Σημειώνει ότι τα βασικά τεκμήρια δεν συλλέχθηκαν έγκαιρα και πλέον θεωρούνται χαμένα.

Ο κ. Κληρίδης αμφισβήτησε επίσης την αξιοπιστία του υλικού που βρίσκεται στα χέρια των ανακριτών, υποστηρίζοντας ότι το κινητό που παραδόθηκε από τη γυναίκα στο επίκεντρο της υπόθεσης δεν είναι το αυθεντικό. Κατά τον ίδιο, πρόκειται για άλλη συσκευή, στην οποία ενδέχεται να δημιουργήθηκαν μεταγενέστερα ψευδή μηνύματα, ενώ το πραγματικό τηλέφωνο παραμένει άφαντο.

Επικοινωνιακά λάθη

Την ίδια ώρα, για την υπόθεση διατυπώνονται κριτικές για τους χειρισμούς, καθώς, πέρα από τα ανακριτικά δεδομένα, η υπόθεση αναδεικνύει και σοβαρά ζητήματα ως προς τη διαχείρισή της σε επικοινωνιακό επίπεδο. Η διαρκής ροή νέων δεδομένων και η αναπαραγωγή πληροφοριών χωρίς πλήρη επιβεβαίωση από τις αρμόδιες Αρχές, συνέβαλαν στη διαμόρφωση ενός κλίματος αβεβαιότητας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα όχι μόνο τη σύγχυση της κοινής γνώμης, αλλά και τη διάβρωση της αξιοπιστίας της πληροφόρησης. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, το μόνο ασφαλές συμπέρασμα είναι ότι πρόκειται για μια υπόθεση με πολλές γκρίζες ζώνες, όπου η αλήθεια δεν έχει ακόμη αποσαφηνιστεί πλήρως και απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση για να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα.

ΑΠΟΨΗ “ ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ

Άγγελος Ψαράς: Κατευόδιο σ’ έναν αγνό πατριώτη

Έφυγε από τη ζωή τη Μεγάλη Τρίτη, 7 Απριλίου 2026, σε ηλικία 87 ετών, ο Αγαθάγγελος (Άγγελος) Θεμιστοκλέους (Ψαράς), ένας αγνός πατριώτης, τον οποίο γνώρισα τα τελευταία χρόνια. Μεταξύ μας ανεπτύχθη ανιδιοτελής φιλία, γεγονός που οδήγησε στο να μου εκμυστηρευτεί πολλές πτυχές από τη δράση του τόσο κατά τη διάρκεια του Αγώνος της ΕΟΚΑ, όσο και κατά την ταραχώδη περίοδο της ανεξαρτησίας, μέχρι το 1974.

Ο Άγγελος Θεμιστοκλέους, γνωστός με το προσωνύμιο του αγωνιστού της ΕΟΚΑ Ψαράς (από το Ψαρρός), εγεννήθη στο κατεχόμενο σήμερα Διόριος, στις 17 Δεκεμβρίου του 1939.

Γονείς του οι Θεμιστοκλής και Χριστίνα από το Διόριος. Μεγάλωσε σε μία φιωχή και πολυμελή οικογένεια. Είχε ακόμη 10 αδέλφια.

Ενετάχθη στις τάξεις της ΕΟΚΑ τον Φεβρουάριο του 1956, μέσα από την οποία ανέπτυξε πλούσια και ριψοκίνδυνη, μα πάνω απ’ όλα ηρωική δράση. Έλαβε μέρος σε όλου του είδους τις δράσεις της ΕΟΚΑ. Μάχες εναντίον του βρετανικού αποικιακού στρατού, δολιοφθορές και εκτελέσεις προδοτών και Άγγλων αξιωματικών, θέτοντας σε κίνδυνο τη ζωή του επανειλημμένως. Κορυφαία στιγμή της ριψοκίνδυνης δράσεώς του ήταν απόπειρα εκτελέσεως του Βρετανού αξιωματικού Λιντς. Στις 12 Ιουνίου του 1958 Τούρκοι από το Κιόνελι, άνευ οιασδήποτε αιτίας, σφαγίασαν 8 Έλληνες από τον Κοντεμένο. Ένας από τους εγκεφάλους της ενορχηστρωμένης εκείνης συνωμοσίας ήταν ο Άγγλος αξιωματικός του «Special Branch», Τίμοθι Μάικλ Λιντς. Αμέσως μετά τη σφαγή των Κοντεμενιωτών, ο Αρχηγός της ΕΟΚΑ έδωσε εντολή για την εκτέλεση του Βρετανού αξιωματικού. Την απόπειρα ανέλαβε ο Αγαθάγγελος Ψαράς με συνεργάτη τον Ανδρέα Κρασά. Η απόπειρα διηνεργήθη εντός του χωριού Άγιος Βασίλειος, το βράδυ της Κυριακής, 12 Οκτωβρίου 1958.

Ο Λιντς διεσώθη της απόπειρας, αλλά παρέμεινε ανάπηρος και με παραμορφωμένο πρόσωπο. Παρά το ανθρωποκυνηγητό που εξαπέλυσαν οι βρετανικές δυνάμεις, δεν κατάφεραν να συλλάβουν τα δύο ριψοκίνδυνα στελέχη της ΕΟΚΑ, που διενήργησαν την απόπειρα.

Ο Αγώνας εκείνος και οι θυσίες των αγνών αγωνιστών, δυστυχώς, δεν δικαιώθηκαν. Δεν επετεύχθη η πολυπόθητη Ένωσις με τον Μητροπολιτικό χώρο. Ο Ψαράς, μετά την ανεξαρτησία, ενετάχθη στις τάξεις του νεοσύστατου Κυπριακού Στρατού, εντός του οποίου ανέπτυξε εξίσου ηρωική και γενναία δράση. Χαρακτηριστική στιγμή αυτής της δράσεως ήταν όταν στις 24 Σεπτεμβρίου του 1964, άνδρες της Εθνικής Φρουράς, κατόπιν διαταγής του Αρχηγού της Ανωτέρας Στρατιωτικής Διοικήσεως Αμύνης Κύπρου (ΑΣΔΑΚ), Γεωργίου Γρίβα, ανακόπτουν προς έλεγχο δύο τεθωρακισμένα οχήματα της σουηδικής αποστολής της Διεθνούς Ειρηνευτικής Δυνάμεως (ΟΥΝΦΙΚΥΠ), που κατευθύνονταν από τον τουρκικό θύλακα των Κοκκίνων προς τη Λεύκα. Οι πέντε επιβαίνοντες Σουηδοί στρατιώτες, μεταξύ των οποίων και δύο αξιωματικοί, συνελήφθησαν επ’ αυτοφώρω να μεταφέρουν όπλα των Τούρκων από τα Κόκκινα στη Λεύκα. Τα όπλα μετεφέρθησαν ακτοπλοϊκώς από την Τουρκία και ξεφορτώθηκαν στον θύλακα των Κοκκίνων, προκειμένου να ενισχύσουν την ΤΜΤ. Οι άνδρες της ΟΥΝΦΙΚΥΠ είχαν τη δυνατότητα, εκ των πραγμάτων, να διακινούνται ελευθέρως μεταξύ των τουρκικών θυλάκων που είχαν σχηματισθεί μετά τις συγκρούσεις της περιόδου 1963 - 64. Οι Σουηδοί στρατιώτες μετεφέρθησαν αμέσως στη χώρα τους, όπου στρατοδικείο καταδίκασε τελικώς τους δύο αξιωματικούς εις διετή φυλάκιση. Ο αξιωματικός της ΕΦ, ο οποίος ανέκοψε και συνέλαβε τους Σουηδούς, ήταν ο Αγαθάγγελος Θεμιστοκλέους Ψαράς.

Την ίδια ριψοκίνδυνη δράση επέδειξε ο Άγγελος Ψαράς και κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής του 1974, όταν με τους άνδρες του κατάφεραν να ακινητοποιήσουν και να καταλάβουν τουρκικά άρματα που προήλαυναν νοτίως.

Δυστυχώς ο Ψαράς, αντί να τιμηθεί δεόντως για τη δράση του, απετάχθη από τον στρατό γιατί δεν έσκυψε το κεφάλι σε καιροσκόπους πραιτωριανούς. Δυστυχώς κρίθηκε από ανθρώπους πολύ κατώτερου ήθους και πολύ περιορισμένης προσφοράς στον Αγώνα της ΕΟΚΑ, μόνο και μόνο γιατί έμεινε πιστός στις αρχές, τις αξίες και τα ιδανικά του Αγώνα της ΕΟΚΑ.

Στην κηδεία του δεν αποχαιρετήσαμε έναν απλό άνθρωπο. Αποχαιρετήσαμε έναν σεμνό ήρωα. Έναν ήρωα που δεν επεδίωξε να λαφυραγωγήσει εκμεταλλευόμενος τον Ιερό Αγώνα του κυπριακού Ελληνισμού για την Ένωση με την Ελλάδα, όπως έπραξαν άλλοι πολύ κατώτεροι του ηθικού αναστήματος του Άγγελου Ψαρά. Ήρωας εκλαμβάνεται ο άνθρωπος που εκφράζει, πάνω απ’ όλα, μία ευρέως αποδεκτή ηθική και ο οποίος ξεπερνά τον εαυτό του, υπερβαίνει δηλαδή τα όρια τού προσωπικού συμφέροντος, παραμένοντας σταθερός στις ηθικές του δεσμεύσεις. Ήρωας μπορεί να είναι κάποιος επώνυμος θεσμικός αντιπρόσωπος ή κάποιος απλός πολίτης, ο οποίος επιδεικνύει μιαν απαράμιλλη επιμονή να πράττει το ηθικά σωστό.

Στον ήρωα ευδιακρίτως αναγνωρίζονται στις πράξεις του χαρακτηριστικά συμπεριφοράς όπως η ιεράρχηση σε ανώτατο επίπεδο του κοινού συμφέροντος, η ευαισθησία στις συλλογικές ανάγκες, η γενναιότητα, η αυτοθυσία.

Λυπούμαι που αποχαιρέτησα έναν φίλο, χαίρομαι και είμαι υπερήφανος όμως που υπήρξα φίλος με έναν πραγματικό και ανιδιοτελή ήρωα. Καλό σου ταξίδι, Άγγελε, εύχομαι όλοι εμείς να είμαστε καλά για να σε θυμόμαστε. Ήσουν εν ζωή ένα παλληκάρι και θα παραμένεις παλληκάρι ακόμη και μετά τον θάνατό σου. Είμαι σίγουρος ότι η μνήμη σου θα παραμείνει αιωνία! Καλό σου ταξίδι, φίλε, στην ελευθερία για την οποία αγωνίστηκες σε αυτήν την εφήμερη ζωή!

Το παρόν κείμενο αποτελεί μέρος του επικηδείου λόγου που εξεφώνησα στα Κατύδατα τη Μεγάλη Παρασκευή, 10 Απριλίου 2026

Το Ε-89 του Θουκυδίδη και η τουρκική απειλή

“ ΛΑΖΑΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΣ

Άγαλμα του Θουκυδίδη (460;-395; π.Χρ.) που ξυνέγραψε την ιστορία του Πελοποννησιακού Πολέμου (431-404 π.Χρ.) ως «Κτήμα Ες Αιεί» της ανθρωπότητας και θεωρείται, επί δυόμισι χιλιάδες χρόνια επαληθευόμενος, αειθαλής «πατέρας του στρατηγικού ρεαλισμού».

ΑΦΟΥ η Τουρκία είναι - κατά πως η ίδια αυτοπροβάλλεται, αλλά και κάποιοι παρ' ημίν την προβάλλουν εκφοβιστικώς - πολύ ισχυρότερη από αμφότερα τα κράτη του Ελληνισμού, γιατί άραγε τόσα χρόνια δεν κατάφερε ακόμη να καταλάβει ολόκληρη την Κύπρο; Ούτε καν το... Καστελλόριζο. Μήπως δεν είναι αρκετό το ότι διαθέτει πολλαπλασίως υπέρτερες στρατιωτικές δυνάμεις και διακηρυγμένη βούληση νεο-οθωμανικού μάλιστα επεκτατισμού;

- Τι απέγινε εκείνο - που φαίνεται πως μόνο εκείνο και ουδέν απ' όλα τ' άλλα φρόντισαν κάποιοι από ολάκερον τον αειθαλή Θουκυδίδη ν' αποστηθίσουν - το πασίγνωστο Ε-89 της Ξυγγραφής του - ότι «ο ισχυρός επιβάλλει όσα του επιτρέπει η ισχύς του και ο ανίσχυρος υποχωρεί όσο τον εξαναγκάζει η αδυναμία του»;

- Δεν είναι, άραγε, ανέκαθεν ισχυρότερη και στις μέρες μας η Τουρκιά;

- Πώς και δεν τα καταφέρνει, λοιπόν, να μετατρέψει σε... Εκλιπούσα την Κυπριακή Δημοκρατία και να επιβάλει, όπως πράγματι ορέγεται, τον πλήρη τουρκικό έλεγχο εφ' ολοκλήρου της Κύπρου;

- Ή, μήπως οι εν λόγω κάποιοι, από οκνηρία πιθανόν, δεν φρόντισαν βεβαίως να μελετήσουν στον ίδιον Θουκυδίδη στα αμέσως επόμενα κεφάλαιά του, όλα εκείνα τα λεπτομερή καθέκαστα για την πανωλεθρία που υπέστησαν το 413 π.Χρ. οι αρχαίοι Αθηναίοι κατακτητές (δύο μόλις χρόνια μετά που εκφώνησαν το στυγνό Ε-89 προς τους άτυχους Μηλίους) στην Σικελική τους Εκστρατεία, από τη νικηφόρα στρατηγική Αντίστασης τού Συρακούσιου Ερμοκράτη Έρμωνος;

ΑΦΟΥ ο τουρκικός στρατός - όπως μας διαβεβαιώνουν φημιζόμενοι επαΐοντες και ειδήμονες μέτρησης στρατιωτικών δυνάμεων - «αν αποφασίσει να προελάσει στην Κύπρο θα κατορθώσει σε λιγότερο από μερικές ώρες να φτάσει και στην Πάφο», πώς και δεν το επιχείρησε ίσαμε σήμερα, πενήντα δύο χρόνια αφ' ότου εδραιώθηκε πάνοπλος ο Ατίλας κατακτητής στα σκλαβωμένα από το 1974 βόρεια εδάφη της Κύπρου και έμεινε να... καβγαδίζει, πάλιν τώρα, με τους άοπλους Οπέδες για... ένα μίλι γης τής «Νεκρής Ζώνης» στην Πύλα;

- Ο Θουκυδίδης, βέβαια, πολύτιμο «κτήμα ες αιεί» της ανθρωπότητας, δεν αποτελεί - όπως οι κάποιοι με τα Ητημένα Μυαλά τους εσφαλμένα νομίζουν - «Εγχειρίδιο Οδηγιών Υποταγής τών Αδύναμων στους Ισχυρούς», αλλ' αυτή η προς στοχασμό εκδοχή δεν είναι, παρά μόνο προτεινόμενη, θέμα του σημερινού άρθρου...

ΓΙΑΤΙ, άραγε - επί παραδείγματι - η κατά πολύ ισχυρότερη Τουρκία, ενώ απειλούσε με «άνευ ορίων αντίδραση» στην περίπτωση που θα γινόταν αποδεκτή η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση τής «Διοίκησης των Κυπρορωμιών του Νότου» (όπως η ίδια ονομάζει «Κκούπρους-Ρουμλάρ» την Κυπριακή Δημοκρατία), όταν την 1η Μαΐου 2004 πράγματι επιτεύχθηκε η Ένταξη, έκατσε στ' αβγά της; Πού εξαφανίστηκε, από το 2004 μέχρι και το 2026, εκείνο το... Ε-89 των ανεπαρκώς επικαλουμένων τον Θουκυδίδη; «Χαίρε, φιλοσόφους ασόφους δεικνύουσα - Χαίρε, ότι εμωράνθησαν οι δεινοί συζητηταί», ψάλλουν οι ιερείς μας εσπέρας Παρασκευής στις εκκλησιές κάθε χρόνο στην Γ' Στάσιν των Χαιρετισμών του Ακαθίστου Ύμνου...

ΤΩΡΑ, χωρίς την... άδεια της Τουρτζιάς, ο στρατός της οποίας - λέν' οι επαΐοντες - «μπορεί να φτάσει σε λιγότερο από μερικές ώρες στην Πάφο», τα ελλα-δικά μας F-16 βρίσκονται στην Πάφο. Στην αεροπορική Βάση «Ανδρέας Παπανδρέου» της 55 Σμηναρχίας Μάχης της Εθνικής Φρουράς. Και στις θάλασσες και στα λιμάνια της Κύπρου, οι φρεγάτες του ελλα-δικού μας Πολεμικού Ναυτικού. Με πρώτες την ολοκαίνουργια Μπελαρά ΚΙΜΩΝ στην παρθενική της αποστολή, μ' επικεφαλής την πολύ έμπειρη φρεγάτα ΨΑΡΑ. Και, εις πείσμαν της Τουρτζιάς, προς υπεράσπιση τής Κύπρου από τους κινδύνους εκ της πλησίον εκτραχυνομένης πολεμικής σύρραξης στη Μέση Ανατολή, ιδού που έσπευσαν και μονάδες του Πολεμικού Ναυτικού της Γαλλίας, της Ολλανδίας, της Γερμανίας. Με ανυπόφορο κιόλας καρφί στα μάτια της Τουρκίας και του Ατίλα της, την Δευτέρα, 9η Μαρτίου 2026, η πραγματοποιηθείσα κοινή παρουσία διασφάλισης Ισχυρότερης Άμυνας της Κύπρου, του Προέδρου Μακρόν τής Γαλλίας, του Πρωθυπουργού Μητσοτάκη της Ελλάδος και του Προέδρου της Κύπρου Χριστοδουλίδη στην αεροπορική Βάση της Πάφου. Κι επιπροσθέτως: Οι ελλα-δικοί μας αντιβαλλιστικοί «Πάτριοτ» στο νησάκι της Καρπάθου, στη Λήμνο, στην Θράκη μέχρι και για συνδρομή στην υπεράσπιση της Βουλγαρίας. Έμπρακτες τάχιστες κινήσεις της Ελλάδος, που προκάλεσαν ουκ ολίγες ζαλάδες στην Άγκυρα, καθώς βεβαιώνουν καθημερινά οι ίδιοι οι Τούρκοι των τουρκικών τηλεοράσεων και εφημερίδων.

> **Το μέγεθος της συνολικής ΙΣΧΥΟΣ δεν μετριέται μόνο από τις πρώτιστης σημασίας ένοπλες εκάστου δυνάμεις. Αλλά συμπαράγεται, συναριθμείται και ορθώνεται από περισσότερους και εξίσου σπουδαίους Συντελεστές (συμπαραγωγούς) Ισχύος**

ΩΣΤΕ, λοιπόν, ο Ελληνισμός δεν είναι τόσο ανίσχυρος έναντι της Τουρκίας για να ισχύσει σε βάρος του το θουκυδίδειο Ε-89 τής υποταγής του αδύναμου στον ισχυρότερο. Διότι το μέγεθος της συνολικής ΙΣΧΥΟΣ δεν μετριέται μόνο από τις πρώτιστης σημασίας ένοπλες εκάστου δυνάμεις. Αλλά συμπαράγεται, συναριθμείται και ορθώνεται από περισσότερους και εξίσου σπουδαίους Συντελεστές (συμπαραγωγούς) Ισχύος. Ανάμεσά τους, η Διπλωματική δεξιοτεχνία επίτευξης διεθνών και διακρατικών σχέσεων συνεργασίας και συμμαχιών, οι δυνατότητες της Οικονομίας, η ανέκαθεν απαραίτητη ως «εκ των ων ουκ άνευ» εθνική συνοχή και η απουσία εμφυλίων παθών, ο Στρατηγικός Σχεδιασμός και, καθοριστικός πολλαπλασιαστής όλων τούτων, η αποφασιστική Πολιτική Βούληση.

ΑΥΤΑ προφανώς μετράει λεπτομερώς, ζυγίζει και γνωρίζει επακριβώς, κατασκοπεύοντας διαρκώς τον Ελληνισμό, η Τουρκία. Με τη σύγχρονη μεζούρα μάλιστα της μαθηματικής εξίσωσης που της είχε διδάξει από το 2001 με το βιβλίο του (ως κορύφωση νεο-οθωμανικής στρατηγικής) «Το Στρατηγικό Βάθος της Τουρκίας» (σελ. 48 στην ελληνική του έκδοση) ο δικός της καθηγητής, Αχμέτ Νταβούτογλου, διατελέσας υπερηφάνως - προτού αποπεμφθεί - και Υπουργός Εξωτερικών και Πρωθυπουργός τού επί 23 ήδη έτη μονοκράτορα Ερντογάν. Ειρήσθω εν παρόδω ότι: Σχολαστικά μελετώντας το εν λόγω βιβλίο Νταβούτογλου, που είχε μεταφράσει στα Ελληνικά ο Νικόλαος Ραπτόπουλος με την επιστημονική επιμέλεια τού αείμνηστου τουρκολόγου μας Νεοκλή Σαρρή (εκδόσεις Ποιότητα 2010), μπορούσε ο καθένας να εντοπίσει και τον αντι-εβραϊκό όγκο των σελίδων του: Ως σαφέστατη προαγγελία της απρόβλεπτης τότε και επελθούσας μετέπειτα διάρρηξης της τουρκο-ισραηλινής συμμαχίας. Ρήξη, η οποία τώρα εκτραχύνεται μέχρι και σε εκατέρωθεν πολεμικές απειλές...

ΗΔΗ στην Τουρκία καθημερινά διατυπώνονται όλο και εντονότεροι φόβοι για απειλητική περικύκλωσή της από την εκλαμβανόμενη ως αντι-τουρκική συμμαχία Ισραήλ - Ελλάδος - Κύπρου. Και πολύς θυμός για τις χώρες εκείνες της Ευρώπης που (χωρίς να είναι «Εγγυήτριες Δυνάμεις» όπως ζυριχικώς η Τουρκία... παουρίζει η Άγκυρα) έστειλαν το Ναυτικό τους στις θάλασσες τής Κυπριακής Δημοκρατίας και με αμερικανικά όπλα εξοπλίζουν τα νησιά του Αιγαίου.

ΚΙ ΕΠΕΙΔΗ το σημερινό άρθρο πήρε την αφορμή από τους σκοπίμως εκμεταλλευόμενους το Ε-89 του Θουκυδίδη στον Μηλίων Διάλογο προς εκφοβισμό τών προθύμως εκφοβιζομένων, προτείνεται η προσεκτική και νηφάλια μελέτη στου ίδιου του Θουκυδίδη την Ιστορία, η συνολική ανάλυση της Αντιστασιακής Στρατηγικής τού Συρακούσιου Ερμοκράτη, όπως ο Θουκυδίδης την κατέγραψε, με τρεις μάλιστα δημηγορίες (Δ 59-64, Ζ 33-34 και Ζ 76-81) τού εν λόγω Σικελιώτη ηγέτη...

Η Ελλάδα και η Κύπρος ανάμεσα στην «Επική οργή» και τον «Βρυχώμενο λέοντα»

ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

Η εύθραυστη εκεχειρία μεταξύ ΗΠΑ-Ισραήλ και Ιράν, μετά τον 38ήμερο νέο πόλεμο εναντίον του θεοκρατικού καθεστώτος της Τεχεράνης, ήδη δοκιμάζεται στην πράξη: Συνομιλίες που ξεκίνησαν στην πρωτεύουσα του Πακιστάν, Ισλαμαμπάντ, οδηγήθηκαν σε ναυάγιο. Ένα είναι δεδομένο: Κανείς από τους εμπλακέντες δεν δικαιούται να πανηγυρίζει.

Είναι εμφανές ότι ο Πρόεδρος Τραμπ υποτίμησε το Ιράν. Μπορεί ο πλανητάρχης να ισχυρίζεται ότι κατέστρεψε τους βαλλιστικούς πυραύλους, το Ναυτικό και την Αεροπορία του, αλλά το κράτος των αγιατολλάδων, που αφέθηκε ανεξέλεγκτο για τέσσερεις και πλέον δεκαετίες, αποδείχτηκε ικανότατο σε διοικητική και στρατιωτική μετάλλαξη και πρόνοια.

Οι πομπώδεις διακηρύξεις του Τραμπ, ότι ο νέος πόλεμος θα προκαλούσε αλλαγή καθεστώτος, αποδείχτηκαν ανεδαφικές. Μετά τη σφαγή σε ένα διήμερο πέραν των 40.000 (άλλοι υποστηρίζουν ότι πρόκειται για 50.000) αντικαθεστωτικών, το ιρανικό καθεστώς επέβαλε απίστευτη φίμωση και τρομοκρατία. Όσοι τολμούσαν να υποστηρίξουν τον πόλεμο εναντίον της χώρας θεωρούνταν αυτόματα προδότες και εκτελούνταν με συνοπτικές διαδικασίες.

Το σπουδαιότερο δεδομένο είναι ότι το Ιράν άντεξε την πίεση της υπερδύναμης, αντιστάθηκε στη διπλή επίθεση ΗΠΑ-Ισραήλ και δεν υπέκυψε τόσο γρήγορα όσο πρόσμενε ο Αμερικανός Πρόεδρος. Αντίθετα, παρά την καρατόμηση της ηγετικής πυραμίδας και την ανάδυση σκληροπυρηνικών, η Τεχεράνη ήταν περισσότερο αδιάλλακτη σε οποιαδήποτε απειλή ή εκβιασμό του Τραμπ, ακόμα και όταν ισχυρίστηκε ότι θα κάνει σκόνη έναν ολόκληρο πολιτισμό.

Ο Αμερικανός Πρόεδρος είναι ωμός στις επιδιώξεις του: Απαιτεί να ελέγξει και να εκμεταλλεύεται τα πλουσιότατα κοιτάσματα πετρελαίου του Ιράν και ειδικά τα Στενά του Ορμούζ, απ' όπου διέρχεται το 20% και πλέον του πετρελαίου που αιμοδοτεί την παγκόσμια οικονομία. Το κλείσιμό τους ήδη στραγγαλίζει την παγκόσμια οικονομία.

Αν κρίνουμε από τους όρους που το Ιράν έθεσε για την εκεχειρία και πιθανή σύναψη ειρήνης, ούτε και αυτός ο στόχος των ΗΠΑ επιτυγχάνεται. Είναι τόσα τα αντικρουόμενα σημεία μεταξύ των εμπολέμων, ώστε είναι αμφίβολο αν θα καταλήξουν σε μια ειρήνη των προθύμων, που να μπορεί ν' αντέξει.

Από την άλλη, ο Ισραηλινός Πρωθυπουργός Νετανιάχου επιδίωκε, πρώτον, να εξουθενώσει την ηγετική πυραμίδα του Ιράν. Το πέτυχε εν πολλοίς αλλά αναδύθηκαν νέοι, σκληρότεροι ηγήτορες. Δεύτερον, να διαλύσει την πυρηνική απειλή κατά του κράτους του. Τρίτον, να επιτύχει αλλαγή καθεστώτος αποδεκτού από τον ιρανικό λαό και, φυσικά, το Ισραήλ και τις ΗΠΑ.

Ο ευρύτερος στόχος είναι όπως αναδιαμορφωθεί και η Μέση Ανατολή, με αλλαγή ισοζυγίων δυνάμεων, ανανεωθεί η προσπάθεια για τις Συμφωνίες του Αβραάμ και το Ιράν να μην αποτελεί πλέον απειλή για το Ισραήλ και για τα κράτη της περιοχής.

Η αντίσταση της Τεχεράνης και οι πυραυλικές επιθέσεις εναντίον γειτονικών χωρών και αμερικανικών Βάσεων, ο έλεγχος των Στενών του Ορμούζ από τους Φρουρούς της Επανάστασης και η ανθεκτικότητα του καθεστώτος διέψευσαν εν πολλοίς τις προσδοκίες και τους στόχους ΗΠΑ και Ισραήλ.

> **Μέσα σε ένα ασταθές και απρόβλεπτο περιβάλλον, με ένα άναρχο διεθνές σύστημα σε κατάσταση δραματικής αναδιαμόρφωσης, μια περιφερειακή σύρραξη με ασύμμετρες οικονομικές, ενεργειακές επιπτώσεις και γεωπολιτικές παρενέργειες σε θέματα ασφάλειας και μια Τουρκία καραδοκούσα, Αθήνα και Λευκωσία καλούνται να πολιτευτούν με άκρα προβλεπτικότητα, υπευθυνότητα και σοβαρότητα**

Επιβεβαιώθηκε ότι το Ιράν δεν είναι ούτε το Ιράκ ούτε το Αφγανιστάν αφού, παρά τα συντριπτικά πλήγματα, κινητοποίησε τη Χεζμπολάχ στον Λίβανο και άνοιξε ξανά νέο μέτωπο πολέμου για το Ισραήλ, τους Χούθι στον νότο και τρομοκρατικές οργανώσεις στο Ιράκ. Μέσα σε αυτό το δραματικά διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον βρίσκονται η Ελλάδα και η Κύπρος.

Με αφορμή την επίθεση με αερόχημα εναντίον της Βάσεως Ακρωτηρίου, η Αθήνα αντέδρασε τάχιστα και αποτελεσματικά, με την αποστολή δύο φρεγατών και τεσσάρων F-16, πριν αφυπνισθεί η υπνώττουσα ΕΕ. Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Ν. Χριστοδουλίδης, σε καθημερινές σχεδόν δηλώσεις του, διαβεβαιώνει τους πάντες ότι η Κύπρος δεν μετέχει στον πόλεμο.

Για πολλές δεκαετίες και μετά τους αλλεπάλληλους αραβοϊσραηλινούς πολέμους, η Αν. Μεσόγειος εθεωρείτο ως περιφέρεια της Μ. Ανατολής. Ο 38ήμερος πόλεμος εναντίον του Ιράν άλλαξε τα δεδομένα αφού οι ΗΠΑ και το Ισραήλ, εκ των πραγμάτων, ενέταξαν τις δύο χώρες, άτυπα, στους πολεμικούς σχεδιασμούς των. Με τη συμμετοχή χωρών του ΝΑΤΟ που παρείχαν ποικιλοτρόπως βοήθεια στις ΗΠΑ και στο Ισραήλ.

Ουσιαστικά, η Ελλάδα και η Κύπρος κατέστησαν η ραχοκοκκαλιά των στρατιωτικών επιχειρήσεων των ΗΠΑ και του Ισραήλ. Ο σημαντικότερος λόγος είναι ότι ανταποκρίθηκαν με αξιοπιστία σε συμβατικές, συμμαχικές και άλλες υποχρεώσεις τους και απέδειξαν ότι είναι σοβαροί συνεργάτες, πράγμα που εκτιμήθηκε από τις ΗΠΑ και το Ισραήλ, όταν χώρες-μέλη τού ΝΑΤΟ αρνήθηκαν διευκολύνσεις ή παροχή βοήθειας.

Ενδεικτική είναι εκτενής ανάλυση που δημοσιεύτηκε από το The Jewish Institute for National Security of America (JINSA), μια εβραϊκή δεξαμενή σκέψης που δραστηριοποιείται στις ΗΠΑ. Με τίτλο: «Greece and Cyprus in the War Against Iran» (6/4/2026), ο συγγραφέας της ανάλυσης, Jonah Brody, υποστηρίζει ότι το Ισραήλ ενέταξε τις δύο χώρες στους πολεμικούς σχεδιασμούς του.

Είναι γνωστές οι πολύ στενές σχέσεις του Ισραήλ με την Ελλάδα και την Κύπρο σε όλους τους τομείς και ειδικά σε θέματα άμυνας, ασφάλειας και τρομοκρατίας. Ο συγγραφέας της ανάλυσης επισημαίνει πως η αρχιτεκτονική ασφάλειας στην περιοχή δεν είναι πλήρης, αφού δεν υπάρχει ένα αμερικανικό στρατηγικό πλαίσιο που να κεφαλαιοποιεί και ν' αξιοποιεί αυτήν τη συνεργασία.

Πλέον, η Αν. Μεσόγειος δεν είναι στο απυρόβλητο αλλά εντάσσεται στο πεδίο αναμέτρησης των ΗΠΑ-Ισραήλ με ένα Ιράν που τόλμησε ν' αναμετρηθεί με την υπερδύναμη, ν' αντέξει και να θέτει και όρους. Ο πόλεμος ΗΠΑ με την «Επική οργή» και του Ισραήλ με τον «Βρυχώμενο λέοντα» διαψεύδουν δηλώσεις και τοποθετήσεις περί μη εμπλοκής και αποχής.

Τα αποικιοκρατικά κατάλοιπα των Βρετανικών Βάσεων έθεσαν την Κύπρο στο πεδίο της αναμέτρησης στη Μέση Ανατολή. Μπορεί ο Κύπριος Πρόεδρος να δηλώνει ότι δεν είμαστε μέρος του προβλήματος. Εκ των πραγμάτων είμαστε έμμεσα μέρος της σύγκρουσης, αφού η στρατηγική συνεργασία με τις ΗΠΑ και το Ισραήλ μάς εμπλέκουν στη μεσανατολική διελκυστίνδα.

Γιατί; Διότι αυτή η συνεργασία καθιστά την Ελλάδα και την Κύπρο στόχους του Ιράν και των τρομοκρατικών οργανώσεων που αιμοδοτεί και εξοπλίζει. Ελλάδα και Κύπρος επέλεξαν τη Δύση και ειδικά στενότατη συνεργασία με τις ΗΠΑ και το Ισραήλ, για λόγους εθνικής ασφάλειας και κρατικών συμφερόντων.

Μέσα σε ένα ασταθές και απρόβλεπτο περιβάλλον, με ένα άναρχο διεθνές σύστημα σε κατάσταση δραματικής αναδιαμόρφωσης, μια περιφερειακή σύρραξη με ασύμμετρες οικονομικές, ενεργειακές επιπτώσεις και γεωπολιτικές παρενέργειες σε θέματα ασφάλειας και μια Τουρκία καραδοκούσα, Αθήνα και Λευκωσία καλούνται να πολιτευτούν με άκρα προβλεπτικότητα, υπευθυνότητα και σοβαρότητα.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ,
Δρ των Διεθνών Σχέσεων

Ανάγκη θεσμοθέτησης του Πολυεθνικού Διοικητηρίου στη Βάση της Πάφου

Ενώ, από τη μια, ο Τούρκος Πρόεδρος Ταγίπ Ερντογάν απαιτεί την απομάκρυνση των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων που βρίσκονται στην Κύπρο μετά το πέρας της κρίσης στο Ιράν, από την άλλη συνεχίζει να ενισχύει τον Αττίλα με νέα αντιαεροπορική πυροβολαρχία «HISAR» και με αυτοκινούμενο «RADAR ALP-100», εμβέλειας 185 χλμ, που αναπτύχθηκε στην περιοχή του σταθμού στην Καντάρα επί της οροσειράς Πενταδακτύλου, με δυνατότητες να μετακινείται γρήγορα όπου αλλού χρειαστεί. Ταυτοχρόνως, το Σύνταγμα Καταδρομών των κατοχικών δυνάμεων, με έδρα τη Χαλεύκα, έχει αναβαθμιστεί σε Ταξιαρχία.

Τουρκική αναβάθμιση και Διοικητήριο ΕΕ στην Πάφο

Αυτές οι τουρκικές κινήσεις, που γίνονται με τις ευλογίες του μειριοπαθούς, κατά τα άλλα, ηγέτη, Τουφάν Ερχιουρμάν: 1) Είναι συνέχεια προηγούμενων. Εντάσσονται στη διαρκή αναβάθμιση του Αττίλα και στην πρόθεσή του ν' ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις. Είχαμε επισημάνει από τις 25/1/2025 ότι στα κατεχόμενα είχε, ήδη, αναπτυχθεί και τεθεί σε επιχειρησιακή ετοιμότητα μια αντιαεροπορική πυροβολαρχία «HISAR». Τώρα, έχει γίνει μεταφορά και δεύτερης, με σκοπό την κάλυψη ευρύτερου φάσματος στρατηγικών ζωτικών χώρων. Οι πρακτικές αυτές συνδυάζονται με ραντάρ χαμηλών στόχων, όπως το αυτοκινούμενο ALP-100. 2) Είναι συναφείς με την κλιμάκωση της τουρκικής ρητορικής σε βάρος της Κύπρου και της Ελλάδας. Με άλλα λόγια, οι φραστικές απειλές συνοδεύονται με ενίσχυση των πραγματικών απειλών, μέσω της συνεχούς στρατιωτικής αναβάθμισης του Αττίλα, που δικαιολογεί την όποια αντίδραση και αγορά νέων οπλικών συστημάτων από την Εθνική Φρουρά εφόσον η Κυπριακή Δημοκρατία τελεί υπό κατοχή και καθεστώς αυτοάμυνας. Υπό αυτές τις συνθήκες, δικαιολογείται η παραμονή των ελληνικών F-16 και των φρεγατών και μετά τη λήξη του πολέμου στο Ιράν, διότι η τουρκική κατοχή και απειλή συνεχίζουν να είναι υπαρκτές στην Κύπρο. Και η Ελλάδα είναι εγγυήτρια δύναμη. Στο πλαίσιο, δε, της Κυπριακής Προεδρίας, που έχει ως έναν από τους κεντρικούς πυλώνες την αυτόνομη άμυνα, να προωθηθεί η θεσμοθέτηση του Ad hoc Πολυεθνικού Κέντρου που εδρεύει στη Βάση «Ανδρέας Παπανδρέου» στην Πάφο ως τμήμα της Κοινής Ευρωπαϊκής Άμυνας και Ασφάλειας, όπου θα μπορούν να συσταθμεύουν μαζί με τα αμερικανικά, τα ελληνικά και άλλα ευρωπαϊκά μαχητικά.

Με έδρα την Κερύνεια

Στις 25/1/2025 γράφαμε ότι το αντιαεροπορικό «HISAR», με τους τρεις εκτοξευτές και τα λοιπά τμήματα τού συστήματός του, που είναι τουρκικής κατασκευής και προελεύσεως, εμφανίζεται ως φονέας των UAV, drones και δη αεροσκαφών και ελικοπτέρων, όπως είναι τα γαλλικά της Εθνικής Φρουράς (H145M). Η μία πυροβολαρχία των «HISAR» έχει ως έδρα την κατεχόμενη Κερύνεια. Επί τούτων προσθέταμε ότι το «HISAR» συνιστά οπλικό σύστημα τρίτης γραμμής αεράμυνας (βραχείας), που εξυπηρετεί τις ανάγκες των σύγχρονων πολεμικών συρράξεων και εντάσσεται στο ευρύτερο πλέγμα των επιμέρους θόλων αεράμυνας των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων, που είναι διασυνδεδεμένοι μεταξύ τους με το κεντρικό σύστημα διοίκησης και ελέγχου «HAKIM».

Δίκτυο Ραντάρ με Τουρκία

Τι είναι ακριβώς το «HAKIM»; Πρόκειται για το τουρκικό δικτυοκεντρικό σύστημα Διοίκησης και Ελέγχου (C2) για την αεράμυνα, που λειτουργεί ως ο «κεντρικός εγκέφαλος». Ως εκ τούτου, συνδέει ραντάρ, αισθητήρες και αντιαεροπορικά μέσα σε ένα ενιαίο δίκτυο, αποσαφηνίζοντας εναέριες εικόνες σε πραγματικό χρόνο (ποιος πετά, πού, πώς και ποια τα χαρακτηριστικά της απειλής). Στο πλαίσιο αυτής της λειτουργίας αξιολογεί και ιεραρχεί απειλές (UAV, αεροσκάφη, πύραυλοι cruise και ελικοπτέρων), δίνοντας εντολή εμπλοκής του καταλληλότερου διαθέσιμου όπλου. Λαμβάνει γρήγορες αποφάσεις εντός δευτερολέπτων, χωρίς διπλές εμπλοκές και λάθη μεταξύ διαφορετικών μονάδων. Χαρακτηρίζεται από ανθεκτικότητα στις ηλεκτρονικές παρεμβολές και αυξημένη αποτελεσματικότητα των αντιαεροπορικών συστημάτων που συνδέονται σε αυτό. Συνεργάζεται με ραντάρ και ηλεκτρονικά συστήματα που βρίσκονται στον Πενταδάκτυλο - στο ύψωμα 888, όπου βρίσκεται το ραντάρ TRS-22XX με ακτίνα επιτήρησης 500 χιλιόμετρα - και στο Κιόνελι (πρόκειται για το σύστημα STR-700G με ραντάρ εμβέλειας 250 χιλιομέτρων) και άλλους ηλεκτροοπτικούς αισθητήρες, συστήματα ηλεκτρονικού πολέμου και τα ραντάρ των λοιπών αντιαεροπορικών συστημάτων που βρίσκονται στα κατεχόμενα. Όλο αυτό το δίκτυο είναι συνδεδεμένο με την Τουρκία και, πιο συγκεκριμένα, με το σύστημα «HAKIM».

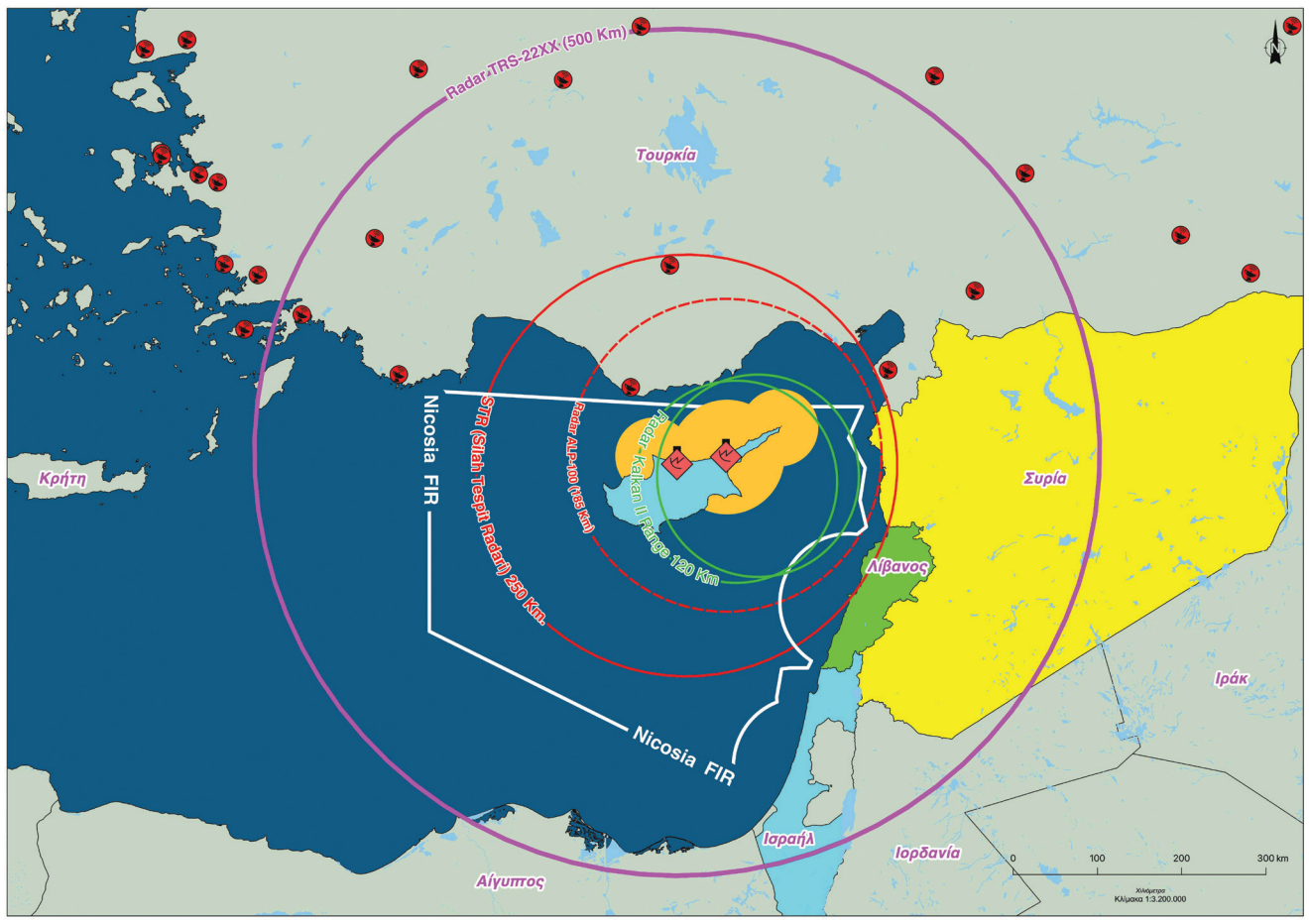
Τεχνικά χαρακτηριστικά...

Το «HISAR» έχει δικό του ραντάρ, που καλύπτει μιαν ακτίνα των 120 χλμ. και μπορεί να έχει αυτονομία δράσης. Είναι δε διασυνδεδεμένο με άλλα οπλικά συστήματα υψηλής τεχνολογίας, που βρίσκονται στην κατεχόμενη Κύπρο, με κύριο χαρακτηριστικό την αμοιβαία ανταλλαγή και μετάδοση πληροφοριακών στοιχείων και σύνθεση της εικόνας των απειλών. Το βεληνεκές των πυραύλων του - αναλόγως του μοντέλου - κυμαίνεται από 15 και 25 έως 40 χιλιόμετρα, με υψηλή ακρίβεια προσβολής στόχου και ανθεκτικότητα σε ηλεκτρονικές παρεμβολές. Καλύπτει στρατηγικούς και ζωτικούς χώρους όπως Βάσεις, στρατιωτικές μονάδες, ραντάρ, λιμάνια, αεροδρόμια και μέρος της κατεχόμενης ΑΟΖ.

Ακόμη, μπορεί ν' αναχαιτίζει:

- UAV (εξοπλισμένα με οπλικά συστήματα ή μη, οποιουδήποτε τύπου).
- Loitering Munitions - (περιφερόμενα πυρομαχικά).
- Ελικόπτερα.
- Αεροσκάφη.
- Πυραύλους στην τελική τους φάση.
- Επιτηρεί εναέριο χώρο, αφού δίνει και παίρνει εικόνα σε πραγματικό χρόνο με δικό του ραντάρ προς το Κέντρο Διοίκησης (στο σύστημα «HAKIM») στην Τουρκία και σε άλλα ραντάρ και οπλικά συστήματα που είναι ανεπιγμένα στην Κύπρο από τον Πενταδάκτυλο ώς το Κιόνελι, καθώς και σε κινητές μονάδες πλησίον της γραμμής αντιπαράταξης.

Το «HISAR» ενεργεί ως κόμβος τοπικής αεράμυνας και εξασφαλίζει την προστασία ζωτικών χώρων – εγκαταστάσεων συγκέντρωσης δυνάμεων και παράλληλα περιορίζει την αποτελεσματική δράση των πτητικών μέσων, αυξάνοντας το κόστος του αντιπάλου.

Ο χάρτης απεικονίζει τη συνολική εικόνα του πλέγματος των εμβελειών των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης για εναέριους στόχους (αεροσκάφη, ελικόπτερα, πυραύλους, UAV κ.λπ) των τουρκικών δυνάμεων κατοχής, αλλά και τη ναυτική εικόνα από την ακτογραμμή της κατεχόμενης Κύπρου, οι οποίες, εάν συνδυαστούν με τη λοιπή διάταξη των εχθρικών ραντάρ στα παράλια της Τουρκίας, εύκολα καταδεικνύεται το επίκεντρο του ενδιαφέροντός τους για τον αεροναυτικό χώρο που περιβάλλει την Κύπρο και ειδικότερα του άξονα Σουέζ - Αλεξανδρέτα - Τσεϊχάν.

ΓΙΑΤΙ ΤΑ LEOPARD 1A5 ΑΠΟΡΡΙΦΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΕΠΑΝΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ...

Έφεραν νέα πυροβολαρχία «HISAR» οι Τούρκοι και αυτοκινούμενο ραντάρ ALP-100

Καλύπτουν αεροδρόμια Τύμπου, Λευκονοίκου και μονάδες αρμάτων και πυροβολικού

Ανατολικά της Λευκωσίας...

Η νέα τουρκική πυροβολαρχία των «HISAR» καλύπτει τη Λευκωσία και προς τα ανατολικά αυτής μονάδες του Ατίλα και ζωτικούς χώρους όπως είναι τα αεροδρόμια Τύμπου και Λευκονοίκου, μονάδες τεθωρακισμένων, πυροβολικού και τη ναυτική Βάση στο Μπογάζι. Ταυτοχρόνως, το νέο αυτοκινούμενο ραντάρ ALP-100 συμπληρώνει τα ραντάρ εγκαίρου προειδοποιήσεως δη στον Προφήτη Ηλία, για τον εντοπισμό και την εξουδετέρωση drones.

Η αλήθεια για τα Leopard 1A5...

Υπό αυτές τις συνθήκες, γίνονται διάφορες κινήσεις ενίσχυσης της Εθνικής Φρουράς για την αναβάθμισή της και την αξιοπιστία της αποτροπής, όπως ήταν το ισραηλινό αντιαεροπορικό σύστημα Barak και άλλα εξοπλιστικά συστήματα, που δεν υπάρχει λόγος αναφοράς τους. Συν του ότι η κυπριακή αεράμυνα στηρίζεται στην παρούσα φάση από Ευρωπαϊκές Δυνάμεις και το Ισραήλ. Λίαν προσφάτως είδαν το φως της δημοσιότητας πληροφορίες ότι γίνεται συζήτηση μεταξύ Αθηνών και Λευκωσίας για την παραχώρηση από την Ελλάδα στην Κύπρο, παλαιών Leopard 1A5, τα οποία θα είναι δυνατό ν' αναβαθμιστούν. Επί τούτου θα πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

> **Το Σύνταγμα Καταδρομών αναβαθμίστηκε σε Ταξιαρχία**

1. Για τα συγκεκριμένα άρματα είχε γίνει λόγος μεταξύ Κύπρου - Ελλάδος και στο παρελθόν. Η αναβάθμισή τους, όμως, κρίθηκε τότε ασύμφορη. Προ ετών, όταν πολλές χώρες του ΝΑΤΟ ξεφορτώνονταν τα Leopard 1A5 επειδή ήταν παλαιά - ήταν άρματα της δεκαετίας του '60 με τον τύπο 1A5 του '80 και είχαν κατασκευαστεί για την αντιμετώπιση των ρωσικών Τ-72 - ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας ενθάρρυνε τη συνεργασία μεταξύ των κρατών για προγράμματα αναβάθμισης του αρματικού τους υλικού. Τότε εκδηλώθηκε σχετικό ενδιαφέρον και από την Κύπρο. Τελικά, όμως, κρίθηκε ασύμφορη η φόρμουλα αυτή. Ούτε και η ίδια η Ελλάδα το έπραξε, παρά μόνο προσέτρεξε σε πιο σύγχρονα άρματα, λόγω κόστους και επιχειρησιακών δυνατοτήτων. 2. Ακόμη και αν παραχωρηθούν τα Leopard 1A5, υπάρχει ζήτημα κυριότητας για την Κυπριακή Δημοκρατία που επιφέρει περιορισμούς ενεργειών. 3. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι τα ρωσικά Τ-80, που διαθέτει η Εθνική Φρουρά, είναι νεότερης γενιάς και πολύ καλύτερα από τα Leopard 1A5. Το πρόβλημα των Τ-80 είναι πολιτικό, κυρίως, και αφορά στις πιέσεις των ΗΠΑ για την απαλλαγή του ρωσικού οπλισμού της Εθνικής Φρουράς. Για την κάλυψη του κενού στην παρούσα κατάσταση, λόγω των εξελίξεων στην περιοχή, όχι, όμως, ανυπέρβλητο. Επαφές γίνονται και με τη γαλλική αγορά. Τα ερωτήματα με τα Leopard 1A5, ως παλαιά άρματα, είναι τα εξής: Α) Πόσα θα κοστίσει η αναβάθμιση και αν αξίζει τον κόπο, όταν σε προηγούμενες περιπτώσεις κρίθηκε ασύμφορη και δεν κάλυπτε τις σύγχρονες επιχειρησιακές ανάγκες. Β) Υπάρχει τόσο μεγάλη ανάγκη από επιχειρησιακής πλευράς, που δεν μπορεί η ΕΦ χωρίς τα Leopard 1A5; Αν έτσι έχουν τα πράγματα, σημαίνει ή όχι ότι το πρόβλημα είναι σοβαρό; Το θέμα δεν είναι μόνο πόσο θα κοστίσει η αναβάθμιση, αλλά και πόσο χρόνο θα πάρει, από ποιους θα γίνει και αν ο στόχος είναι ή όχι ο εκσυγχρονισμός της ΕΦ και πώς ή εάν θ' αποτελέσουν την «προσωρινή λύση» του παρελθόντος. Ότι, δηλαδή, συνέβη με τα άρματα AMX-30G. Η επιλογή αυτή κατέστη, τελικά, μόνιμη στην ΕΦ με σωρεία προβλημάτων, ιδιαίτερα γνωστή στο προσωπικό της Δύναμης.

Οι διαπιστώσεις και τα γεγονότα καθώς και τα ερωτήματα είναι στη λογική και την πρακτική της δημιουργίας όσο το δυνατόν πιο σταθερής και αξιόπιστης αποτροπής. Υπεύθυνα και σοβαρά. Χωρίς την παραμικρή υπόνοια διασπάθισης δημοσίου χρήματος. Για να μην έχουμε νέο '74.

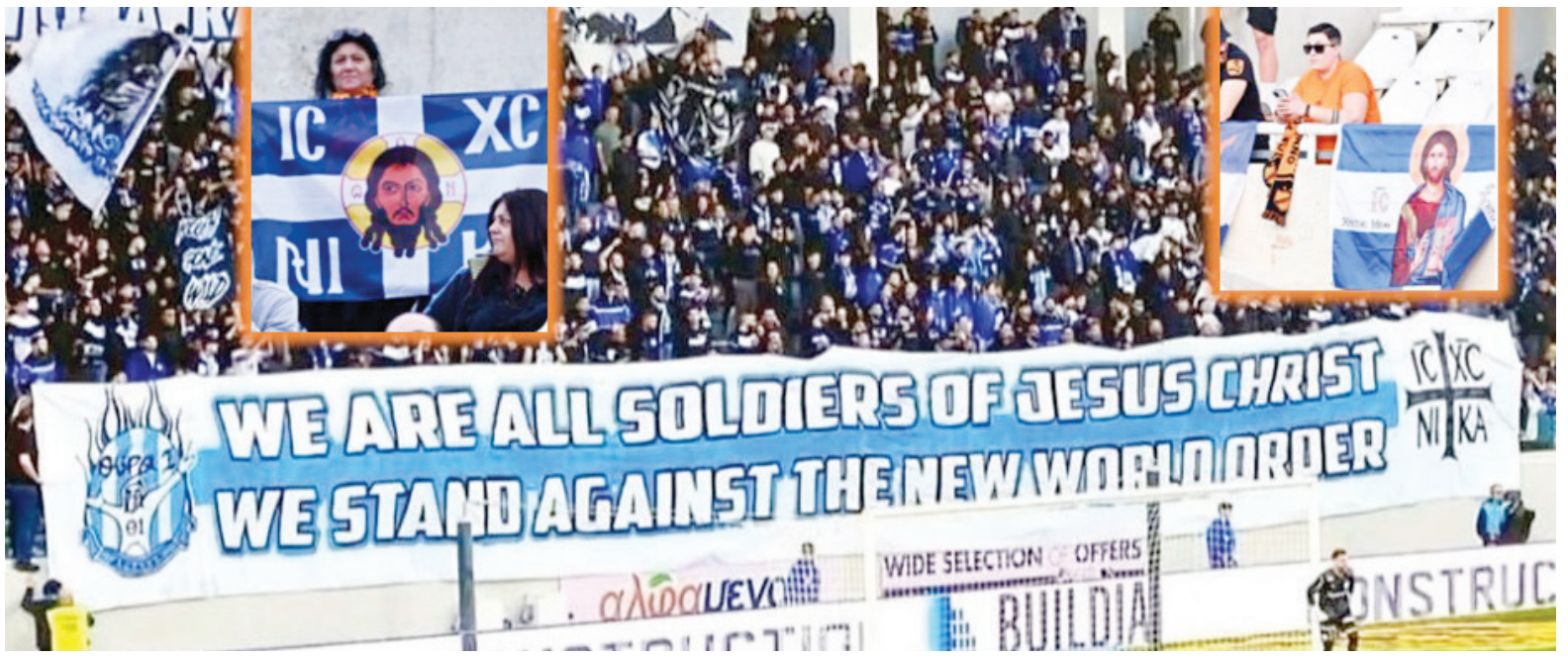
Το ραντάρ ALP-100.

Η επιστροφή της θρησκείας ως εργαλείου «ήπιας ισχύος»

«Ιερός πόλεμος» στη διεθνή πολιτική σκηνή - Από τον Τραμπ στον Πάπα και ο σκοτεινός διαφωτισμός

ΜΑΡΙΟΣ ΠΟΥΛΛΑΔΟΣ

Η έντονη δημόσια αντιπαράθεση μεταξύ του Αμερικανού Προέδρου Ντόναλντ Τραμπ και του Πάπα Λέοντα δεν αποτελεί απλώς ένα ακόμη επεισόδιο πολιτικής πόλωσης. Αντιθέτως, είναι ο σημερινός καθρέφτης μιας βαθύτερης μετατόπισης: της επανεμφάνισης της θρησκείας ως κεντρικού παράγοντα στη διεθνή πολιτική. Σε μια εποχή κατά την οποία τα παραδοσιακά πολιτικο-ιδεολογικά ρεύματα χρεοκοπούν, η θρησκεία ως βαθύτερο συνεκτικό στοιχείο των λαών αναδύεται εκ νέου στην επιφάνεια και διεκδικεί ρόλο.

Η πιο πάνω σύγκρουση κορυφώθηκε όταν ο Τραμπ ανήρτησε, και στη συνέχεια διέγραψε, εικόνα στο Truth Social που τον παρουσίαζε ως μορφή του Ιησού, μια συμβολική κίνηση που προκάλεσε έντονες αντιδράσεις και άνοιξε νέα μέτωπα στο ήδη τεταμένο κλίμα.

Η ένταση είχε ξεκινήσει νωρίτερα, όταν ο Αμερικανός Πρόεδρος επιτέθηκε προσωπικά στον Πάπα, χαρακτηρίζοντάς τον «αδύναμο» και «ανεπαρκή» στη διαχείριση της εξωτερικής πολιτικής με προεκτάσεις στο Ιράν. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ο Αντιπρόεδρος Βάνς, ο οποίος αμφισβήτησε δημόσια τη θεολογική επάρκεια του Ποντίφικα, προκαλώντας περαιτέρω κλιμάκωση.

Σημειώνεται πως η Καθολική Εκκλησία επί αιώνες διδάσκει τη θεωρία του «δίκαιου πολέμου», σύμφωνα με την οποία η χρήση βίας δικαιολογείται μόνο ως έσχατη λύση και για αυτοάμυνα. Στο πλαίσιο αυτό, ο Πάπας Λέοντας επέλεξε μια διαφορετική στρατηγική. Απέφυγε την προσωπική αντιπαράθεση, απαντώντας με έμφαση στο μήνυμα του Ευαγγελίου και στην ανάγκη για ειρήνη. «Αλίμονο σε όσους χειραγωγούν τη θρησκεία και το ίδιο το όνομα του Θεού για δικό τους στρατιωτικό, οικονομικό και πολιτικό όφελος, σύροντας το ιερό στο σκοτάδι και στη βρομιά», έγραψε στο Χ αργά την Πέμπτη.

Από την εκκοσμίκευση στην «επιστροφή του ιερού»

Η σύγκρουση αυτή εντάσσεται σε ένα ευρύτερο φαινόμενο, τη λεγόμενη απο-εκκοσμίκευση της διεθνούς πολιτικής. Η κλασική θεωρία της εκκοσμίκευσης προέβλεπε ότι η θρησκεία θα περιοριζόταν σταδιακά στην ιδιωτική σφαίρα. Ωστόσο, από τα τέλη του 20ού αιώνα, και ακόμη πιο έντονα μετά την 11η Σεπτεμβρίου, παρατηρείται η αντίστροφη τάση. Η θρησκεία επιστρέφει ως στοιχείο ταυτότητας, ως εργαλείο πολιτικής νομιμοποίησης και ως παράγοντας διαμόρφωσης συμμαχιών.

Στη Δύση, αυτή η επιστροφή εκδηλώνεται κυρίως μέσα από την πολιτική της ταυτότητας. Η έννοια του «χριστιανικού πολιτισμού» χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο ως αντίβαρο στην παγκοσμιοποίηση και στις μεταναστευτικές ροές. Η ρητορική αυτή είναι εμφανής μάλιστα σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης που επαναπροσδιορίζουν τη θρησκεία όχι μόνο ως πίστη, αλλά ως πολιτισμικό σύνορο.

Παράλληλα, οι ίδιες οι Δυτικές δομές εξουσίας προσαρμόζονται. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ενσωματώσει τη λεγόμενη «θρησκευτική διπλωματία», συνεργαζόμενη με θρησκευτικούς ηγέτες για ζητήματα ειρήνης, ενσωμάτωσης και αντιμετώπισης του εξτρεμισμού. Σε μια εποχή, λοιπόν, κατά την οποία οι εθνικές αξίες υπέστησαν «πολιτικούς διωγμούς» από τη μετα-μοντέρνα αναθεωρητική διανόηση, η θρησκευτική ταυτότητα επιστρέφει για να πάρει εκδίκηση, με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται.

> **Η θρησκεία δεν είναι πλέον μια ιδιωτική υπόθεση, αλλά ένας γεωπολιτικός παράγοντας πρώτης γραμμής. Στη Δύση λειτουργεί ως εργαλείο πολιτισμικής άμυνας, στη Μέση Ανατολή ως μέσο ισχύος και επέκτασης και σε αναδυόμενα ιδεολογικά ρεύματα ως θεμέλιο ενός μετα-φιλελεύθερου κόσμου**

Θρησκεία, Κυπριακό και ποδόσφαιρο

Στην Κύπρο, δεν είναι τυχαίο που η Ιερά Σύνοδος αποφάσισε τον Ιανουάριο του 2026 να προσθέσει φέτος κατά την Ακολουθία του Επιταφίου Θρήνου, πέρα από τα καθιερωμένα εγκώμια της Μεγάλης Παρασκευής, νέους ικετευτικούς ύμνους που συνδέονται με το Κυπριακό. Οι ύμνοι αυτοί ακούστηκαν στο τέλος κάθε στάσης, ζητώντας τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής και την επιστροφή των εκτοπισμένων.

Πρόσφατα, τα θρησκευτικά μηνύματα και σύμβολα εμφανίστηκαν και στα ποδοσφαιρικά πέταλα.

Σε πρόσφατο ποδοσφαιρικό αγώνα οι οπαδοί του Απόλλωνα Λεμεσού σήκωσαν πανό με το εξής σύνθημα: «Είμαστε όλοι στρατιώτες του Ιησού Χριστού, στεκόμαστε ενάντια στη "νέα τάξη πραγμάτων" - Μπράβο σας λεβέντες». Παράλληλα, οπαδοί του ΑΠΟΕΛ μετέφεραν στο γήπεδο σημαίες με την εικόνα του Ιησού Χριστού.

Χριστιανικά ευρωπαϊκά πέταλα

Φαινόμενα χρήσης θρησκευτικών συμβόλων σε ποδοσφαιρικούς αγώνες άρχισαν να εμφανίζονται έντονα και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Ο Ερυθρός Αστέρας βρέθηκε πρόσφατα στο επίκεντρο έντονης αντιπαράθεσης, όταν οι οπαδοί του (Delije) παρουσίασαν μεγάλο κορεό με τον Άγιο Συμεών τον Μυροβλύτη σε αγώνα του Europa League, οδηγώντας την UEFA στην επιβολή προστίμου περίπου 95.000 ευρώ, εκ των οποίων μέρος αφορούσε «ακατάλληλο μήνυμα». Η απόφαση πυροδότησε αντιδράσεις περί λογοκρισίας της θρησκευτικής έκφρασης, αν και η UEFA υποστήριξε ότι το ζήτημα σχετίζεται με προσβλητική γλώσσα και όχι με τα ίδια τα θρησκευτικά σύμβολα. Παρόμοια συζήτηση προέκυψε και στη Γαλλία, όταν οπαδοί της Lille OSC ανήρτησαν πανό με την Αγία Ιωάννα της Λωρραίνης, με την UEFA να εσπιάζει και πάλι στο περιεχόμενο και όχι στο σύμβολο. Τα περιστατικά αναδεικνύουν την προσπάθεια της UEFA να διατηρήσει ουδετερότητα, αλλά και την αυξανόμενη αμφισβήτηση της εκκοσμίκευσης στον χώρο του ποδοσφαίρου.

Ευαγγελικός Σιωνισμός

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η επιρροή των ευαγγελικών κύκλων συνεχίζει να διαμορφώνει κρίσιμες πτυχές της εξωτερικής πολιτικής, ιδιαίτερα στη Μέση Ανατολή. Ο Χριστιανικός Σιωνισμός αποτελεί θεολογικό και πολιτικό ρεύμα, που στηρίζεται σε αυτούς τους ευαγγελικούς κύκλους στις ΗΠΑ. Η ιδεολογία αυτή, που ενισχύθηκε ιστορικά από τον William Blackstone τον 19ον αιώνα, συνδυάζει θρησκευτικές πεποιθήσεις με γεωπολιτικές θέσεις, οδηγώντας σε ισχυρή, συχνά άνευ όρων, στήριξη προς το Ισραήλ.

Στο Ισραήλ παρατηρείται άνοδος του θρησκευτικού σιωνισμού με ηγετικές μορφές να αντλούν νομιμοποίηση από θρησκευτικές αφηγήσεις. Το αποτέλεσμα είναι ένα περιβάλλον, όπου η θρησκεία δεν αποτελεί απλώς στοιχείο ταυτότητας, αλλά ενεργό μηχανισμό ισχύος. Η «δύναμη» των σιωνιστικών κομμάτων, με βάση τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, είναι ουσιαστικά σχεδόν ολόκληρη η Κνεσέτ, αλλά όχι αρκετή για αυτοδύναμη κυβέρνηση.

Η περίπτωση της Κίνας

Η Κίνα παρουσιάζει ένα διπλό μοντέλο λειτουργίας. Στο εσωτερικό, ο Βουδισμός ελέγχεται αυστηρά από το κράτος, ενώ στο εξωτερικό προβάλλεται ως στοιχείο πολιτιστικής διπλωματίας και «αρμονικής» ταυτότητας.

Παράλληλα, υπό την πολιτική «εκκινεζισμού» του Xi Jinping, οι καθολικές κοινότητες αντιμετωπίζουν αυξανόμενη πίεση, επιτήρηση και περιορισμούς, ενώ εξαναγκάζονται να ενταχθούν στην κρατικά ελεγχόμενη Εκκλησία.

Παράλληλα, το κράτος ενισχύει τον ιδεολογικό έλεγχο, περιορίζει τη θρησκευτική εκπαίδευση (ιδίως για παιδιά), επιβάλλει αυστηρούς κανόνες στις δραστηριότητες και μετακινήσεις του κλήρου και εντείνει την παρακολούθηση.

Η θρησκεία στη Μέση Ανατολή

Αν στη Δύση η θρησκεία επανέρχεται, στη Μέση Ανατολή δεν έφυγε ποτέ. Αντιθέτως, από την Ισλαμική Επανάσταση του 1979 στο Ιράν μέχρι σήμερα, αποτελεί βασικό πυλώνα κρατικής ισχύος και περιφερειακής στρατηγικής. Η Τεχεράνη χρησιμοποιεί το σιιτικό Ισλάμ ως εργαλείο επιρροής, ενώ χώρες όπως η Σαουδική Αραβία και η Τουρκία ενσωματώνουν τη θρησκεία στις γεωπολιτικές τους επιδιώξεις. Συγκεκριμένα, η Τουρκία, ιδιαίτερα υπό το ΑΚΡ, αξιοποιεί τη θρησκεία μέσω θεσμών όπως η Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων (Diyanet), ενισχύοντας την επιρροή της στον μουσουλμανικό κόσμο.

Ο Σκοτεινός Διαφωτισμός

Σε αυτό το πλαίσιο, αναδύεται και ένα λιγότερο ορατό, αλλά εξίσου σημαντικό, ρεύμα, που οι ερευνητές αποκαλούν «Σκοτεινός Διαφωτισμός» (Dark Enlightment). Πρόκειται για ένα ιδεολογικό σύμπλεγμα που συνδυάζει αντιφιλελευθερισμό, τεχνολογική αισιοδοξία και θρησκευτική μεταφυσική, αμφισβητώντας τα θεμέλια της φιλελεύθερης δημοκρατίας.

Οι οπαδοί του ρεύματος συνδέουν την τεχνολογία με μια χριστιανική εσχατολογία, προειδοποιώντας για κινδύνους παγκόσμιας διακυβέρνησης, που θα μπορούσαν να λάβουν «αντιχριστιανικό» χαρακτήρα. Σε αυτό προβάλλουν την έννοια του «Κατέχοντος», της δύναμης που καθυστερεί την έλευση του χάους, που επανέρχεται τόσο στη Δυτική όσο και στη ρωσική σκέψη, μέσω θεωρητικών όπως ο περιβόητος Αλεξάντερ Ντούγκιν.

Η σύγκλιση αυτή δεν είναι θεωρητική. Εκδηλώνεται σε φόρουμ, δίκτυα και πολιτικές πρακτικές που επιχειρούν να συνδυάσουν την τεχνολογική πρόοδο με αυταρχικές δομές και θρησκευτική νομιμοποίηση.

Η θρησκεία συνεπώς δεν είναι πλέον μια ιδιωτική υπόθεση, αλλά ένας γεωπολιτικός παράγοντας πρώτης γραμμής. Στη Δύση λειτουργεί ως εργαλείο πολιτισμικής άμυνας, στη Μέση Ανατολή ως μέσο ισχύος και επέκτασης και σε αναδυόμενα ιδεολογικά ρεύματα ως θεμέλιο ενός μετα-φιλελεύθερου κόσμου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2026:

Η κάλπη των €5,4 εκατομμυρίων

Πόσο κοστίζει στο κράτος, ποιο είναι το άμεσο κόστος της ημέρας της ψηφοφορίας και γιατί ο τελικός λογαριασμός μπορεί ν' ανέβει ακόμη περισσότερο

Οι βουλευτικές εκλογές παρουσιάζονται κάθε φορά ως η κορυφαία στιγμή της δημοκρατικής διαδικασίας. Πίσω, όμως, από την πολιτική αντιπαράθεση, τα ψηφοδέλτια και τα ποσοστά, υπάρχει και ένας βαρύς διοικητικός και οικονομικός μηχανισμός, που κοστίζει ακριβά στο κράτος. Για τις Βουλευτικές της 24ης Μαΐου 2026, το Υπουργείο Εσωτερικών είχε εντάξει στον κρατικό προϋπολογισμό κονδύλι €5,7 εκατ., το οποίο μετά την οριζόντια περικοπή 5% από τη Βουλή περιορίστηκε στα €5.415.000. Και ακόμη κι αυτό το ποσό ενδέχεται να μην είναι το τελικό, αφού το ΥΠΕΣ έχει ήδη ζητήσει πρόσθετες πιστώσεις €350.000, επικαλούμενο τις αυξημένες αποζημιώσεις για όσους θα εργαστούν την ημέρα της κάλπης. Με απλά λόγια, η φετινή εκλογική αναμέτρηση δεν είναι απλώς μια πολιτική μάχη. Είναι και μια κρατική επιχείρηση πολλών εκατομμυρίων.

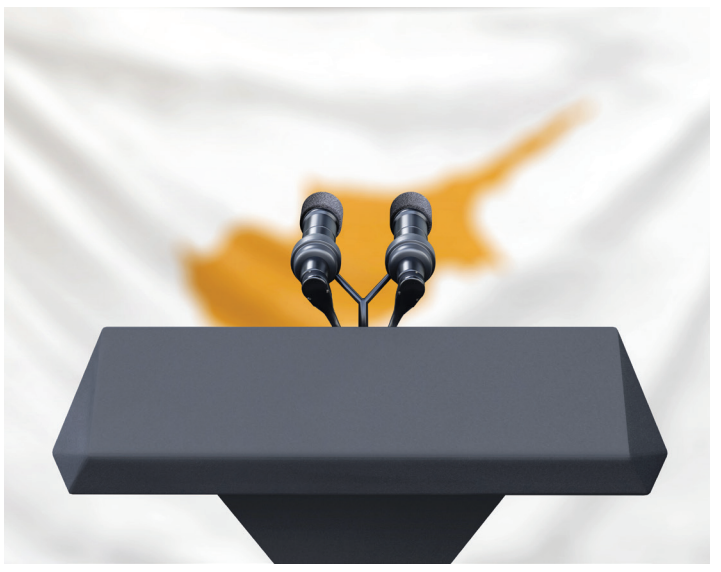
> **Από €5,415 εκατ. σε €5,765 εκατ. Αν εγκριθούν και οι πρόσθετες πιστώσεις των €350.000 που ζήτησε το ΥΠΕΣ, το συνολικό κόστος της εκλογικής επιχείρησης ανεβαίνει σχεδόν στα €5,8 εκατ.**

Το επίσημο κονδύλι και ο λογαριασμός που μπορεί να φουσκώσει

Το πιο ασφαλές και θεσμικά καθαρό σημείο εκκίνησης είναι το εγκεκριμένο κονδύλι. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν για τη διοργάνωση των Βουλευτικών, το αρχικό ποσό των €5,7 εκατ. μειώθηκε στα €5.415.000 μετά την οριζόντια περικοπή του προϋπολογισμού. Ωστόσο, το ίδιο δημοσιευμένο στοιχείο δείχνει ότι το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε εκ των υστέρων επιπλέον €350.000, ακριβώς επειδή το κόστος στελέχωσης της εκλογικής διαδικασίας αποδεικνύεται υψηλότερο από το αρχικά υπολογισμένο. Αν εγκριθεί και αυτό το ποσό, τότε ο τελικός λογαριασμός θα μπορούσε να φτάσει περίπου τα €5,765 εκατ.. Αυτό είναι και το πρώτο ισχυρό πολιτικό συμπέρασμα: η κάλπη δεν κοστίζει μόνο ό,τι γράφει αρχικά ο προϋπολογισμός, αλλά συχνά παραπάνω.

Πού πηγαίνουν τα λεφτά

Το μεγαλύτερο κομμάτι αυτού του κόστους αφορά το ανθρώπινο δυναμικό. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν δοθεί στη δημοσιότητα, στις εκλογές αναμένεται να λειτουργήσουν περίπου 1.195 εκλογικά κέντρα και να εργαστούν περίπου 6.860 υπάλληλοι, εκ των οποίων 1.185 μέλη της Αστυνομίας. Παράλληλα, σε ξεχωριστή ενημέρωση για τη στελέχωση των εκλογικών κέντρων αναφέρεται ότι οι ανάγκες υπολογίζονται σε 1.185 προεδρεύοντες, 4.439 βοηθούς υπαλλήλους και 1.185 αστυνομικούς, ενώ εφόσον λειτουργήσουν και κέντρα στο εξωτερικό προβλέπονται ακόμη 10 προεδρεύοντες και 38 βοηθοί. Άρα, μόνο για να "σταθεί" η διαδικασία, χρειάζεται ένας μηχανισμός χιλιάδων ανθρώπων σε Κύπρο και εξωτερικό.

Το πολιτικό συμπέρασμα

Οι εκλογές είναι προφανώς μια αναγκαία δημοκρατική διαδικασία και κανείς δεν μπορεί σοβαρά να μιλήσει για "πολυτέλεια". Όμως το οικονομικό τους αποτύπωμα έχει τη δική του σημασία, ειδικά σε μια περίοδο κατά την οποία η κοινωνία ακούει καθημερινά για δημοσιονομική πειθαρχία, κόστη, αποδοτικότητα και νοικοκύρεμα του κράτους. Η εικόνα που σχηματίζεται για τις Βουλευτικές του 2026 είναι σαφής: η εκλογική διαδικασία έχει ένα επίσημο κόστος άνω των €5,4 εκατ., η ίδια η μέρα της κάλπης φορτώνεται με άμεσες μισθολογικές δαπάνες εκατομμυρίων και ο τελικός λογαριασμός μπορεί να ανέβει περισσότερο.

Η αμοιβή που έχει καθοριστεί για την ημέρα των εκλογών είναι €617 για κάθε προεδρεύοντα και €316,48 για κάθε βοηθό υπάλληλο. Εάν ληφθούν υπόψη οι 1.195 προεδρεύοντες και οι 4.477 βοηθοί -δηλαδή οι 4.439 στην Κύπρο και οι έως 38 στο εξωτερικό- τότε μόνο το άμεσο κόστος γι' αυτήν την κατηγορία προσωπικού φτάνει περίπου τα €2.154.195,96. Ακόμη κι αν μείνει κανείς μόνο στην εσωτερική στελέχωση, το ποσό παραμένει πάνω από €2,14 εκατ.. Αυτό σημαίνει ότι σχεδόν τα δύο πέμπτα του συνολικού εγκεκριμένου κονδυλίου "τρώνε" μόνο οι βασικές αμοιβές για να λειτουργήσουν οι κάλπες.

Το κόστος της αστυνομικής παρουσίας

Εδώ βρίσκεται και ένα δεύτερο κρίσιμο κεφάλαιο. Τα δημοσιευμένα στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι περίπου 1.185 αστυνομικοί θα βρίσκονται στην εκλογική διαδικασία. Για τις Βουλευτικές του 2026 δεν εντοπίστηκε στο δημόσιο πεδίο οριστικό ποσό αποζημίωσης ανά αστυνομικό, όμως στις εκλογές του 2024 η αποζημίωση που είχε συμφωνηθεί, με βάση τη λογική της κλίμακας Α5, ανερχόταν στα €435 ανά αστυνομικό. Αν χρησιμοποιηθεί αυτό το ποσό μόνο ως ενδεικτική βάση υπολογισμού, τότε η αστυνομική παρουσία προσθέτει περίπου €515.475 στον λογαριασμό της ημέρας. Δεν πρόκειται για τελικό επιβεβαιωμένο ποσό του 2026, αλλά για μια ρεαλιστική ένδειξη του μεγέθους. Πέρα από το επίσημο κονδύλι, υπάρχει ένα σημαντικό λειτουργικό κόστος, που δεν είναι πάντα ορατό με την πρώτη ματιά.

Κόστος ανά ψηφοφόρο

Το τρίτο στοιχείο που δίνει βάθος στο θέμα είναι το κόστος ανά ψηφοφόρο. Στις αρχές Φεβρουαρίου, ο τελευταίος οριστικοποιημένος εκλογικός κατάλογος ανερχόταν σε 561.252 εκλογείς, ενώ μέχρι τις 2 Απριλίου είχαν υποβληθεί 10.031 αιτήσεις πρώτης εγγραφής, με τον τελικό αριθμό να οριστικοποιείται μετά τις 16 Απριλίου. Με βάση το σημερινό εγκεκριμένο κονδύλι των €5.415.000, η εκλογική διαδικασία κοστίζει περίπου €9,65 ανά ψηφοφόρο. Αν όλες οι νέες αιτήσεις ενσωματωθούν στον τελικό κατάλογο, το ποσό υποχωρεί ελαφρά στα περίπου €9,48 ανά ψηφοφόρο. Είναι ένας αριθμός με ιδιαίτερη πολιτική βαρύτητα, γιατί μεταιρέπει ένα αφηρημένο εκατομμύριο σε πολύ πιο απτό μέτρο κόστους.

Υπάρχει και μια ακόμη ενδιαφέρουσα παράμετρος. Το 2021, σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία για τον τότε προϋπολογισμό, είχε προβλεφθεί κονδύλι €4 εκατ. για τις βουλευτικές εκλογές. Ακόμη και αν ληφθεί ως βάση το σημερινό εγκεκριμένο ποσό των €5,415 εκατ., η φετινή εκλογική αναμέτρηση εμφανίζεται ακριβότερη κατά περίπου €1,415 εκατ. από εκείνη του 2021. Αν μάλιστα προστεθούν και οι πρόσθετες πιστώσεις που ζητούνται, τότε η απόσταση μεγαλώνει ακόμη περισσότερο. Με άλλα λόγια, η κάλπη του 2026 είναι σαφώς βαρύτερη δημοσιονομικά από την προηγούμενη βουλευτική αναμέτρηση.

> **€2,15 εκατ. μόνο για προεδρεύοντες και βοηθούς Χωρίς να συνυπολογίζονται Αστυνομία, εκτυπώσεις, μεταφορές, τεχνική υποστήριξη και άλλες δαπάνες, το άμεσο μισθολογικό κόστος της κάλπης ξεπερνά ήδη τα €2,1 εκατ.**

Η ψευτοκυπριοσύνη ως βρετανικό αντίδοτο στην Ένωση!

Βρετανοί, 1954: «Να ενθαρρύνουμε τη δημιουργία μιας καθαρά κυπριακής κουλτούρας»

ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΡΓΥΡΟΥ,
Ερευνήτρια/ δημοσιογράφος

Διάβασα το άρθρο του φιλόλογου κ. Κυριάκου Ιωάννου, 6.4.2026, «Νεοκυπριακή ιδεολογία και κυπριακή λογοτεχνία», στο οποίο εισηγείται ότι «κάποια στιγμή θα πρέπει να δοθεί ένας περιεκτικός ορισμός της "νεοκυπριακής ιδεολογίας"». Και έχει απόλυτο δίκαιο ο αρθρογράφος. Αν και έχουμε προ ετών εξηγήσει την προϊστορία της κάλπικης αυτής συνείδησης, που σοφίστηκαν οι αποικιοκράτες Βρετανοί, θα πρέπει να επανέλθουμε.

https://paideia-news.com/neokypriaki-ideologia-kai-kypriaki-logotexnia

Κατ' αρχάς έγραψα στο βιβλίο μας «Έτσι Κατέστρεψαν την Κύπρο», που εκδώσαμε με τη «Σημερινή» το 1992, και στο βιβλίο μου «Από την Ένωση στην Κατοχή», με χρηματοδότηση της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου επί Αρχ. Χρυσοστόμου Α', το 1995, και έκτοτε σε διάφορα άρθρα μου.

Μεταξύ 22 και 25 Σεπτεμβρίου 1954 ο Επικεφαλής του Τμήματος Πληροφοριών του Γραφείου Αποικιών στο Λονδίνο επισκέφθηκε την Κύπρο και ετοίμασε μια μακροσκελή έκθεση. Είχε ήδη προηγηθεί την 1η Σεπτεμβρίου 1954 ο διορισμός, ως επικεφαλής των Υπηρεσιών Πληροφόρησης στην Κύπρο (σημερινό ΓΤΠ), του Βρετανού πράκτορα, Laurence Durrell, ο οποίος βρισκόταν στην Κύπρο. Ναι, ο διαβόητος συγγραφέας του βιβλίου «Τα πικρολέμονα». Παραμένει η καλύτερη κάλυψη των πρακτόρων της Intelligence Service η γνώση της γλώσσας των ιθαγενών - ειδικά στον Ελληνισμό, όπου αφελέστατα εκλαμβάνονται με μεγάλη ελαφρότητα ως «φιλέλληνες» ή ως «φιλοκύπριοι»! Με κάποιες εξαιρέσεις.

Η έκθεση, εκτός των άλλων σημαντικών αναφορών, εισηγήθηκε την ανάγκη «ενθάρρυνσης και προώθησης μιας συγκεκριμένης κυπριακής ταυτότητας».

Έγραψαν:

«Αυτό θα είναι, βέβαια, ένα βραχυπρόθεσμο σχέδιο και θα χρειαστεί να το χειριστούμε με διακριτικότητα, εφόσον οι Κύπριοι οπωσδήποτε θα απομακρύνονται από οποιανδήποτε εισήγηση που να λέγει πως η Κυβέρνηση τούς επιβάλλει μίαν πλασματική και καθόλου ελληνική ταυτότητα... Ένας σίγουρος τρόπος να εκνευρίσεις έναν Ελληνοκύπριο, ανεξάρτητα από το πόσο φιλο-Βρετανός και εναντίον της Ενώσεως μπορεί να είναι, είναι να του αρνηθείς τη «Ελληνικότητά του...».

Ο πράκτορας Lawrence Durrell συνεργαζόταν στενά με τον πράκτορα της Intelligence Service, Γραμματέα στο κυβερνείο, J. Reddaway. Ήταν ο Durrell που πήγε το 1956 στην Αθήνα για να μεταφέρει το ανθελληνικό υλικό που είχε παραγγείλει ο Reddaway, ώστε να το χρησιμοποιήσουν ως προπαγάνδα εναντίον της Ενώσεως.

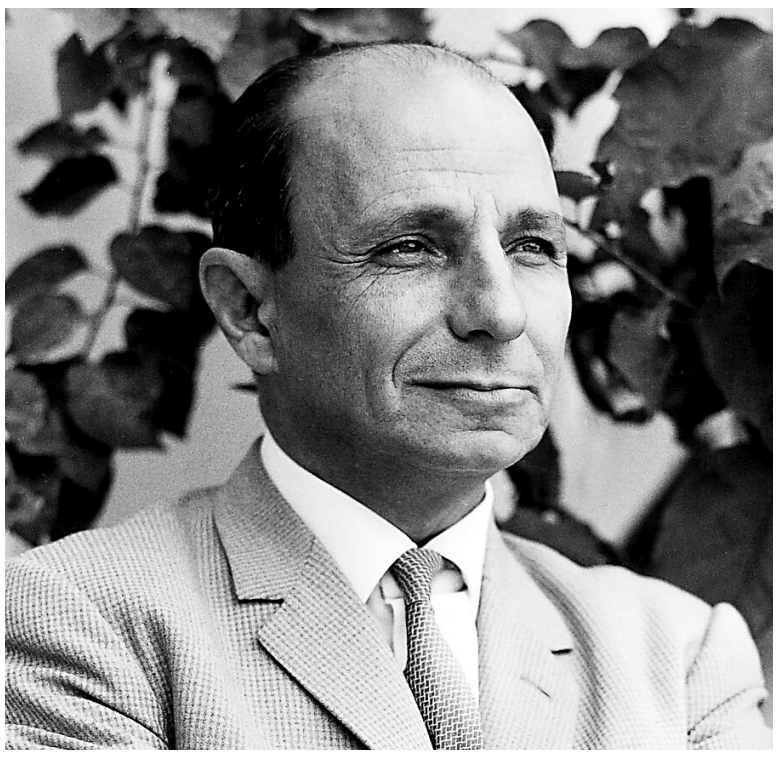
Έγραψε, μεταξύ άλλων, και ο κ. Χρήστος Αλεξάνδρου, Πολιτικός Επιστήμονας-Ιστορικός, στις 5 Σεπτεμβρίου 2016, στην «Καθημερινή», με τον πιο κάτω τίτλο:

«Ο διακαής πόθος των Άγγλων»

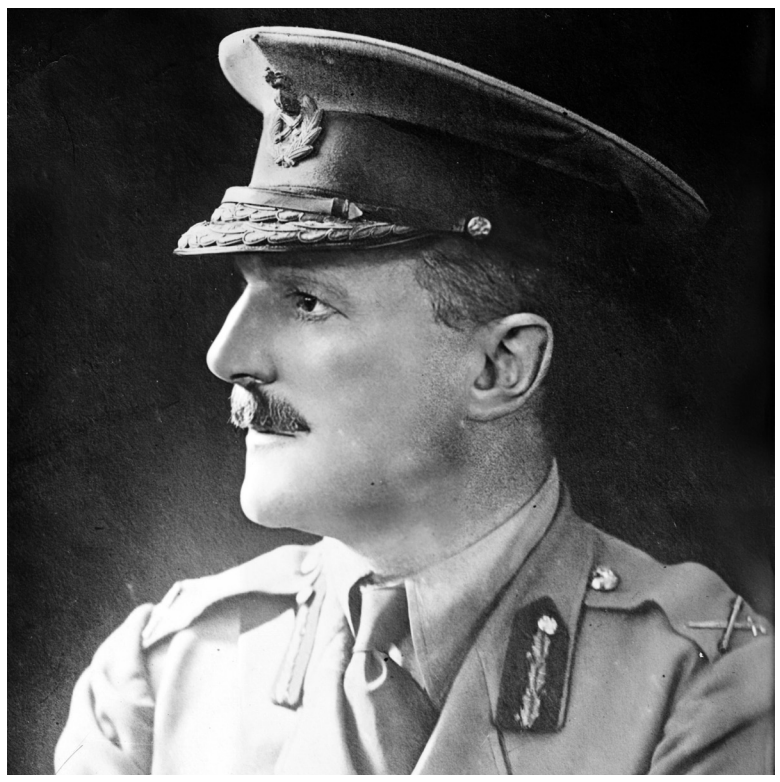
https://www.kathimerini.com.cy/gr/apopseis/prosopikotites-stin-k/248394/?ctype=ar

«...Η επιθυμία – "πεποίθηση" των Άγγλων ήταν ότι οι Κύπριοι δεν ήσαν Έλληνες και έπρεπε να σταματήσουν να φαντάζονται κάτι τέτοιο... Ο στόχος για τους Άγγλους ήταν προφανής. Αν οι Έλληνες Κύπριοι αποεθνικοποιούνταν και γίνονταν λεβαντίνοι, μια άλλη πληθυσμιακή ομάδα "μαλιτέζων" στη Μεσόγειο, θα σταματούσαν να πιέζουν συνέχεια για την Ένωση του νησιού με την Ελλάδα και θα μετατρέπονταν σε πιστούς και συνεργάσιμους υπηκόους της αυτοκρατορίας... Συγκεκριμένα, το 1953 ιδρύθηκε η Κρατική Υπηρεσία Ραδιοφωνίας, ενώ το 1957 εξέπεμψε και το τηλεοπτικό πρόγραμμα. Το 1954 το Γραφείο Τύπου μεταπράπηκε σε απροκάλυπτο μηχανισμό προπαγάνδας, κάτι που σηματοδοτήθηκε με τον διορισμό στη θέση του διευθυντή, του γνωστού λογοτέχνη Lawrence Durrell. Έτσι, δεν είναι τυχαίο που τα χαράματα της 1ης Απριλίου του 1955 κτυπήθηκαν από την ΕΟΚΑ, ανάμεσα σ' άλλα, και σταθμοί αναμετάδοσης της συγκεκριμένης "Υπηρεσίας".

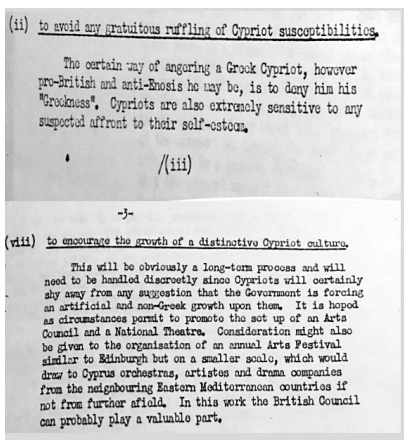
»Η οξυδέρκεια του Γιώργου Σεφέρη συνέλαβε το φαινόμενο σ' όλη του την έκταση. Μετά τη δεύτερή του επίσκεψη στο νησί το 1954, έγραψε στον Γιώργο Θεοτοκά τα ακόλουθα: "Υπάρχουν σε μια γωνιά της γης 400 χιλιάδες ψυχές από την καλύτερη, την πιο αιθόφια Ρωμιοσύνη, που προσπαθούν να τις κάνουν λουλούδια του θερμοκηπίου. Σ' αυτήν τη γωνιά της γης δουλεύει μια μηχανή που κάνει τους Ρωμιούς σπαρτούς – Κυπρίους - όχι Έλληνες, που κάνει τους ανθρώπους μπάσταρδους [...]. Το ιδεολόγημα συνεχίζεται και σήμερα, με ενσυνείδητους αλλά και αφελείς υπηρέτες του. Με την προδιαγραφόμενη 'λύση' του Κυπριακού, αναμένεται να θεριέψει για να σημάνει μια ώρα αρχύτερα το τέλος του Κυπριακού Ελληνισμού"».

Ο Κώστας Μόντης υπήρξε μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, ποιητής, και ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες συγγραφείς του 20ού αιώνα.

Ο κυβερνήτης (1926-1932) Ronald Storrs.

(ii) to avoid any gratuitous ruffling of Cypriot susceptibilities.

The certain way of angering a Greek Cypriot, however pro-British and anti-Enosis he may be, is to deny him his "Greekness". Cypriots are also extremely sensitive to any suspected affront to their self-esteem.

/(iii)

-3-

(viii) to encourage the growth of a distinctive Cypriot culture.

This will be obviously a long-term process and will need to be handled discreetly since Cypriots will certainly shy away from any suggestion that the Government is forcing an artificial and non-Greek growth upon them. It is hopd as circumstances permit to promote the set up of an Arts Council and a National Theatre. Consideration might also be given to the organisation of an annual Arts Festival similar to Edinburgh but on a smaller scale, which would draw to Cyprus orchestras, artistes and drama companies from the neighbouring Eastern Mediterranean countries if not from further afield. In this work the British Council can probably play a valuable part.

Η αναφορά στην έκθεση του 1954 για προώθηση της κάλπικης «κυπριοσύνης».

Ήταν ο Durrell που πήγε το 1956 στην Αθήνα για να μεταφέρει το ανθελληνικό υλικό που είχε παραγγείλει ο Reddaway, ώστε να το χρησιμοποιήσουν ως προπαγάνδα εναντίον της Ενώσεως

Η Κύπρος είναι Ελληνική - Ανάρτηση του βρετανικού Υπουργείου Άμυνας

https://simerini.sigmalive.com/article/2025/3/14/khairei-ston-taphoo-dr-nikhat-erim-ksupnate-ellenes/ 24.3.2025

Ronald Storrs: «Η Ελληνικότητα των Κυπρίων είναι αδιαμφισβήτητος»

Η κάλπικη βρετανικής εφεύρεσης «κυπριοσύνη» και η προϊστορία της

Στο άρθρο αυτό αναφέρω και τις σημαντικές εξαιρέσεις, όπου Βρετανοί πολιτικοί τόνιζαν την αδιαμφισβήτητη ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ των Ελλήνων της Κύπρου κόντρα στις προσπάθειες των αποικιοκρατών να προωθήσουν και επιβάλουν τον αφελληνισμό με μια πλασματική ταυτότητα για τα δικά τους και τουρκικά συμφέροντα. Όπως ο κυβερνήτης Ρόναλτ Στορς, του οποίου μάλιστα το κυβερνείο κάψαμε το 1931! Διαβάστε τις δηλώσεις του βουλευτή Philip Noel-Baker, 14.9.1956, στη Βουλή των Κοινοτήτων, καθώς ο Υπουργός Αποικιών ετοιμαζόταν να εξαγγείλει, 19.12.1956, με προ-συνεννόηση με την Τουρκία, την υπόσχεση για ξεχωριστή αυτοδιάθεση, μη εξαιρουμένης της διχοτόμησης για την τουρκική μειονότητα του 18% στην Κύπρο...

https://simerini.sigmalive.com/article/2025/3/24/ronald-storrs-e-ellenikoteta-ton-kuprion-einai-adiamphisbetetos1da0ba70-d5a8-4f92-8ad2-48613122e18f/

https://api.parliament.uk/historic-hansard/commons/1956/sep/14/cyprus

Και για τον πράκτορα Λόρενς Ντάρελ διαβάστε το άρθρο μου, 1 Δεκεμβρίου 2014, στη «Σημερινή».

«Κλειστές Πόρτες» Vs «Πικρολέμονα»

Ο πράκτορας Λόρενς Ντάρελ, ο Κώστας Μόντης και ο Πάτροκλος Σταύρου

https://simerini.sigmalive.com/article/2014/12/1/kleistes-portes-enantion-pikrolemona/

Ο μ. Κώστας Μόντης έγραψε το βιβλίο «Κλειστές Πόρτες» στα Ελληνικά το 1964 (έκδοση Εθνικού Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου). Ήταν μια απευθείας απάντηση στο βιβλίο του πράκτορα Λόρενς Ντάρελ, «Πικρολέμονα» (Bitter Lemons), μέσα από το οποίο ο πράκτορας στόχευε στο να προβάλει αποικιακές πολιτικές θέσεις, αφενός και να κερδοσκοπήσει, αφετέρου... Και όμως το βιβλίο του Μόντη κρατήθηκε μακράν της δημοσιότητας, δεν μεταφράστηκε στα Αγγλικά και τελικά εκτιμήθηκε από ξένους στις ΗΠΑ, σε αντίθεση με εκείνο του πράκτορα και του στόχου του στην Κύπρο...

Στο πιο πάνω άρθρο μου θα μάθετε και γιατί μια αξιόλογη έρευνα για τον πράκτορα Ντάρελ, που χρηματοδότησε το ΡΙΚ, τελικά το ίδιο το ΡΙΚ αρνήθηκε να την προβάλει κατόπιν επεμβάσεως του τέως Υφυπουργού παρά τω Προέδρω, Πάτροκλου Σταύρου (έγραψα σχετικά στο βιβλίο μου «Top Secret», σελ. 226-227, που εκδώσαμε με τη «Σημερινή» το 2004)!

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ Ν. ΔΕΡΒΗΣ, 1894-1968

Οι διαφωνίες με τον Μακάριο και... «ο φελλός της πολιτικής»

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Μέρος Β'

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Ο Θεμιστοκλής Δέρβης.

Μια φορά η ΠΑΣΥΔΥ, με υπόδειξη του Μακαρίου οργάνωσε συγκέντρωση με θέμα «Αδέσμευτη Ανεξαρτησία, Αυτοδιάθεση – Ένωση», σε αντιπερισπασμό του συνθήματος της ελληνικής Κυβέρνησης, «Αυτοδιάθεση- Ένωση», χωρίς ενδιάμεσους σταθμούς. Κύριος ομιλητής ήταν ο Γ.Γ. της συντεχνίας, Αλέξανδρος Τσαγγαρίδης. Κι ο Δέρβης, σ' ένα πύρινο, κυριολεκτικά, άρθρο του, αποκαλούσε τον Τσαγγαρίδη, Μεγαλέξανδρο και «κοσμούσε» τον Μακάριο με πολύ σκληρούς χαρακτηρισμούς. Ήταν Παρασκευή, όταν έπρεπε να πάρω το άρθρο από το τυπογραφείο στον Δέρβη, για διόρθωση. Δυστυχώς, το μεσημέρι αρρώστησε και τον πήραμε στην κλινική του Μαραγκού. Μόλις βράδιασε, πήρα το άρθρο από το τυπογραφείο «Πρόοδος» και ξεκίνησα με το ποδήλατο για την κλινική. Όταν έφτασα, αντίκρισα έξω από τον κλινική και τα σκαλιά ένοπλους αστυνομικούς, οι οποίοι μου απαγόρευσαν να προχωρήσω. Εκεί που τους εξηγούσα πού πήγαινα, βγήκε από την κλινική ο νοσοκόμος του Μαραγκού και τους είπε να με αφήσουν να περάσω. Μόλις άνοιξα την πόρτα, είδα μπροστά μου να κάθεται στη γωνιά ο Μακάριος και ημικαθισμένος στο στρώμα ο Δέρβης. Δεν ήξερα πώς ν' αντιδράσω. Ο Δέρβης μ' έβγαλε από τη δύσκολη θέση λέγοντας; «Άτε, ρε, βγάλ' το άρθρο να το διορθώσουμε». Άνοιξα την πέτσινη τσάντα, έβγαλα το άρθρο και του το έδωσα κρατώντας τη διόρθωση, όπως ήταν καθισμένος στο κρεβάτι. «Κράτα το και διάβαζε», μου λέγει. «Καλύτερα να διαβάζεις εσύ», του είπα, γιατί γνώριζα ότι το άρθρο ήταν «φωτιά» κατά του Μακαρίου. Διότι στο σύνθημα του Γεώργιου Παπανδρέου «Αυτοδιάθεση-Ένωση», ο Αρχιεπίσκοπος, διά του Γ.Γ. της ΠΑΣΥΔΥ, Αλέξανδρου Τσαγγαρίδη, είχε αντιτάξει το σύνθημα «Αδέσμευτη Ανεξαρτησία- Αυτοδιάθεση, Ένωση».

«Γιατρέ, με αδικείς...»

Ο Δέρβης άρχισε να διαβάζει και, από τις πρώτες γραμμές, αφού χαρακτήρισε τον Αλέξανδρο Τσαγγαρίδη «Μεγαλέξανδρο», συνέχισε να χαρακτηρίζει τον Μακάριο «νεκροθάφτη της Ένωσης» και «ολυμπιονίκη της Ζυρίχης». Ο Μακάριος τον διέκοψε, λέγοντας: «Γιατρέ, με αδικείς». Κι ο Δέρβης απάντησε: «Ακόμα παρακάτω ν' ακούσεις τι σου γράφω», και συνέχισε ακάθεκτος. Ο Μακάριος, έντονα ενοχλημένος, σηκώθηκε να φύγει, οπότε ο Δέρβης, σε έντονο ύφος, του είπε: «Γιατί ήρθες να με δεις; Για να μεταδίδει το ραδιόφωνο και να γράφουν οι εφημερίδες πόσο καλός είσαι, αφού ήρθες να δεις και τον μεγάλο σου αντίπαλο;». Ο Μακάριος, χωρίς να πει λέξη, άνοιξε την πόρτα κι έφυγε κλείνοντάς την με δύναμη. Κι ο Δέρβης, με μιαν αυταρέσκεια μού είπε: «Ένεν καλά που του έκαμα, ενόμιζεν ότι θα σιωπούσα;».

Όταν επισκέφθηκε την Κύπρο ως προσκαλεσμένος του Μακαρίου ο αρχηγός της ΕΡΕ, Παναγιώτης Κανελλόπουλος, είχε δώσει δεξίωση προς τιμήν του ο Αρχηγός της Ανώτατης Στρατιωτικής Διοίκησης Αμύνης Κύπρου, ο στρατηγός Γρίβας Διγενής, στην οποία προσκλήθηκε κι ο Δέρβης. Όταν πήγαινε προς το τέλος η δεξίωση, ο γιατρός Γλαύκος Κασουλίδης μού είπε:. «Κάλεσ' τον Δέρβη να πει κάτι στον Κανελλόπουλο για τη στάση της ΕΡΕ στο Κυπριακό». Μίλησα στον Δέρβη κι αυτός πλησίασε τον Κανελλόπουλο, στον οποίο, μεταξύ πολλών άλλων, είπε ότι η ΕΡΕ φέρει μεγάλη ευθύνη στο Κυπριακό με τη Ζυρίχη. «Και τώρα ακόμη, ενώ στηρίζει την κυβέρνηση Στεφανόπουλου, υποστηρίζει και τον Μακάριο που διαφωνεί με τον Στεφανόπουλο στους χειρισμούς του Κυπριακού», είπε, και τότε του έριξε τη «βόμβα» λέγοντας: «Καλά οι συνάδελφοί σου σε αποκαλούν φελλό, δηλαδή ελαφρό στην πολιτική». Ο Κανελλόπουλος εθίγη, διαμαρτυρήθηκε, αλλά ο Δέρβης συνέχισε: «Θα σου κάνω μια πρόβλεψη. Σύντομα θα ρίξεις την Κυβέρνηση Στεφανόπουλου, για να ικανοποιήσεις τον Μακάριο». Ο Κανελλόπουλος και πάλι διαμαρτυρήθηκε, αλλά ο Δέρβης επέμενε. Και επειδή η δεξίωση είχε ήδη διαλυθεί, Κανελλόπουλος και Δέρβης συμφώνησαν να συνεχίσουν τη συζήτηση την επόμενη μέρα στο αεροπλάνο, με το οποίο θα συνταξίδευαν στην Αθήνα. Σε λίγες μέρες, η πρόβλεψη του Δέρβη επιβεβαιώθηκε. Ο Κανελλόπουλος έριξε τον Στεφανόπουλο και έγινε εκείνος Πρωθυπουργός για ελάχιστο χρονικό διάστημα. Η Χούντα τον κατήργησε και τον συνέλαβε με πολλούς άλλους πολιτικούς.

«Τρικυμία εν κρανίω»...

Μια μέρα, εκεί που καθόμασταν στο ιατρείο του και μου υπαγόρευε άρθρο, μπήκε ο γνωστός νομικός της Αμμοχώστου, Αντρέας Γαβριηλίδης, ανώτερο στέλεχος της Νομικής Υπηρεσίας. Μας διέκοψε για να πει στον γιατρό ότι καιρός ήταν να συνεργαστεί με τον Μακάριο και να ενώσουν τον λαό για το καλό της Κύπρου. Ο Δέρβης τον κοίταξε στα μάτια και τον ρώτησε: «Εν μόνος σου που ήρτες ή έστειλέν σε ο πονηρός καλόγηρος;», εννοώντας προφανώς τον Μακάριο. Ο Γαβριηλίδης, ξαφνιασμένος, απάντησε: «Εγώ σκέφτηκα σαν παλιός συνεργάτης σου στο Εθνικό Συμβούλιο, να μεσολαβήσω». Αφού μίλησαν για μισή περίπου ώρα, ο Δέρβης τού είπε: «Για να συνεργαστώ με τον Μακάριο πρέπει να παραδεχθεί τα λάθη του και να επανέλθει στη γραμμή της Αυτοδιάθεσης -Ένωσης».

Έφυγε ο Γαβριηλίδης και την άλλη μέρα η εφημερίδα «Φως», του Θάσου Τζιυρκώτη, προέβαλλε ως κύριο θέμα την «αποκλειστική είδηση», ότι ο Δέρβης συμφώνησε να συνεργαστεί με τον Μακάριο. Μόλις του πήρα την εφημερίδα και διάβασε τι έγραφε, «δεν τον χωρούσαν οι τόποι». Έγινε έξαλλος και άρχισε να υβρίζει τον Γαβριηλίδη. Στο μεταξύ, πήρε φωτιά το τηλέφωνό του. Συνεργάτες και φίλοι τον ρωτούσαν τι είναι αυτά που γράφει το «Φως». Τους εξηγούσε τι είχε γίνει και, όταν μετά από αρκετή ώρα ηρέμησε, μου είπε να πάρω χαρτί και μολύβι για να μου υπαγορεύσει το άρθρο του, που απαντούσε στον Γαβριηλίδη και είχε τίτλο «Τρικυμία εν κρανίω».

Ο Δέρβης ως γιατρός ήταν «Καλός Σαμαρείτης». Οι άποροι όχι μόνο δεν πλήρωναν, αλλά και τους έδινε φάρμακα δωρεάν από τα δείγματα που του έπαιρναν οι φαρμακέμποροι. Στο ιατρείο οι ασθενείς έπαιρναν αριθμό και κάθονταν στον μεγάλο χώρο της υποδοχής, περιμένοντας, χωρίς να μπορεί κανένας να μπει στο εξεταστήριο, αν δεν ερχόταν η σειρά του. Όταν πέθανε, στο κατάστιχό του ήταν γραμμένοι αρκετοί ασθενείς που του χρωστούσαν συνολικά δεκάδες χιλιάδες λίρες και, όπως μου έλεγε μετά από χρόνια η αείμνηστη σύζυγός του, Κάτια, ποτέ δεν τα πήρε αυτά τα χρήματα.

Καταλήγοντας, θ' αναφερθώ στους στίχους του εθνικού μας ποιητή, Διονύσιου Σολωμού, που είναι χαραγμένοι στον τάφο του, μετά από πρόταση του στενού φίλου και συνεργάτη του, Γλαύκου Κασουλίδη, δείγμα της αγάπης και του ενδιαφέροντος που έτρεφε ο αείμνηστος Δέρβης για τον Κυπριακό Ελληνισμό.

Δυστυχισμένε μου λαέ
Καλέ κι αγαπημένε
Πάντοτ' ευκολοπίστευτε
Και πάντ' απατημένε...

Καλύτερος επιτύμβιος από τους στίχους αυτούς δεν θα μπορούσε να κοσμεί τον τάφο και ν' αποδίδει την προσωπικότητα του μεγάλου πατριώτη, πολιτικού, αρθρογράφου και επιστήμονα, Θεμιστοκλή Νικολάου Δέρβη, που η καταγωγή του ήταν από τη Δέρβη της μαρτυρικής Μικρασίας.

ΦΩΣ

Καθημερινή Εφημερίς των ειλικρινών Ειδήσεων

ΤΑ ΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΩΝ ΔΙΕΠΙΣΤΩΣΑΝ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΙΝ ΧΑΡΑΚΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΡΜΑΤΟΠΛΕΓΜΑΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Η ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ

Η ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

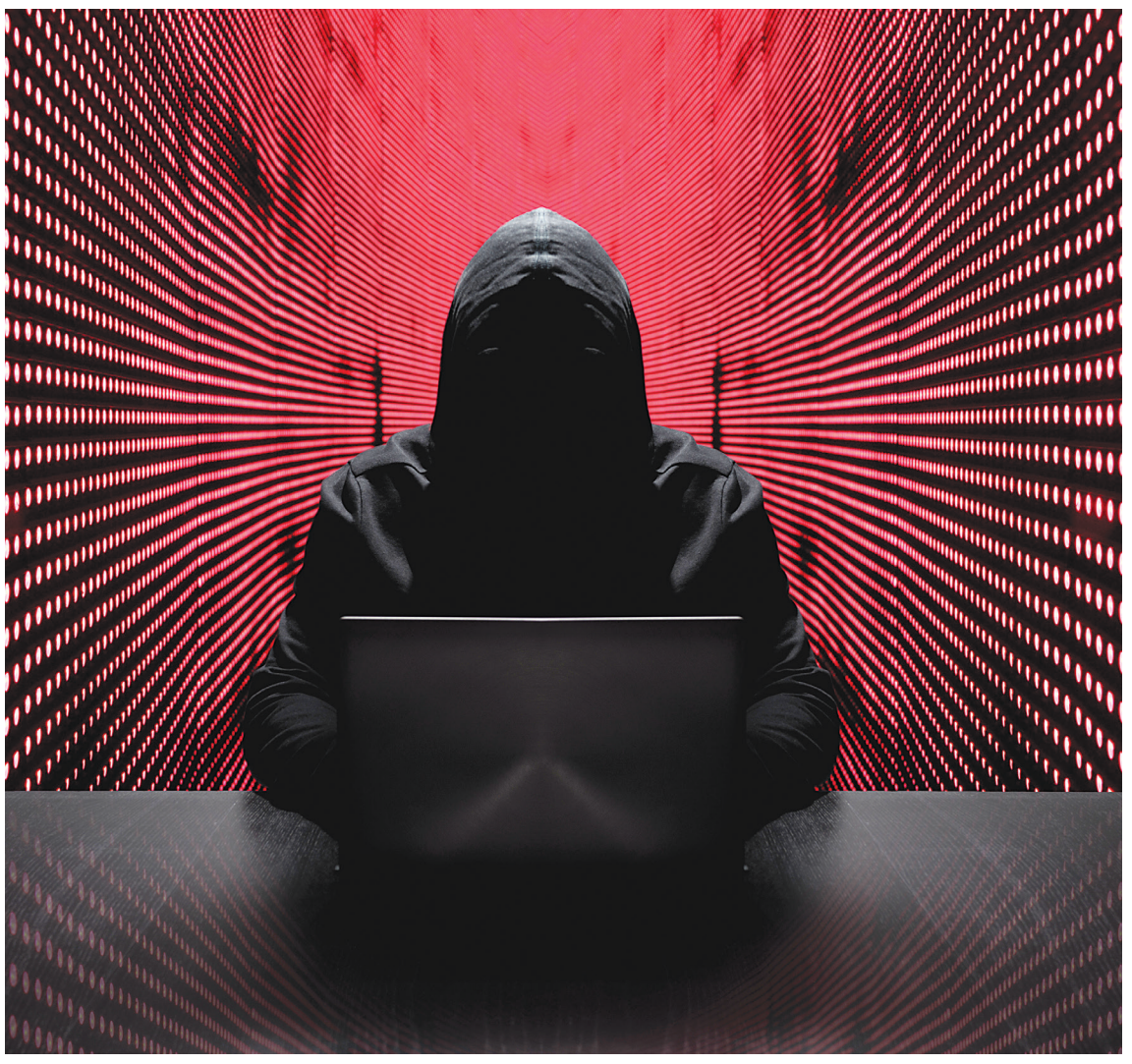
Η εφημερίδα «Φως», του Θάσου Τζιυρκώτη.

Χάνονται περιουσίες με ένα «κλικ»

Οι απάτες εξελίσσονται, το σύστημα δοκιμάζεται - Ερωτήματα για ελέγχους και προστασία καταθετών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Οι ηλεκτρονικές απάτες δεν αποτελούν πλέον μεμονωμένα περιστατικά, αλλά ένα διαρκώς διογκούμενο φαινόμενο που πλήττει ολοένα και περισσότερους πολίτες στην Κύπρο, με ιδιαίτερη ένταση στους συνταξιούχους και τους μικροκαταθέτες. Πίσω από οθόνες, διαφημίσεις και «επενδυτικές ευκαιρίες» που υπόσχονται εύκολα κέρδη, στήνονται καλά οργανωμένες παγίδες, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις οδηγούν σε απώλεια ολόκληρων περιουσιών.

Το ανησυχητικό στοιχείο δεν είναι μόνο το ύψος των ποσών που χάνονται, αλλά κυρίως ο τρόπος με τον οποίο εκτελούνται οι απάτες. Οι δράστες δεν «κλέβουν» απλώς χρήματα - πείθουν τα ίδια τα θύματα να τα μεταφέρουν, δημιουργώντας ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης, πίεσης και ψευδούς ασφάλειας. Με επαγγελματική προσέγγιση, πειστικές πλατφόρμες και συνεχή επικοινωνία, καταφέρνουν να μεταπείσουν την αμφιβολία σε βεβαιότητα και την επιφύλαξη σε απόφαση.

> «Οι δράστες δεν ‘‘κλέβουν’’ απλώς χρήματα – πείθουν τα ίδια τα θύματα να τα μεταφέρουν»

Πιο οργανωμένες και πιο δύσκολα ανιχνεύσιμες

Την ίδια ώρα, το φαινόμενο αποκτά νέα χαρακτηριστικά, καθώς αξιοποιούνται σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, όπως ψεύτικες ιστοσελίδες υψηλής πιστότητας, στοχευμένες διαφημίσεις και περιεχόμενο που ενισχύει την αξιοπιστία των απατεώνων. Η απάτη δεν είναι πλέον πρόχειρη· είναι οργανωμένη, μεθοδική και συχνά διασυνοριακή, γεγονός που δυσκολεύει σημαντικά τον εντοπισμό και την αντιμετώπισή της.

Τα κρίσιμα ερωτήματα για την προστασία των πολιτών

Σε αυτό το πλαίσιο, εγείρονται εύλογα και κρίσιμα ερωτήματα: πώς φτάνει ένας πολίτης να αδειάζει τον λογαριασμό του χωρίς να ενεργοποιηθεί εγκαίρως κάποιος μηχανισμός προστασίας; Ποιος εντοπίζει τα «καμπανάκια κινδύνου» όταν πραγματοποιούνται επαναλαμβανόμενες μεταφορές; Και, τελικά, πόσο επαρκώς προστατεύεται σήμερα ο καταθέτης απέναντι σε ένα έγκλημα που βασίζεται περισσότερο στην πειθώ παρά στην παραβίαση;

Ευθύνες, ετοιμότητα και ενημέρωση

Το ζήτημα δεν αφορά μόνο την ατομική ευθύνη ή την «αφέλεια» των θυμάτων. Αφορά την ετοιμότητα του τραπεζικού συστήματος, την αποτελεσματικότητα των εποπτικών Αρχών και την ανάγκη για ουσιαστική ενημέρωση των πολιτών, ιδιαίτερα εκείνων που δεν είναι εξοικειωμένοι με το ψηφιακό περιβάλλον. Γιατί σε έναν κόσμο όπου η απάτη εξελίσσεται διαρκώς, το πραγματικό ερώτημα δεν είναι αν θα υπάρξουν νέα θύματα, αλλά αν το σύστημα μπορεί να τα προλάβει.

Η πραγματική έκταση του φαινομένου

Η λειτουργός της Υποδιεύθυνσης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, Μαρία Πενταλιώτου, μιλώντας στη «Σημερινή», μετέφερε την πραγματική έκταση του φαινομένου, παραθέτοντας στοιχεία που καταδεικνύουν τη σοβαρότητα της κατάστασης.

> «Όταν μια επενδυτική πρόταση φαίνεται υπερβολικά καλή για να είναι αληθινή, τότε κατά πάσα πιθανότητα δεν είναι»

Σύμφωνα με την ίδια, σε ό,τι αφορά το μέγεθος του προβλήματος, το 2025 καταγγέλθηκαν ή αναφέρθηκαν στα επαρχιακά ΤΑΕ συνολικά 921 υποθέσεις απάτης μέσω διαδικτύου, που αφορούν ποσά ύψους 10.352.540 ευρώ, 4.185.955 δολαρίων Αμερικής και 5.272 στερλινών.

Ο χρόνος που κρίνει τα πάντα

Καθοριστικός παράγοντας για την έκβαση κάθε υπόθεσης, σύμφωνα με την κ. Πενταλιώτου, είναι ο χρόνος καταγγελίας, τόσο για τη διερεύνηση όσο και για την πιθανότητα επιστροφής χρημάτων στο θύμα ή μέρους αυτών. Όπως μας ανέφερε, πολλές φορές οι δράστες αποσπούν ποσά σταδιακά, ενώ τα θύματα αντιλαμβάνονται την απάτη μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα. Η καθυστέρηση αυτή δίνει τη δυνατότητα στους επιτήδειους να καλύψουν τα ηλεκτρονικά τους ίχνη και να καταστρέψουν τεκμήρια.

Πώς στήνεται η απάτη

Ως προς τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται, κυριαρχούν οι ψεύτικες επενδυτικές πλατφόρμες, οι οποίες υπόσχονται άμεσα και μεγάλα κέρδη. Οι δράστες αξιοποιούν την ανωνυμία του διαδικτύου και καταφέρνουν συχνά να δημιουργούν σχέση «εμπιστοσύνης» με τα θύματα, καθιστώντας τα πιο ευάλωτα. Σε αρκετές περιπτώσεις, επιτρέπουν αρχικά την ανάληψη μικρού ποσού «κερδών», ώστε να πείσουν για τη δήθεν αξιοπιστία της επένδυσης και να οδηγήσουν τα θύματα σε μεγαλύτερες καταθέσεις.

Διασυνοριακό έγκλημα με δυσκολίες διερεύνησης

Η κ. Πενταλιώτου τόνισε ότι η διερεύνηση τέτοιων υποθέσεων παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες, καθώς στις πλείστες περιπτώσεις οι δράστες βρίσκονται στο εξωτερικό. Σημείωσε επίσης ότι αυτό καθιστά το ανακριτικό έργο πιο περίπλοκο, αφού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεργασία των Αρχών άλλων χωρών, είτε εκεί όπου κατέληξαν τα χρήματα είτε όπου εντοπίζονται τα ηλεκτρονικά ίχνη των δρασιών. Ωστόσο, επισήμανε πως δεν λείπουν και περιπτώσεις επιτυχούς διερεύνησης, όπως πρόσφατη υπόθεση για την οποία εξασφαλίστηκε μαρτυρία εναντίον προσώπου σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκδόθηκε Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και ο ύποπτος συνελήφθη και παραδόθηκε στις κυπριακές Αρχές.

Νέα εργαλεία εξαπάτησης

Την ίδια ώρα, ανέφερε ότι παρατηρείται αυξανόμενη χρήση εξελιγμένων τεχνολογικών μέσων. Εντοπίζονται συχνά ψεύτικες επενδυτικές σελίδες μικρής διάρκειας ζωής σε πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και βίντεο όπου, με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης, εμφανίζονται επώνυμα πρόσωπα να προτρέπουν το κοινό σε επενδύσεις, ενισχύοντας την πειστικότητα της απάτης.

Τι πρέπει να προσέχουν οι πολίτες

Σε σχέση με το τι θα μπορούσε ν’ αποτρέψει παρόμοια περιστατικά, η κ. Πενταλιώτου τόνισε ότι το κοινό οφείλει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικό στη διαδικτυακή του δραστηριότητα. Βασικός κανόνας είναι ότι καμία επένδυση δεν προσφέρει υψηλές και εγγυημένες αποδόσεις χωρίς ρίσκο, ενώ κάθε πρόταση που υπόσχεται γρήγορα και εύκολα κέρδη είναι πολύ πιθανό να αποτελεί απάτη.

Παράλληλα, είπε πως πριν από οποιαδήποτε επενδυτική κίνηση πρέπει να ελέγχεται αν η εταιρεία ή το πρόσωπο είναι αδειοδοτημένο από τις αρμόδιες Αρχές και ν’ αποφεύγονται αποφάσεις υπό πίεση, καθώς οι απατεώνες αξιοποιούν συχνά την αίσθηση του επείγοντος. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται σε προσεγγίσεις από αγνώστους μέσω διαδικτυακών εφαρμογών, καθώς και σε ιστοσελίδες ή λογισμικά άγνωστης προέλευσης.

Η σημασία της άμεσης καταγγελίας

Επιπλέον, υπογράμμισε ότι σε καμία περίπτωση δεν πρέπει ν’ αποκαλύπτονται προσωπικά ή τραπεζικά στοιχεία, όπως κωδικοί πρόσβασης ή στοιχεία καρτών, ούτε να δίνεται απομακρυσμένη πρόσβαση σε υπολογιστές. Οι απατεώνες συχνά δημιουργούν την ψευδαίσθηση κερδών στην αρχή, αλλά στη συνέχεια μπλοκάρουν τις αναλήψεις ή ζητούν επιπλέον χρήματα για δήθεν χρεώσεις.

Καταληκτικά είπε ότι, σε κάθε υποψία απάτης, η άμεση καταγγελία στην Αστυνομία είναι κρίσιμη, τόσο για την πιθανότητα ανάκτησης χρημάτων όσο και για την αποτροπή περαιτέρω εξαπάτησης άλλων πολιτών. Όπως επισημαίνεται χαρακτηριστικά, όταν μια επενδυτική πρόταση φαίνεται υπερβολικά καλή για να είναι αληθινή, τότε κατά πάσα πιθανότητα δεν είναι.

Στον «αέρα» οι εκπαιδεύσεις πιλότων στην Κύπρο

Καταγγελίες για έλλειψη εξηγήσεων και οικονομική ασφυξία στον κλάδο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Η συνεχιζόμενη απαγόρευση και οι αυστηροί περιορισμοί στις εκπαιδευτικές πτήσεις στην Κύπρο, που επιβλήθηκαν μετά τις ευρύτερες εξελίξεις στην περιοχή και το περιστατικό με drone στις Βρετανικές Βάσεις, έχουν φέρει σε απόγνωση τον κλάδο της αεροπορικής εκπαίδευσης, με επαγγελματίες να καταγγέλλουν αποφάσεις χωρίς σαφή τεκμηρίωση και πλήρη έλλειψη επικοινωνίας από τις αρμόδιες Αρχές. Ιδιοκτήτες εκπαιδευτικών αεροσκαφών περιγράφουν μια κατάσταση, που, όπως λένε, δεν έγινε άμεσα αντιληπτή ούτε από τους ίδιους τους επαγγελματίες, μέχρι να την βιώσουν στην πράξη. «Είναι κάτι που δεν γνωρίζαμε, μέχρι να το ανακαλύψουμε κι εμείς».

> «Δεν έχουν την απαραίτητη γνώση του αντικειμένου»

Αναστολή των εκπαιδευτικών πτήσεων

Ο Πάμπος Δημητριάδης, ιδιοκτήτης εταιρείας εκπαιδευτικών αεροσκαφών με έδρα τη Λάρνακα, μίλησε στη «Σ» καταγγέλλοντας ότι οι αρμόδιοι έχουν ανεπάρκεια γνώσης στο αντικείμενο, λαμβάνοντας μέτρα χωρίς λογική εξήγηση, πλήττοντας εν τέλει τους ίδιους τους πιλότους και τον κλάδο γενικότερα.

Η απόφαση αυτή δεν συνοδεύτηκε από σαφή αιτιολόγηση. «Ζητούμε το αυτονόητο, να μας εξηγήσουν ακριβώς ποιος είναι ο λόγος αυτής της απαγόρευσης», δηλώνει, επισημαίνοντας ότι η εταιρεία του λειτουργεί με πλήρη συμμόρφωση προς τους κανονισμούς και με υψηλά πρότυπα ασφάλειας.

Όπως σημείωσε, η αρχή έγινε με το ξέσπασμα των εχθροπραξιών στην ευρύτερη περιοχή μεταξύ Ηνωμένων Πολιτειών, Ισραήλ και Ιράν, όταν επιβλήθηκε αρχικά αναστολή των εκπαιδευτικών πτήσεων. Στη συνέχεια, με τη έκδοση σχετικού δελτίου (NOTAM) από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, οι περιορισμοί μετατράπηκαν σε πλήρη απαγόρευση.

«Απαγορεύτηκαν εντελώς οι εκπαιδευτικές πτήσεις», τονίζει, προσθέτοντας ότι μετά από πιέσεις και ενέργειες των επηρεαζόμενων Οργανισμών υπήρξε πρόσφατα μια μερική χαλάρωση των μέτρων, λίγο πριν από τη Μεγάλη Εβδομάδα.

Ωστόσο, η «χαλάρωση» αυτή, όπως εξηγεί, μεταφράζεται πρακτικά σε λειτουργία μόλις στο 5% της προηγούμενης δραστηριότητας. «Με αποφάσεις του κράτους οδηγούμαστε σε μια πολύ κακή οικονομική κατάσταση», δηλώνει χαρακτηριστικά.

«Τα δεδομένα δεν δικαιολογούν τα μέτρα»

Ιδιαίτερη έμφαση δίνει ο κ. Δημητριάδης στην αντίφαση που, κατά τον ίδιο, προκύπτει μεταξύ των περιορισμών και της πραγματικής εικόνας ασφάλειας.

Όπως αναφέρει, «για μας αυτοί οι ισχυρισμοί είναι ένα ψέμα. Οι διεθνείς αεροπορικές εταιρείες, μετά από δικές τους αξιολογήσεις ρίσκου, επανέφεραν σε διάστημα περίπου μίας εβδομάδας τα πτητικά τους προγράμματα προς την Κύπρο». Παράλληλα, αεροπορικές εταιρείες από γειτονικές χώρες, όπως το Ισραήλ και ο Λίβανος, μετέφεραν αεροσκάφη τους στην Κύπρο για λόγους ασφάλειας.

«Αναγνωρίζουν ότι η Κύπρος είναι ασφαλής», επισημαίνει, την ώρα που, όπως λέει, από επίσημα χείλη διατυπώνονται αντικρουόμενες θέσεις. «Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το κράτος λένε ότι δεν υπάρχει πρόβλημα ασφάλειας, ενώ ανεπίσημα ακούγεται το αντίθετο», αναφέρει.

Αμφισβήτηση των αποφάσεων

Ένα από τα βασικά επιχειρήματα που, σύμφωνα με τον ίδιο, του μεταφέρθηκαν ανεπίσημα, αφορά τον χρόνο αντίδρασης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Τα μεγάλα επιβατηγά αεροσκάφη μπορούν να εγκαταλείψουν μια περιοχή σε δύο λεπτά, ενώ τα εκπαιδευτικά απαιτούν περισσότερο χρόνο.

Ο κ. Δημητριάδης απορρίπτει κατηγορηματικά αυτήν τη λογική. «Εμείς πετούμε σε ύψος 3.000 ποδιών και μπορούμε μέσα σε δύο λεπτά να κατεβούμε στα 50 πόδια», εξηγεί, τονίζοντας ότι οι εκπαιδευτικές πτήσεις πραγματοποιούνται μόνο υπό συνθήκες ορατότητας (VFR), δηλαδή όταν οι πιλότοι έχουν πλήρη οπτική επαφή με το περιβάλλον.

«Δεν θα βρεθούμε ποτέ σε πεδίο βολής αντιαεροπορικών συστημάτων της Εθνικής Φρουράς», σημειώνει, καταλήγοντας ότι όσοι λαμβάνουν τις αποφάσεις «δεν έχουν την απαραίτητη γνώση του αντικειμένου».

Ασφυκτική οικονομική πίεση

Οι επιπτώσεις για τις εταιρείες του κλάδου είναι σοβαρές. Παρά τη δραστική μείωση ή και τον μηδενισμό των εσόδων, τα λειτουργικά έξοδα παραμένουν σταθερά.

«Τα αεροπλάνα πρέπει να συντηρούνται, οι μισθοί να πληρώνονται, τα ενοίκια να καλύπτονται. Το κόστος είναι 100%», αναφέρει, κάνοντας λόγο για οικονομική ασφυξία.

Στην Κύπρο δραστηριοποιούνται περίπου δώδεκα εκπαιδευτικοί οργανισμοί, με διαφορετικό μέγεθος και στόλο, οι οποίοι επηρεάζονται σε διαφορετικό βαθμό, αλλά όλοι αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες.

> Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες, δεν υπάρχει καμία ανταπόκριση από το κράτος

Περιορισμοί που δημιουργούν νέους κινδύνους

Ακόμη και στις περιπτώσεις όπου επιτρέπονται πτήσεις, οι περιορισμοί χαρακτηρίζονται ιδιαίτερα αυστηροί. Όπως εξηγεί, οι εταιρείες καλούνται να επιχειρούν σε εξαιρετικά περιορισμένες γεωγραφικές ζώνες.

«Μας επιτρέπεται να πετάμε σε μια πολύ μικρή περιοχή και συγκεκριμένα στο Μαρκί. Αν, για παράδειγμα, βρεθούν εκεί τρία ή τέσσερα αεροσκάφη, δημιουργείται κίνδυνος σύγκρουσης», προειδοποιεί, προσθέτοντας ότι ο ίδιος αποφεύγει να χρησιμοποιεί αυτές τις περιοχές για λόγους ασφάλειας.

Παράλληλα, οι περιορισμοί δεν αφορούν μόνο τα εκπαιδευτικά αεροσκάφη, αλλά επεκτείνονται σε ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων, όπως τα ιδιωτικά αεροπλάνα, drones, ελικόπτερα κινηματογραφήσεων, ακόμη και δραστηριότητες όπως το αλεξίπτωτο πλαγιάς.

«Καμία επικοινωνία από το κράτος»

Ιδιαίτερα αιχμηρός είναι ο κ. Δημητριάδης στο ζήτημα της επικοινωνίας με τις Αρχές. Όπως καταγγέλλει, παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες, δεν υπάρχει καμία ανταπόκριση.

«Στέλνουμε email, παίρνουμε τηλέφωνα, κανένας δεν απαντά. Το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας δεν μας αναγνωρίζει καν», δηλώνει, προσθέτοντας ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί ούτε μία συνάντηση για συζήτηση του θέματος.

Ακόμη πιο ανησυχητικό, όπως υποστηρίζει, είναι ότι ο αρμόδιος Υπουργός Μεταφορών φέρεται να δηλώνει σε ιδιωτικές συνομιλίες ότι το ζήτημα «δεν τον αφορά».

Επισημαίνεται ότι, παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες της «Σημερινής» για επικοινωνία με το Υπουργείο Μεταφορών, δεν κατέστη δυνατή η λήψη κάποιας απάντησης για το ζήτημα.

Κίνδυνος για τον κλάδο της αεροπορικής εκπαίδευσης

Η εταιρεία του κ. Δημητριάδη δραστηριοποιείται τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, εκπαιδεύοντας πιλότους από το αρχικό στάδιο μέχρι την απόκτηση επαγγελματικών αδειών, ενώ συμμετέχει και σε εξειδικευμένες εκπαιδεύσεις και εξετάσεις πιλότων για αεροπορικές εταιρείες.

Η παρούσα κατάσταση, ωστόσο, απειλεί τη βιωσιμότητα αυτού του τομέα στην Κύπρο. «Εκπαιδεύουμε πιλότους από το μηδέν μέχρι επαγγελματικό επίπεδο. Αν συνεχιστεί αυτό, ο τομέας θα πληγεί σοβαρά», προειδοποιεί.

Έκκληση για ανάληψη ευθυνών

Κλείνοντας, ο κ. Δημητριάδης απευθύνει σαφή έκκληση προς την Πολιτεία και ειδικά προς τον Υπουργό Μεταφορών.

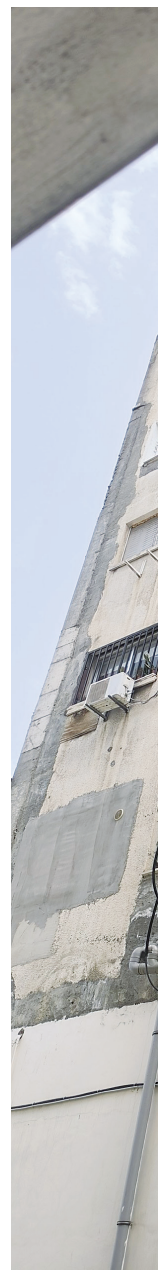
«Πρέπει ν' αναλάβει τις ευθύνες του και να μιλήσει με αυτούς που επηρεάζονται από τις αποφάσεις του», είπε, ζητώντας άμεση αποσαφήνιση των λόγων των περιορισμών και ουσιαστικό διάλογο.

Το ζήτημα, πέρα από την άμεση οικονομική του διάσταση, αναδεικνύει βαθύτερα προβλήματα στη λήψη αποφάσεων, τη διαχείριση κρίσεων και τη σχέση κράτους - επαγγελματιών, σε έναν τομέα κρίσιμο για την ανάπτυξη και τη διεθνή εικόνα της χώρας.

1.300 επικίνδυνα κτήρια και κενά στην ασφάλεια

Δύο νεκροί στη Γερμασόγεια και ένα πρόβλημα που αποτυπώνεται σε επικίνδυνες οικοδομές, χωρίς έγκαιρη αντιμετώπιση

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Η τραγωδία στη Γερμασόγεια, με την κατάρρευση πολυκατοικίας που στοίχισε τη ζωή σε δύο ανθρώπους, δεν αποτελεί ένα μεμονωμένο περιστατικό, αλλά την πιο σκληρή επιβεβαίωση ενός προβλήματος που εδώ και χρόνια καταγράφεται χωρίς ν' αντιμετωπίζεται ουσιαστικά. Τα δεδομένα που προκύπτουν, καταδεικνύουν ότι το συγκεκριμένο κτήριο είχε ήδη χαρακτηριστεί επικίνδυνο πριν από την κατάρρευση, ενώ είχαν προηγηθεί σχετικές ειδοποιήσεις προς τους ιδιοκτήτες, χωρίς να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα που θα απέτρεπαν την τραγική κατάληξη.

Προειδοποιήσεις χωρίς αντίκρισμα

Η υπόθεση αυτή αναδεικνύει μια ευρύτερη και βαθιά ανησυχητική εικόνα, καθώς το ζήτημα των επικίνδυνων οικοδομών δεν περιορίζεται σε μεμονωμένες περιπτώσεις, αλλά αφορά ολόκληρη την Κύπρο. Το κρίσιμο ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσον οι διαδικασίες ελέγχου και επιβολής μέτρων λειτουργούν αποτελεσματικά ή περιορίζονται σε διαπιστώσεις που δεν συνοδεύονται από άμεση δράση.

1.300 επικίνδυνες οικοδομές παγκυπρίως

Η έκταση του προβλήματος αποτυπώνεται με σαφήνεια στα στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών, τα οποία αφορούν την περίοδο μέχρι τον Απρίλιο του 2025 και καταγράφουν συνολικά 1.300 επικίνδυνες οικοδομές παγκυπρίως. Το μεγαλύτερο μέρος εντοπίζεται στη Λευκωσία με 618 περιπτώσεις, ενώ στη Λεμεσό καταγράφονται 303. Στη Λάρνακα και την Πάφο οι επικίνδυνες οικοδομές ανέρχονται σε 170 αντίστοιχα, ενώ στην Αμμόχωστο καταγράφονται 26. Η κατανομή αυτή καταδεικνύει ότι το πρόβλημα είναι διάχυτο και απαιτεί στοχευμένες παρεμβάσεις ανά επαρχία.

> **«Σε ολόκληρη την Κύπρο καταγράφονται περίπου 1.300 επικίνδυνα κτήρια, με τα περισσότερα να εντοπίζονται στη Λευκωσία (618) και τη Λεμεσό (303)»**

Υπό παρακολούθηση πριν από την κατάρρευση

Σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη περίπτωση, το κτήριο στη Γερμασόγεια είχε τεθεί υπό παρακολούθηση από τον Επαρχιακό Οργανισμό Αυτοδιοίκησης Λεμεσού ήδη από τον Φεβρουάριο του 2026, ενώ στις αρχές Μαρτίου κηρύχθηκε επισήμως επικίνδυνο. Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του ΕΟΑ Λεμεσού, Γιάννη Τσουλόφτα, είχαν αποσταλεί γραπτές ειδοποιήσεις προς τους ιδιοκτήτες και τη διαχειριστική επιτροπή, με σαφείς οδηγίες για εκκένωση και επιδιόρθωση της οικοδομής, καθώς και συγκεκριμένο χρονικό περιθώριο συμμόρφωσης. Ωστόσο, πριν ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες ενέργειες, το κτήριο κατέρρευσε.

Μετά το περιστατικό, δυνάμεις της ΕΜΑΚ έσπευσαν στο σημείο για τον απεγκλωβισμό των θυμάτων, ενώ στη συνέχεια η διαχείριση της σκηνής πέρασε στον ΕΟΑ Λεμεσού για την άρση της επικινδυνότητας. Παράλληλα, βρίσκονται σε εξέλιξη αστυνομικές έρευνες για τη διερεύνηση ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών.

Κενά στο σύστημα ελέγχου

Την ίδια ώρα, η υπόθεση επαναφέρει στο προσκήνιο τις αδυναμίες του υφιστάμενου πλαισίου. Όπως επισημαίνεται, στη Λεμεσό καταγράφονται εκατοντάδες επικίνδυνες οικοδομές, ενώ, παρά την ενεργοποίηση των ελέγχων μετά τη μεταφορά της σχετικής αρμοδιότητας στους Επαρχιακούς Οργανισμούς Αυτοδιοίκησης τον Απρίλιο του 2025, εξακολουθούν να εκκρεμούν πολλές περιπτώσεις. Σε ένα περιβάλλον όπου εκατοντάδες κτήρια παραμένουν καταγεγραμμένα ως επικίνδυνα, το ερώτημα της ευθύνης και της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων καθίσταται πλέον επιτακτικό, με την τραγωδία στη Γερμασόγεια να λειτουργεί ως ένα οδυνηρό σημείο καμπής.

Η εικόνα στη Λεμεσό

Όσον αφορά την κατανομή των επικίνδυνων οικοδομών, τα στοιχεία που δόθηκαν από τον Επαρχιακό Οργανισμό Αυτοδιοίκησης Λεμεσού διαφοροποιούν την εικόνα σε σχέση με τα παγκύπρια δεδομένα. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των περίπου 1.300 επικίνδυνων κτηρίων, περίπου 390 εντοπίζονται στις δημαρχούμενες περιοχές της Λεμεσού, ενώ, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, μόνο μικρό ποσοστό αυτών αφορά την περιοχή της Γερμασόγειας.

Κατηγοριοποίηση και χρήση των κτηρίων

Σε σχέση με το κατά πόσον τα επικίνδυνα κτήρια παραμένουν σε χρήση, ο Επαρχιακός Οργανισμός Αυτοδιοίκησης Λεμεσού επισημαίνει ότι οι οικοδομές αυτές δεν αντιμετωπίζονται ενιαία, αλλά κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τον βαθμό επικινδυνότητάς τους. Όπως αναφέρεται, οι περιπτώσεις που παρουσιάζουν υψηλό επίπεδο κινδύνου τίθενται σε άμεση διαχείριση από τον Οργανισμό, με τις αρμόδιες διαδικασίες να βρίσκονται σε εξέλιξη, περιλαμβανομένων και ενεργειών που οδηγούν σε εκκένωση, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα ενεργειών μετά τον χαρακτηρισμό μιας οικοδομής ως επικίνδυνης, δεν τίθενται ενιαία χρονικά όρια. Σύμφωνα με τον Επαρχιακό Οργανισμό Αυτοδιοίκησης Λεμεσού, κάθε περίπτωση αξιολογείται ξεχωριστά, με τα περιθώρια και τις παρεμβάσεις να διαφοροποιούνται ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της οικοδομής κα, κυρίως, τον βαθμό επικινδυνότητας που παρουσιάζει.

Νομικά εμπόδια στις εκκενώσεις

Σε σχέση με το γιατί δεν προχωρούν άμεσα οι εκκενώσεις, ακόμη και σε περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται επικινδυνότητα, από πλευράς Επαρχιακού Οργανισμού Αυτοδιοίκησης Λεμεσού επισημαίνεται ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο δεν επιτρέπει πάντοτε την άμεση και αποτελεσματική παρέμβαση. Όπως αναφέρεται, ειδικά στις περιπτώσεις όπου μια οικοδομή χρησιμοποιείται ως κατοικία, η εκκένωση δεν μπορεί να επιβληθεί χωρίς την έκδοση σχετικού δικαστικού διατάγματος, γεγονός που επηρεάζει την ταχύτητα λήψης μέτρων, ακόμη και όταν η ανάγκη για άμεση άρση της επικινδυνότητας είναι επιτακτική.

Η ευθύνη των ιδιοκτητών

Ως προς το ζήτημα της ευθύνης, ο Επαρχιακός Οργανισμός Αυτοδιοίκησης Λεμεσού ξεκαθαρίζει ότι η κύρια υποχρέωση για τη συντήρηση και την ασφάλεια των οικοδομών βαραίνει τους ίδιους τους ιδιοκτήτες, οι οποίοι οφείλουν να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Σε περιπτώσεις όπου αυτό δεν καθίσταται εφικτό, οι ιδιοκτήτες καλούνται να ενημερώσουν γραπτώς την αρμόδια Αρχή, εξηγώντας τους λόγους αδυναμίας συμμόρφωσης. Στη συνέχεια, δίνεται η δυνατότητα στους Επαρχιακούς Οργανισμούς Αυτοδιοίκησης να προχωρήσουν στις απαραίτητες παρεμβάσεις για την άρση της επικινδυνότητας, αναλαμβάνοντας την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Διαχείριση και επόμενα βήματα

Σε ό,τι αφορά την πορεία διαχείρισης των επικίνδυνων οικοδομών, από πλευράς Επαρχιακού Οργανισμού Αυτοδιοίκησης Λεμεσού αναφέρεται ότι η πλειοψηφία των καταγεγραμμένων περιπτώσεων βρίσκεται ήδη υπό χειρισμό.

Την ίδια ώρα, βρίσκεται σε εξέλιξη ο σχεδιασμός για ευρύτερη και πιο συστηματική προσέγγιση του ζητήματος, με τη δρομολόγηση μαζικής καταγραφής και επιθεώρησης των οικοδομών που έχουν περιέλθει στην αρμοδιότητα του Οργανισμού από τις προηγούμενες Αρχές, σε συνεργασία με ιδιώτες πολιτικούς μηχανικούς. Στόχος είναι η επικαιροποίηση των υφιστάμενων στοιχείων, την ώρα που συνεχίζεται παράλληλα η εξέταση νέων

Ο ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ, ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ) ΝΟΜΟΣ (ΚΕΦ. 224), ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Ειδοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 70(α)

Επειδή με Διάταγμα που Δημοσιεύτηκε στο Πρώτο Μέρος, του Τρίτου Παραρτήματος της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με αρ. 6009 με την ΚΔΠ 149/20.03.2026, το Υπουργικό Συμβούλιο διέταξε τη διενέργεια Γενικής Εκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται εντός ολόκληρου του ελεγχόμενου από την Κυπριακή Δημοκρατία τμήματός της, όπως καθορίστηκε στο Διάταγμα που εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69(1) του πιο πάνω Νόμου:

2. Γι' αυτό, ενασκώντας τις εξουσίες που μου παρέχονται με το άρθρο 70(α) του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, εγώ, ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με την παρούσα ειδοποίηση, πληροφορώ το κοινό ότι η Γενική Εκτίμηση σε τιμές 01.01.2026 στην περιοχή που αναφέρεται πιο πάνω, θα αρχίσει την ημερομηνία της δημοσίευσης της ειδοποίησης αυτής στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και καλώ όλους τους ιδιοκτήτες ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην πιο πάνω περιοχή:

(α) να εφοδιάσουν τον εκτιμητή με τέτοιες πληροφορίες, προφορικές ή γραπτές, που σχετίζονται με την υπό εκτίμηση ακίνητη ιδιοκτησία τις οποίες ο εκτιμητής δυνατόν να απαιτήσει.

(β) να παρουσιάσουν στον εκτιμητή για εξέταση οποιοδήποτε έγγραφο που βρίσκεται στην κατοχή τους, ή κάτω από τον έλεγχο τους και σχετίζεται με την υπό εκτίμηση ακίνητη ιδιοκτησία, το οποίο ο εκτιμητής δυνατόν να απαιτήσει.

Νεοκλής Νεοκλέους
Διευθυντής Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

(Φακ. 05.01.001.003.002.003)

περιπτώσεων που προκύπτουν.

Η ενημέρωση του κοινού για τις επικίνδυνες οικοδομές τίθεται πλέον στο επίκεντρο, με τον Επαρχιακό Οργανισμό Αυτοδιοίκησης Λεμεσού να δηλώνει ότι προχωρεί προς τη δημοσιοποίηση σχετικών στοιχείων. Όπως αναφέρεται, σχεδιάζεται η ανάρτηση καταλόγου μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του Οργανισμού, στον οποίο θα περιλαμβάνονται τόσο οι οικοδομές που έχουν χαρακτηριστεί ως επικίνδυνες από τον ίδιο όσο και εκείνες που είχαν καταγραφεί από προηγούμενες αρμόδιες Αρχές. Παράλληλα, προγραμματίζεται η τοποθέτηση ευδιάκριτης σήμανσης σε τέτοια κτήρια, ώστε να ενημερώνεται με σαφήνεια το κοινό για τον βαθμό επικινδυνότητάς τους.

Σχέδιο για μαζικούς ελέγχους

Στο πεδίο των ελέγχων, από πλευράς Επαρχιακού Οργανισμού Αυτοδιοίκησης Λεμεσού αναφέρεται ότι, μετά την ανάληψη των σχετικών αρμοδιοτήτων την 1η Απριλίου 2025, πραγματοποιήθηκαν περίπου 100 επιτόπιοι έλεγχοι σε οικοδομές στη Λεμεσό. Ωστόσο, δεν γίνεται διάκριση ως προς το ποσοστό των ελέγχων που είχαν προληπτικό χαρακτήρα, στοιχείο που παραμένει ασαφές.

Ως προς τα επόμενα βήματα, ο Επαρχιακός Οργανισμός Αυτοδιοίκησης Λεμεσού θέτει ως βασική προτεραιότητα την έγκαιρη παρέμβαση και τον άμεσο χειρισμό τόσο των ήδη καταγεγραμμένων επικίνδυνων οικοδομών όσο και των νέων περιπτώσεων που έχουν προκύψει μετά τη μεταφορά της αρμοδιότητας. Όπως επισημαίνεται, οι σχετικές ενέργειες προωθούνται εντός αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων, χωρίς ωστόσο να προσδιορίζονται συγκεκριμένες χρονικές δεσμεύσεις ως προς την ολοκλήρωση των ελέγχων.

> **«Η πολυκατοικία στη Γερμασόγεια είχε χαρακτηριστεί επισήμως επικίνδυνη από τις αρχές Μαρτίου 2026, με οδηγίες για εκκένωση και επιδιόρθωση»**

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Μια νύχτα που έπρεπε να είναι γεμάτη ζωή, μετατράπηκε σε τραγωδία στην Κεφαλονιά... Η 19χρονη Μυρτώ βρέθηκε αναίσθητη έξω από κέντρο εστίασης στο Αργοστόλι, αφήνοντας πίσω της σιωπή, θλίψη και αναπάντητα ερωτήματα. Ένα κορίτσι μόλις 19 χρονών, με όνειρα και μια ολόκληρη ζωή μπροστά της, έφυγε τόσο άδικα.

Του Αγίου Γεωργίου θα είναι όλοι εδώ

Ε, ρε, μεγαλεία η μικρομεγαλονησίδα μας! Στις 23 και 24 Απριλίου θα μαζευτούν εδώ οι ηγέτες όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την πραγματοποίηση άτυπης Συνόδου Κορυφής. Οι ευρωπαϊκοί προβολείς θα είναι στραμμένοι στο νησί μας, κάνοντας έτσι και έμμεση διαφήμιση για το πόσο ασφαλής προορισμός είμαστε, ώστε να πεισθούν και οι τελευταίοι δύσπιστοι τουρίστες.

Δυστυχώς χάσαμε ήδη κάποιες άλλες σημαντικές συνόδους, στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας της ΕΕ, λόγω του πολέμου στο Ιράν, συνεπώς η Σύνοδος Κορυφής θα μπορούσε να καλύψει κάπως το κενό.

Η Προεδρία μας ξεκίνησε καλά, αλλά είχαμε την ατυχία ν' αντιμετωπίσουμε τις παρενέργειες τής πολεμικής κρίσης, διαφορετικά ο Πρόεδρος θα είχε ήδη προωθήσει πιο ενεργά τον φιλόδοξο ευρωπαϊκό στόχο του, που συνοψίζεται στο σύνθημα... MEGA (Make Europe Great Again)!

Εν πάση περιπτώσει, σημειώνουμε ότι στις 23 Απριλίου, που ξεκινά η Σύνοδος Κορυφής, θα τιμούμε την εορτή του Αγίου Γεωργίου του Τροπαιοφόρου, μεγάλη η χάρη Του. Η κλασική εικόνα του Αγίου πάνω στο άλογο, να εξοντώνει με το κοντάρι του τον απεχθή δράκο, μπορεί να οδηγήσει και σε ανάλογους συνειρμούς. Ότι, ας πούμε, η Κυπρούλα μας ενθαρρύνει τους Ευρωπαίους ν' αδράξουνε το δικό τους κοντάρι και να κάνουν ζάφτι τους δικούς τους δράκους, όπως είναι τα οικονομικά προβλήματα, το μεταναστευτικό, το ενεργειακό, η απουσία δυναμικής εμπλοκής της ΕΕ στη διεθνή κονίστρα, αλλά και ο... «δράκος» Τραμπ, ο οποίος με κάθε ευκαιρία επιτίθεται στις ευρωπαϊκές χώρες με προοβλητικούς χαρακτηρισμούς, επειδή απέφυγαν ν' αναμειχθούν στον πόλεμο κατά του Ιράν.

Α! Μια και η κουβέντα για δράκους, να θυμίσουμε και την υπόθεση με τον βρετανικό «δράκο», το αντιτορπιλικό «Dragon», το οποίο υποτίθεται ότι θα έστελνε έγκαιρα η βρετανική Κυβέρνηση για να υπερασπίσει την Κύπρο μετά την επίθεση της Χεζμπολάχ με ντρόουν κατά των Βρετανικών Βάσεων. Το «Dragon» έκανε πάνω από δύο εβδομάδες (!) για να φθάσει στην Κύπρο και, όταν ήρθε, τέθηκε... εκτός ενεργού δράσης λόγω τεχνικών προβλημάτων! Ούτε... «βρετανικό χιούμορ» να ήταν!

Τέλος πάντων. Κλείνοντας, καταγράφουμε και μια άλλη σημαντική συγκυρία. Κατά τη δεύτερη ημέρα της Συνόδου Κορυφής, 24 Απριλίου, η... «μη εκλιπούσα» και προεδρεύουσα της ΕΕ Κυπριακή Δημοκρατία θα γιορτάζει και την εικοστή δεύτερη επέτειο... της σωτηρίας της («Οχι» στο σχέδιο Ανάν)!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

«Λαϊκή αγορά» στη Βουλή για τις εκποιήσεις

Έχει καταντήσει ευτράπελος ο συναγωνισμός των κομμάτων, λίγο πριν από τις εκλογές, στην αγχώδη προσπάθειά τους να διεκδικήσουν τον τίτλο του «πιο φιλολαϊκού κόμματος», ώστε να έχουν, όπως πιστεύουν, το ανάλογο κέρδος στο «ταμείο» της τενέκκας.

Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η... «λαϊκή αγορά» που έστησαν γύρω από το θέμα των εκποιήσεων. Στην τελευταία συνεδρία της Βουλής πριν από τις διακοπές του Πάσχα, εγκρίθηκαν μαζικά καμιά ντουζίνα προτάσεις νόμου, οι οποίες εκτέθηκαν στους πάγκους κάθε κόμματος στη «λαϊκή αγορά», για να επιλέξουν οι πολίτες την πρόταση της αρεσκείας τους και μάλιστα... μούχτιν!

Το πρόβλημα είναι ότι πολλές από τις προτάσεις νόμου, ή και όλες, είναι αντισυνταγματικές, ή αντιμετωπίζουν νομικά προβλήματα, ή γενικά είναι αναφάρμοστες. Με άλλα λόγια, οι πολίτες ψώνισαν ό,τι «ζαρζαβατικό» επιθυμούσαν, αλλά όταν πήγαν σπίτι διαπίστωσαν ότι ήταν σε κατάσταση σήψης και δεν μπορούσε να καταναλωθεί.

Τώρα βρισκόμαστε στη φάση που τα «ζαρζαβατικά» αναλύονται από το Υπουργείο Οικονομικών και τη Νομική Υπηρεσία, για να μπορέσει ο Πρόεδρος ν' αποφασίσει αν θα τα στείλει πίσω στη... «λαϊκή αγορά» ή αν θα τα παραπέμψει στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Ο Νίκος Χριστοδουλίδης έψεξε τη συγκεκριμένη τακτική των κομμάτων, λέγοντας ότι «περνούν προτάσεις, οι οποίες γνωρίζουν ότι είναι αντισυνταγματικές, απλώς και μόνο για να έρθουν σ' εμένα να τις στείλω στο Δικαστήριο για να έχω εγώ την ευθύνη. Δεν έχω πρόβλημα, θα το κάνω όταν είναι αντισυνταγματικό, αλλά δεν γίνεται να περνούν προτάσεις, οι οποίες γνωρίζουμε ότι είναι αντισυνταγματικές, απλώς για να βγούμε να πούμε στον κόσμο ότι ξέρετε προσπάθησα να σας προστατεύσω (σε εισαγωγικά σας προστατεύσω), αλλά η Κυβέρνηση δεν το υπογράφει».

Εντάξει, δεχόμαστε ότι είναι γνήσια η έγνοια των κομμάτων να προστατεύσουν την πρώτη κατοικία, αλλά με όλο εκείνο το τουρλού-τουρλού (φαγητό που συνδυάζει ποικιλία λαχανικών) που παρουσίασαν με τις προτάσεις νόμου, όχι μόνο δεν φαίνεται να λύνεται το πρόβλημα, αλλά μάλλον περιπλέκονται περισσότερο τα πράματα, με αποτέλεσμα να ζημιωθούν οι ευάλωτοι, αλλά και οι συνεπείς δανειολήπτες, ενώ θα επωφεληθούν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές. Όπως λέει και η λαϊκή έκφραση, «επήαμεν να λούσουμεν το μωρόν τζι επνίξαμέν το»!

ΜΠΟΞΕΡ

Ο (Μαύρος) Κύβος ερρίφθη!

Μέσα στον ορυμαγδό των εξελίξεων στην «υπόθεση Σάντη», δεν δόθηκε η αναγκαία προσοχή σε μιαν ανακοίνωση κάποιας ξένης εταιρείας ιδιωτικών ερευνών υπό την επωνυμία «Black Cube» («Μαύρος Κύβος»), η οποία πρωταγωνίστησε στην άλλη σημαντική υπόθεση δημοσίου ενδιαφέροντος, που απασχόλησε την κοινή γνώμη πρόσφατα και έγινε γνωστή ως «videogate». Θυμίζουμε ότι είχε κυκλοφορήσει στο διαδίκτυο ένα βίντεο που παρουσίαζε fake επενδυτές να συνομιλούν με τον τότε Διευθυντή του Γραφείου του Προέδρου Χριστοδουλίδη, Χαράλαμπο Χαραλάμπους (που στη συνέχεια παραιτήθηκε), τον τέως Υπουργό Ενέργειας, Γιώργο Λακκοτρύπη, και τον επιχειρηματία Γιώργο Χρυσοχό, διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας Cyfield. Οι συνομιλίες καταγράφονταν με κρυφή κάμερα.

Η Cyfield φαίνεται να ήταν ο βασικός ή ένας από τους βασικούς στόχους της «Black Cube», η οποία οργάνωσε και εκτέλεσε όλο αυτό που αποκλήθηκε «videogate». Το αποκάλυψε η ίδια η «Black Cube», η οποία, σε επίσημη ανακοίνωσή της, ανέφερε:

«Είμαστε περήφανοι που αποκαλύψαμε περιπτώσεις διαφθοράς, που φαίνεται να διενεργήθηκαν από την εταιρεία Cyfield στην Κύπρο, και συμβάλαμε στη δημιουργία ενός πιο καθαρού επιχειρηματικού περιβάλλοντος».

Σημειώνουμε ότι η «Black Cube» ιδρύθηκε από πρώην στελέχη των ισραηλινών μυστικών υπηρεσιών και δραστηριοποιείται διεθνώς στον τομέα της συλλογής πληροφοριών και της διερεύνησης υποθέσεων διαφθοράς. Σύμφωνα με το «Politico», η εταιρεία είναι γνωστή για τη χρήση αμφιλεγόμενων μεθόδων, όπως η προσέγγιση στόχων με ψευδείς ταυτότητες και η μυστική καταγραφή συνομιλιών, πρακτικές που συχνά την φέρνουν στο όριο της νομιμότητας.

Στην Κύπρο, πίσω από τη στοχοποίηση της Cyfield ίσως να βρίσκεται κάποιος ανταγωνιστής της, ο οποίος φαίνεται να ανέθεσε στην κατασκοπευτική εταιρεία να την εκθέσει. Εμμέσως, όμως, στοχοποιήθηκε και ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης, αφού ο Διευθυντής του Γραφείου του ήταν ανάμεσα στους «πρωταγωνιστές» στο επίμαχο βίντεο, ενώ και ο CEO της Cyfield, Γιώργος Χρυσοχός, εμφανίζεται να λέει «It's like my girlfriend», για να δείξει πόσο εύκολη πρόσβαση είχε στο Προεδρικό. Ο ίδιος ο κ. Χρυσοχός εξήγησε ότι επρόκειτο για κακόβουλο μοντάζ και ότι δεν αναφερόταν στον Πρόεδρο.

Εν πάση περιπτώσει, όλα ελπίζεται να ξεκαθαρίσουν με το πόρισμα του ανεξάρτητου ποινικού ανακριτή, Ανδρέα Πασχαλίδη, ο οποίος πήρε παράταση δύο μηνών για να ολοκληρώσει το έργο του, αφού εξασφάλισε ολόκληρο το περιεχόμενο του βίντεο.

Εκείνο που γνωρίζουμε με βεβαιότητα είναι ότι όλη αυτή η ιστορία στήθηκε από την «Black Cube», όπως αποκάλυψε η ίδια. Ήδη... «ο (μαύρος) κύβος ερρίφθη»! Μένει να δούμε ποιους τελικά θα αφορά.

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Και είναι και η Κυριακή του Θωμά σήμερα...

Μεγάλο Σάββατο πρωί. Στις εκκλησίες ψάλλεται το «Ανάστα ο Θεός» της πρώτης Ανάστασης και οι πιστοί «φακκούν τους σκάμνους» δυνατά, προκαλώντας θόρυβο που συμβολίζει το σπάσιμο των πυλών του Άδου από τον αναστάντα Χριστό. Αυτή, λοιπόν, την ώρα επέλεξε η Αστυνομία για να σπάσει τις πύλες... της κατοικίας του δικηγόρου Νίκου Κληρίδη, κάνοντας έφοδο, σε σχέση με την «υπόθεση Σάντη».

Δεν έχω πρόθεση να κάνω... τον δικηγόρο του δικηγόρου, αλλά ας μπούμε λίγο στη θέση του κ. Κληρίδη. Έξι χρόνια πριν, τον πλησίασε μια κοπέλα, που του αφηγήθηκε με λεπτομέρειες ένα προσωπικό της δράμα, στο οποίο ενέπλεξε και διάφορα άλλα άτομα. Στη συνέχεια τον βομβάρδιζε με αληθοφανή μηνύματα που περιείχαν σοβαρότατους ισχυρισμούς για δικαστικά κυκλώματα, μέχρι και βιασμό. Ο κ. Κληρίδης, προφανώς καλή τη πίστει, θέλησε να ψάξει περισσότερο το θέμα και επικοινώνησε με άλλους δικηγόρους και ερευνητικούς δημοσιογράφους. Η εισήγησή του στη «Σάντη» να καταγγείλει την υπόθεση του υποτιθέμενου βιασμού της στην Αστυνομία βρήκε την απόλυτη άρνησή της. Το θέμα μπήκε στα συρτάρια, μέχρι τη στιγμή που ο Δρουσιώτης αποφάσισε να το βγάλει στη φόρα, προκαλώντας μια πρωτοφανή θύελλα, που ανάγκασε και τον κ. Κληρίδη να αποκαλύψει και τον δικό του ρόλο στην ιστορία αυτή, επιχειρώντας, πλέον, να δώσει και αξιοπιστία στα όσα κατήγγειλε ο Δρουσιώτης. Από τη στιγμή, όμως, που η «Σάντη» ισχυρίστηκε στην Αστυνομία ότι τα μηνύματα που έστειλνε στον δικηγόρο ήταν φτιαχτά, η κατάσταση περιπλέχθηκε ακόμη περισσότερο. Χωρίς, όμως, να υπάρχει απόλυτη βεβαιότητα για τίποτε απ' όσα ακούστηκαν και εξακολουθούν να ακούγονται. Διότι το κινητό, με το οποίο υποτίθεται ότι «μαγείρευε» τα μηνύματα η «Σάντη», φαίνεται ότι έχει εξαφανιστεί. Η ίδια υποστήριξε ότι το είχε δώσει τότε στον Νίκο Κληρίδη, αλλά αυτός αρνείται κατηγορηματικά ότι το κατείχε. Γι' αυτό, εξάλλου, έγινε και η έφοδος της Αστυνομίας στην κατοικία του. Η «Σάντη» έδωσε άλλο κινητό στην Αστυνομία, στο οποίο ενσωματώθηκαν εφαρμογές κατασκευής πλαστών μηνυμάτων, αλλά αυτό έγινε πέντε με έξι χρόνια μετά την υποτιθέμενη αποστολή των fake μηνυμάτων στον κ. Κληρίδη. Έτσι, οι πολίτες δεν ξέρουν πια τι να πιστέψουν και ποιον να πιστέψουν. Και καθώς σήμερα είναι η Κυριακή του Θωμά, σκέφτομαι ότι αυτή η ιστορία μάς έχει μεταιρέψει όλους σε «άπιστους Θωμάδες», που θέλουμε να μάθουμε ποια είναι, επιτέλους, η πραγματικότητα και αν κάποιοι άνθρωποι «σταυρώθηκαν» άδικα ή όχι.

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Η «Σάντη» και το μεγάλο σαντάνωμα

Πραγματικά, μας σαντάνωσε αυτή η ιστορία με τη «Σάντη». Δεν είσαι βέβαιος αν είναι αληθινά αυτά που βλέπεις και αυτά που ακούς, ή εάν είναι τελικά κατασκευασμένα και προϊόντα αρρωστημένης φαντασίας.

Ακούς τα ηχητικά ντοκουμέντα που δόθηκαν στη δημοσιότητα από τον Μακάριο Δρουσιώτη, με συνομιλίες της «Σάντη» με έναν άλλο δημοσιογράφο, τον Στέλιο Ορφανίδη, και συγκλονίζεσαι. Και σκέφτεσαι ότι αν είναι αληθινά αυτά που καταγγέλλει η συγκεκριμένη κοπέλα, τότε βρισκόμαστε μπροστά σε μια υπόθεση τρομακτικών διαστάσεων. Αλλά μετά αρχίζει να εμφιλοχωρεί και ένας ιός αμφιβολίας. Σκέφτεσαι ότι ναι μεν φαίνονται αυθεντικές οι ηχογραφήσεις που ακούς, αλλά μήπως αυτά που αφηγείται η «Σάντη» είναι τελικά αποκυήματα της φαντασίας της; Αλλά και πάλι διερωτάσαι πώς και γιατί αποφάσισε να επινοήσει όλες αυτές τις φριχτές ιστορίες και να τις κοινοποιήσει σε άλλους; Και τι την ώθησε να φτιάξει ένα ολόκληρο σενάριο ταινίας τρόμου, μέσα από το οποίο άφησε εκτεθειμένους ανθρώπους σε ανώτατες θέσεις της δικαστικής και της πολιτικής εξουσίας; Και γιατί επέλεξε τους συγκεκριμένους;

Είναι τόσα πολλά τα «γιατί» και τα «πώς», που θα πρέπει να δοθούν ξεκάθαρες και πειστικές απαντήσεις από ανεξάρτητους ανακριτές.

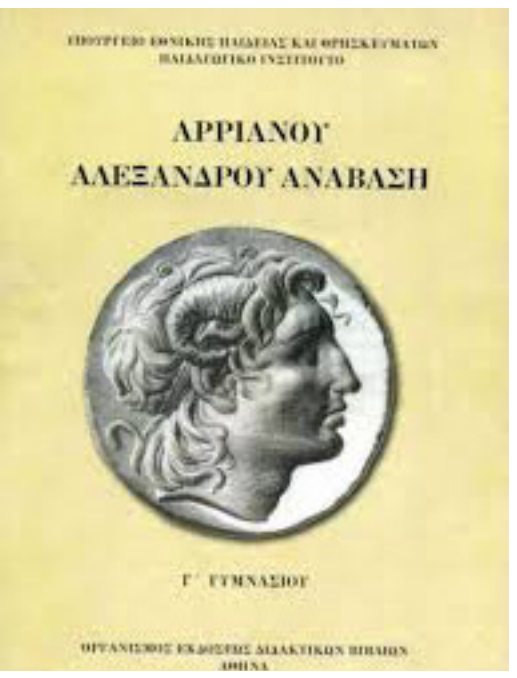
Ας πούμε, να απαντηθεί το ερώτημα εάν όντως φυγαδεύθηκε σε κάποια φάση στη Γερμανία η «Σάντη», όπως ισχυρίζεται ο δημοσιογράφος Ορφανίδης, ο οποίος είπε κιόλας ότι την βοήθησε σ' αυτό. Πόσο δύσκολο είναι να διερευνηθεί αυτή η πτυχή, με έρευνα στις αναχωρήσεις αεροδρομίου τη συγκεκριμένη ημερομηνία, ή με τη συνεργασία των γερμανικών Αρχών; Να γίνουν, τέλος πάντων, όλες οι αναγκαίες ενέργειες για να ριχθεί φως στους συγκεκριμένους ισχυρισμούς.

Εν τω μεταξύ, ο Μακάριος Δρουσιώτης, με διάφορες αναρτήσεις του, σαντανώνει ακόμα περισσότερο τα πράματα. Ανέβασε την Πέμπτη μια φωτογραφία που παρουσιάζει υποτιθέμενο τραυματισμό της «Σάντη» με μαχαίρι από τον δικαστή (πολύ σοβαρή κατηγορία), αλλά αποκαλύφθηκε ότι η συγκεκριμένη φωτογραφία κυκλοφορεί και στο διαδίκτυο! Ειδικά αυτός ο «τραυματισμός» τραυματίζει καίρια όχι μόνον τον συγκεκριμένο ισχυρισμό, αλλά ρίχνει σκιές αμφιβολίας σε όλους τους ισχυρισμούς. Γι' αυτό είναι απόλυτη ανάγκη να μάθουμε τάχιστα αυτό που έγραψα και την περασμένη εβδομάδα: The truth, the whole truth and nothing but the truth, που λένε και στα δικαστήρια!

ΜΠΟΞΕΡ

ART AERI

Αρριανός

Ο Αρριανός ήταν Έλληνας, Ρωμαίος πολίτης, συγγραφέας, ιστορικός, φιλόσοφος, γεωγράφος, πολιτικός και στρατιωτικός, έπαρχος της Καππαδοκίας, Αθηναίος πολίτης, Άρχων της Αθήνας, γνωστότερος για τα έργα του, «Αλεξάνδρου Ανάβασις» και «Ινδική».

Γεννήθηκε στη Νικομήδεια της Μικράς Ασίας, στη Βιθυνία, γύρω στο 95 μ.Χ. και πέθανε ο αυτή γύρω στο 180 μ.Χ. Σπούδασε πρώτα στη Νικόπολη της Ηπείρου κοντά στον στωικό φιλόσοφο Επίκτητο και κατόπιν, μετά τον θάνατο του Επικτήτου συνέχισε σπουδάζοντας στην Αθήνα, φιλοσοφική και ρητορική. Ο Αρριανός προς τιμήν του δασκάλου του συνέγραψε το φιλοσοφικό έργο «Επικτήτου Διατριβαί», στο οποίο κατέγραψε τη διδασκαλία του Επικτήτου. Στα συγγραφικά του έργα είχε σαν παράδειγμά του τον Ξενοφώντα.

Ο τότε Ρωμαίος αυτοκράτορας Αδριανός, που τον γνώρισε στην Αθήνα, εκτίμησε τις αρετές του και τον έκανε έπαρχο της Καππαδοκίας, για επτά χρόνια (130-137 μ.Χ.), αξίωμα που δόθηκε σε Έλληνα για πρώτη φορά από τους Ρωμαίους, του έδωσε τα δικαιώματα του Ρωμαίου πολίτη κι ο Αρριανός απέκτησε τ όνομα Φλάβιος κι έγινε «υποκατάστατος ύπατος». Με τις διοικητικές ικανότητες και την ανδρεία του απέκρουσε τις επιδρομές του σκυθικού λαού των Αλανών εναντίον του ρωμαϊκού κράτους, ενώ παράλληλα διακρίθηκε και για το έξοχο ερευνητικό του πνεύμα. Στην Αθήνα γύρισε ξανά αφότου έπαψε να είναι διοικητής στην Καππαδοκία, όπου πήρε τον τίτλο του Αθηναίου πολίτη και το 145 μ.Χ. διορίστηκε από τον Αδριανό άρχοντας των Αθηνών.

Τα έργα του είναι ιστορικά, φιλοσοφικά, γεωγραφικά και στρατιωτικά. Από τα ιστορικά του το σπουδαιότερο και το καλύτερο, που διασώθηκε ολόκληρο, είναι η «Αλεξάνδρου Ανάβασις». Αποτελείται από επτά βιβλία προς μίμηση της «Κύρου Αναβάσεως» του Ξενοφώντα, γραμμένα στην αττική διάλεκτο (ο Αρριανός ήταν γνωστός Αττικιστής της εποχής εκείνης). Περιγράφεται όχι μόνο η εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου εναντίον της Περσίας, αλλά και ολόκληρη η ιστορία του με τα πιο κύρια στοιχεία. Ο Αρριανός πίστευε πως τα κατορθώματα του Μακεδόνα στρατηλάτη ήταν θέληση και έργο των θεών και πως κανένας από τους ανθρώπους δεν έκανε έργα μεγαλύτερα από αυτόν. Οι σημαντικότερες πηγές πληροφοριών του έργου «Αλεξάνδρου Ανάβασις» ήταν από τα έργα προηγούμενων ιστοριογράφων που ασχολήθηκαν με τον Μ. Αλέξανδρο, του Πτολεμαίου και του Αριστόβουλου, των οποίων τα έργα θεωρούσε πιο αξιόπιστα από των υπολοίπων. Η «Αλεξάνδρου Ανάβασις», ως μεταγενέστερο έργο, από την εποχή του Αλεξάνδρου, υστερεί σημαντικά στην αναφορά των πολιτικών του αποφάσεων ή της εκπολιτιστικής εκστρατείας του. Παρόλ' αυτά, η αντικειμενικότητα, η αμεροληψία και η ακρίβεια του έργου του, επάνω στα ιστορικά γεγονότα, το κατατάσσουν στην πιο αξιόπιστη πηγή πληροφοριών για την αποστολή του Μ. Αλεξάνδρου. Άλλο σημαντικό ιστορικό του έργο είναι η «Ινδική», που γράφτηκε μετά την «Αλεξάνδρου Ανάβασιν» και αναφέρεται στην ιστορία, στη γεωγραφία και στα ήθη των Ινδών και γράφτηκε σε ιωνική διάλεκτο, σε μια προσπάθεια του Αρριανού ν' αποδείξει ότι μπορούσε να χειριστεί άριστα τη γλώσσα του Ηρόδοτου. Στην «Ινδική» γίνεται επίσης περιγραφή και για την εκστρατεία του Μακεδονικού στόλου από τον Ινδό ώς τον Ευφράτη ποταμό, στον Περσικό Κόλπο. Σημαντικότατη πηγή πληροφοριών του έργου του ήταν οι παρατηρήσεις του ναυάρχου τού Μ. Αλεξάνδρου, Νεάρχου του Κρητός, συγκεκριμένα μέσα από το έργο του «Παράπλους της Ινδικής». Λόγω της πνευματικής συνοχής της η «Ινδική» συχνά εκδίδεται μαζί με την «Ανάβαση», σαν όγδοο βιβλίο.

Για περισσότερες πληροφορίες αποταθείτε στο www.artaeri.com. Μακαρίου 71, Λ/σία.

Η στρατηγική συμβολή της νέας γενιάς στις οικογενειακές επιχειρήσεις

Δεν είναι απλώς η τεχνολογική αναβάθμιση!

ΒΑΓΙΑ ΔΗΜΟΓΙΑΝΝΗ*

Οι οικογενειακές επιχειρήσεις αποτελούν έναν από τους πιο σταθερούς πυλώνες της κυπριακής οικονομίας, από μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις μέχρι μεγάλους Οργανισμούς, με πολυετή παρουσία.

Παρά τη στρατηγική τους συμβολή, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν παραμένουν διαχρονικές, συμπεριλαμβανομένου του πώς μπορεί η επιχείρηση να διατηρήσει τη συνέχειά της, καθώς η διοίκηση μεταφέρεται από γενιά σε γενιά, χωρίς να φοβάται την αλλαγή.

Στη συζήτηση για τη μετάβαση των οικογενειακών επιχειρήσεων στη νέα εποχή υπάρχει μια συχνά περιοριστική αντίληψη ότι η συμβολή της νέας γενιάς ταυτίζεται αποκλειστικά με την εισαγωγή της τεχνολογίας, της αυτοματοποίησης και της τεχνητής νοημοσύνης.

Αναμφίβολα, η νέα γενιά είναι ο κύριος φορέας της γνώσης γύρω από τις ψηφιακές αλλαγές. Ωστόσο, η πραγματική αξία της νέας γενιάς είναι πιο ουσιαστική και βρίσκεται στη στρατηγική σκέψη, στη σύγχρονη επιχειρησιακή γνώση και στη φιλοσοφία της συνεργασίας.

Εξειδίκευση & γνώση με επιχειρηματικό προσανατολισμό

Η νέα γενιά δεν εντάσσεται στις οικογενειακές επιχειρήσεις από ανάγκη ή επειδή το υπαγορεύουν οι κοινωνικές προσδοκίες. Τα τελευταία χρόνια διαφαίνεται ξεκάθαρα μια συνειδητή επένδυση στη γνώση και στην εξειδίκευση της νέας γενιάς, πριν αναλάβουν καίριους ρόλους μέσα στην επιχείρηση. Πολλοί ολοκληρώνουν σπουδές που συνδέονται άμεσα με τον κλάδο δραστηριότητας της κάθε επιχείρησης ή επιλέγουν ακαδημαϊκούς τίτλους που ενισχύουν τον επιχειρηματικό τους προσανατολισμό.

Παράλληλα, επενδύουν ενεργά στην απόκτηση εμπειρίας, με πολλούς να επιλέγουν να εργαστούν σε εταιρείες του εξωτερικού, αποκτώντας διεθνή έκθεση, ερχόμενοι σε επαφή με νέες αγορές και γνωρίζοντας σύγχρονα επιχειρηματικά μοντέλα.

Η τάση αυτή επιβεβαιώνει πως δεν μιλάμε απλώς για διαδοχή αλλά για επαγγελματική ένταξη με πιστοποιημένες δεξιότητες και ακαδημαϊκή γνώση. Αυτό αναπόφευκτα οδηγεί και στη γεφύρωση του χάσματος ή των πιθανών συγκρούσεων, καθώς οι αποφάσεις βασίζονται στη γνώση και σε μελετημένη στρατηγική.

Καινοτομία πέρα από την τεχνολογία

Συχνά η καινοτομία συνδέεται με την τεχνητή νοημοσύνη και τους αυτοματισμούς. Για τη νέα γενιά, όμως, η τεχνολογική καινοτομία είναι πολύ ευρύτερη έννοια. Η νέα γενιά είναι πιο ανοιχτή σε σύγχρονες στρατηγικές διαμόρφωσης εταιρικής εικόνας και μάρκετινγκ. Πλέον, επιλέγει να επενδύσει σε διαφημίσεις και ψηφιακές καμπάνιες, πρακτικές που παλαιότερα θεωρούνταν ως ένα «αχρείαστο» κόστος. Ωστόσο, οι νεότεροι προσεγγίζουν αυτές τις αποφάσεις με βάση τα δεδομένα και τις ανάγκες της σύγχρονης αγοράς.

Επιπλέον, η καινοτομία αφορά και τη λειτουργική δομή και εσωτερική διοίκηση της επιχείρησης. Έρευνες των τελευταίων ετών καταδεικνύουν ότι σημαντικό ποσοστό οικογενειακών επιχειρήσεων εμφανίζουν υψηλή απόδοση όταν υπάρχει επαγγελματική διοίκηση και ενεργός συμβολή των νεότερων γενεών στην ηγεσία.

Η νέα γενιά αντιλαμβάνεται ότι το επιχειρηματικό περιβάλλον εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς, επομένως, μια επιχείρηση που λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο για δεκαετίες, διατρέχει κίνδυνο να απολέσει την ανταγωνιστικότητά της. Αυτό ωθεί τη νέα γενιά να αναλύει και να τροποποιεί κρίσιμους τομείς λειτουργίας συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των εσωτερικών διαδικασιών, της οργανωτικής δομής, της εσωτερικής διακυβέρνησης, και τις πρακτικές διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Οι αλλαγές αυτές δεν αποτελούν εισαγωγή τεχνολογικών εργαλείων, αλλά μια ολοκληρωμένη στρατηγική αναθεώρηση της καινοτομίας που ενισχύει τη βιωσιμότητα και την εξέλιξη των οικογενειακών επιχειρήσεων.

Ανάπτυξη μέσα από τη συνεργασία με εξειδικευμένους συμβούλους

Ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία που φέρνει η νέα γενιά είναι η ενίσχυση της εμπιστοσύνης στη συνεργασία. Ενώ η παλαιότερη γενιά βασιζόταν κυρίως στην εμπειρία και στην αυτόνομη μάθηση, οι νέες γενιές στρέφονται ολοένα και περισσότερο στη συνεργασία και τη λήψη εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών, αναγνωρίζοντας την γνώση ως δυναμικό εργαλείο.

Αυτό επιβεβαιώνεται και από πρόσφατες τάσεις, καθώς, όσο οι νέες γενιές αναλαμβάνουν ολοένα και περισσότερες ευθύνες, οι συνεργασίες με εξωτερικούς συμβούλους ενισχύονται σημαντικά, αποτελώντας στρατηγική επένδυση που στηρίζει την ανάπτυξη της επιχείρησης.

Οι εξειδικευμένοι σύμβουλοι προσφέρουν αντικειμενική ματιά και γνώση, βοηθώντας την επιχείρηση να εντοπίσει ευκαιρίες βελτίωσης που συχνά δεν είναι ορατές εσωτερικά. Επιπλέον, συμβάλλουν στη λήψη πιο αντικειμενικών και τεκμηριωμένων αποφάσεων, παρέχοντας στρατηγικές προτάσεις και πρακτικές λύσεις που ενισχύουν την αποδοτικότητα, την οργάνωση και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη.

Η εμπειρία της παλαιότερης γενιάς και η νέα στρατηγική οπτική της νέας: Θεμέλιος λίθος για τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη της οικογενειακής επιχείρησης

Σκοπός της νέας γενιάς στις οικογενειακές επιχειρήσεις δεν είναι η αντικατάσταση της παλαιότερης, αλλά η συνεργασία με αυτήν.

Σε μια εποχή που αλλάζει με μεγάλη ταχύτητα, η συνειδητή εξέλιξη αποτελεί αναπόφευκτη ανάγκη. Η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα επιτρέπουν στις οικογενειακές επιχειρήσεις να παραμένουν ανταγωνιστικές σε μία συνεχώς μεταβαλλόμενη αγορά.

Τελικά, η επιτυχία δεν στηρίζεται αποκλειστικά στην εμπειρία της παλιάς γενιάς, ούτε, όμως, στην εξελιγμένη γνώση της νέας. Ωστόσο, ο συνδυασμός τους δημιουργεί τη μεγαλύτερη δυναμική για ένα βιώσιμο και επιτυχημένο μέλλον.

** Assistant Manager, Restructuring & Debt Advisory, KPMG Ltd*

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
(Εγκύκλιος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Ε09/2002)

Όνομα Επενδυτικού Οργανισμού: REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD
Τριμηνιαία Έκθεση κατά τις: 31/03/2026

ΕΚΔΟΤΗΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ €	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	4,389,675	825,177	95.27%
HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	898,301	40,458	4.67%
ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	413	0.05%
BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	10	84	0.01%
SUPHIRE ASSET MANAGEMENT	Μετοχές	Μη εισηγμένη	10,000	1	0.00%
SUPHIRE (VENTURE CAPITAL) LTD	Μετοχές	Μη εισηγμένη	1,373,823	1	0.00%
Ολικό				**€ 866,134.37**	**100.00%**

Σύνολο Ενεργητικού € 866,134.37
Καθαρή Εσωτερική Αξία 0.99 σεντ
Πλήρως κατανεμημένη Καθαρή Εσωτερική Αξία *
*** Δεν δίδεται διότι δεν υπάρχουν εκδομένα δικαιώματα αγοράς μετοχών**

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
(Εγκύκλιος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Ε09/2002)

Όνομα Επενδυτικού Οργανισμού: ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ
Τριμηνιαία Έκθεση κατά τις: 31/03/2026

ΕΚΔΟΤΗΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ €	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
ΑΛΛΑ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	3,752,900	21.08%
ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	3,271,584	18.38%
ΧΡΕΩΣΤΕΣ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	1,665,432	9.35%
ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	1,356,863	7.62%
ΑΚΙΝΙΤΑ ΑΙΑΝΤΙΔΕΣ LTD	Μετοχές	Κτηματική εταιρεία	24,500	1,117,244	6.28%
MYTILINEOS HOLDINGS S.A.	Μετοχές	Δημόσια εισηγμένη στο ΧΑΑ	25,350	847,704	4.76%
DIAS PUBLISHING LTD	Μετοχές	Δημόσια μη εισηγμένη	1,375,864	767,000	4.31%
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	646,414	3.63%
BLUE ISLAND HOLDINGS PUBLIC LTD	Μετοχές	Βασικά καταναλωτικά αγαθά	492,000	585,480	3.29%
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	489,073	2.75%
Ολικό				**€ 14,499,693.77**	**81.44%**

Σύνολο Ενεργητικού € 17,803,172.03
Καθαρή Εσωτερική Αξία 21.25 σεντ
Πλήρως κατανεμημένη Καθαρή Εσωτερική Αξία *
*** Δεν δίδεται διότι δεν υπάρχουν εκδομένα δικαιώματα αγοράς μετοχών**

Γεωπολιτική σκακιέρα και παγκόσμια οικονομία

Η μεταβλητότητα που πηγάζει από γεωπολιτικές εντάσεις δεν παραμένει ποτέ τοπική

ΤΑΣΟΣ ΓΙΑΣΕΜΙΔΗΣ

Η γεωπολιτική αβεβαιότητα αποτελεί έναν από τους πιο καθοριστικούς, πολυεπίπεδους και ταυτόχρονα απρόβλεπτους παράγοντες που διαμορφώνουν τη σύγχρονη παγκόσμια οικονομική πραγματικότητα.

Σε ένα πλήρως παγκοσμιοποιημένο σύστημα, στο οποίο οι αγορές είναι στενά αλληλένδετες και οι εφοδιαστικές αλυσίδες εκτείνονται σε ολόκληρη την υφήλιο, η μεταβλητότητα που πηγάζει από γεωπολιτικές εντάσεις δεν παραμένει ποτέ τοπική. Αντίθετα, μεταδίδεται με ταχύτητα φωτός, μεταιρέποντας περιφερειακές συγκρούσεις, διπλωματικές ρήξεις ή εμπορικές διαμάχες σε παγκόσμια οικονομικά ζητήματα που επηρεάζουν τα πάντα, από τις τιμές των πρώτων υλών έως τη λήψη αποφάσεων από τις μεγάλες κεντρικές τράπεζες.

Ο κίνδυνος αυτός διοχετεύεται στην πραγματική οικονομία κυρίως μέσω τεσσάρων βασικών καναλιών, με την ενέργεια ν' αποτελεί ιστορικά τον πιο άμεσο και επώδυνο μηχανισμό μετάδοσης. Καθώς στρατηγικές περιοχές, όπως η Μέση Ανατολή και η Ανατολική Ευρώπη, διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην παγκόσμια προσφορά υδρογονανθράκων, κάθε αύξηση της έντασης εκτινάσσει τις τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, τροφοδοτώντας τον παγκόσμιο πληθωρισμό. Αυτό μειώνει το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και αυξάνει δραματικά το λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων.

Παράλληλα με το ενεργειακό μέτωπο, το διεθνές εμπόριο δέχεται πιέσεις μέσω των στρατηγικών θαλάσσιων οδών, οι οποίες λειτουργούν ως αρτηρίες του παγκόσμιου συστήματος. Οποιαδήποτε διαταραχή σε στενά περάσματα ή διώρυγες, όπως του Σουέζ ή του Ορμούζ, προκαλεί αλυσιδωτές καθυστερήσεις, αύξηση στα ασφάλιστρα των πλοίων και μια γενικευμένη ανακατανομή των εμπορικών ροών, η οποία μπορεί να διαρκέσει μήνες ή και χρόνια.

Την ίδια στιγμή, οι χρηματοπιστωτικές αγορές, που είναι εξαιρετικά ευαίσθητες στην έλλειψη σαφήνειας, αντιδρούν σπασμωδικά ακόμη και στην παραμικρή ένδειξη γεωπολιτικής ρήξης. Οι επενδυτές, ακολουθώντας το ένστικτο της αυτοσυντήρησης, τείνουν να εγκαταλείπουν τα ριψοκίνδυνα περιουσιακά στοιχεία και τις αναδυόμενες αγορές, στρεφόμενοι προς «ασφαλή καταφύγια», όπως ο χρυσός, το δολάριο και τα κρατικά ομόλογα ισχυρών οικονομιών. Αυτή η απότομη μετακίνηση κεφαλαίων εντείνει τη μεταβλητότητα στα χρηματιστήρια και μπορεί να προκαλέσει πιστωτική ασφυξία σε περιοχές που εξαρτώνται από ξένες επενδύσεις.

Παράγοντας επιβράδυνσης

Ωστόσο, πέρα από τους αριθμούς, η κλονισμένη εμπιστοσύνη αποτελεί ίσως τον πιο ύπουλο παράγοντα επιβράδυνσης. Όταν οι επιχειρήσεις αδυνατούν να προβλέψουν το πολιτικό περιβάλλον του επόμενου έτους, παγώνουν τα επενδυτικά τους σχέδια. Παράλληλα, οι καταναλωτές, υπό τον φόβο μιας επερχόμενης κρίσης, περιορίζουν τις δαπάνες τους, οδηγώντας την οικονομία σε στασιμότητα, ακόμη και όταν οι άμεσες υλικές ζημιές μιας σύγκρουσης είναι περιορισμένες.

Η ιστορική αναδρομή προσφέρει πολύτιμα μαθήματα για το πώς οι γεωπολιτικές αναταράξεις αναδιαμορφώνουν τον κόσμο. Η πετρελαϊκή κρίση του 1973 παραμένει το κλασικό παράδειγμα, όπου ένα εμπάργκο με πολιτικά κίνητρα οδήγησε στον διαβόητο στασιμοπληθωρισμό, αναγκάζοντας τη Δύση να συνειδητοποιήσει για πρώτη φορά την επικίνδυνη ενεργειακή της εξάρτηση. Δεκαετίες αργότερα, οι επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου και ο πόλεμος στο Ιράκ το 2003 έδειξαν ότι ο φόβος της τρομοκρατίας και οι στρατιωτικές επεμβάσεις μπορούν ν' αλλάξουν μόνιμα το κόστος της ασφάλειας και των αερομεταφορών.

Πιο πρόσφατα, η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία το 2022 λειτούργησε

> **Η γεωπολιτική αβεβαιότητα ενδέχεται ν' αποτελέσει τη νέα «κανονικότητα» για τις επόμενες δεκαετίες, καθώς οι παγκόσμιες δυνάμεις αναζητούν νέες ισορροπίες σε έναν πολυπολικό κόσμο**

ως βίαιος καταλύτης για την Ευρώπη, η οποία βρέθηκε αντιμέτωπη με την ανάγκη ν' αποσυνδεθεί από τις ρωσικές πηγές ενέργειας σε ελάχιστο χρόνο, προκαλώντας μια τεράστια αναδιάρθρωση της εσωτερικής αγοράς και των στρατηγικών της συμμαχιών.

Τα γεγονότα αυτά αποδεικνύουν ότι οι αγορές τείνουν να «τιμολογούν» τον κίνδυνο πολύ πριν αυτός κορυφωθεί, δημιουργώντας συχνά μια κατάσταση, όπου η μεγαλύτερη οικονομική ζημιά σημειώνεται κατά την περίοδο της αναμονής και της αβεβαιότητας, ενώ η σταθεροποίηση ξεκινά μόλις οι παράμετροι της κρίσης γίνουν γνωστές και διαχειρίσιμες.

Σε αυτό το διαρκώς μεταβαλλόμενο τοπίο, οι σύγχρονοι επενδυτές και αναλυτές δεν λειτουργούν τυχαία, αλλά αναπτύσσουν σύνθετες στρατηγικές διαχείρισης κινδύνου. Η αξιολόγηση του «κινδύνου χώρας» αποτελεί πλέον προτεραιότητα, με τους επενδυτές να εξετάζουν εξονυχιστικά τη θεσμική θωράκιση, τη νομική σταθερότητα και τη γεωγραφική έκθεση ενός κράτους σε πιθανές εστίες έντασης.

Η εξάρτηση από κρίσιμους πόρους που ελέγχονται από αυταρχικά καθεστώτα ή βρίσκονται σε ασταθείς περιοχές θεωρείται σημαντικό μειονέκτημα, οδηγώντας σε τάσεις επαναπατρισμού της παραγωγής ή μεταφοράς της σε φιλικές χώρες. Η διασπορά και η διαφοροποίηση δεν αποτελούν πλέον απλώς θεωρητικές συμβουλές, αλλά ζητήματα επιβίωσης.

Παρά το γεγονός ότι οι γεωπολιτικές κρίσεις προκαλούν αρχικά πόνο και αβεβαιότητα, λειτουργούν παράλληλα και ως επιταχυντές εξελίξεων, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για όσους μπορούν να διακρίνουν τις υποκείμενες τάσεις. Η ανάγκη για ενεργειακή ασφάλεια, για παράδειγμα, ενισχύει σημαντικά τις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τεχνολογίες αποθήκευσης, ενώ ο τομέας της κυβερνοασφάλειας και της αμυντικής βιομηχανίας γνωρίζει αυξημένη ζήτηση, καθώς τα κράτη επιδιώκουν να θωρακίσουν τις υποδομές τους.

Στο πλαίσιο αυτό, χώρες που λειτουργούν ως πυλώνες σταθερότητας σε ταραγμένες περιοχές, όπως η Κύπρος στην Ανατολική Μεσόγειο, αποκτούν αυξημένη στρατηγική σημασία. Η ικανότητά τους να προσφέρουν ένα ασφαλές νομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον προσελκύει κεφάλαια και επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναζητούν προστασία από τη μεταβλητότητα των γειτονικών αγορών.

Αυτό αναδεικνύει την προσαρμοστικότητα ως το σημαντικότερο χαρακτηριστικό των επιτυχημένων οικονομιών του 21ου αιώνα. Η παγκόσμια οικονομία δεν είναι ένα στατικό οικοδόμημα, αλλά ένας ζωντανός οργανισμός που αναδιαμορφώνεται μέσα από συγκρούσεις και κρίσεις, δημιουργώντας κάθε φορά ένα νέο σύνολο νικητών και ηττημένων.

Πρόκληση

Η πρόκληση για κυβερνήσεις και ιδιώτες επενδυτές δεν είναι πλέον ν' αποφύγουν πλήρως τον κίνδυνο, κάτι που στην εποχή μας μοιάζει ανέφικτο, αλλά να τον κατανοήσουν σε βάθος, να τον διαχειριστούν αποτελεσματικά και να κινηθούν στρατηγικά μέσα στην αβεβαιότητα.

Κλείνοντας, καθίσταται σαφές ότι η σχέση μεταξύ γεωπολιτικής και οικονομίας είναι πλέον αδιάρρηκτη. Από την εποχή των μεγάλων ανακαλύψεων μέχρι σήμερα, η ισχύς των εθνών και η ευημερία των λαών καθορίζονταν από την ικανότητα ελέγχου των εμπορικών δρόμων και των πόρων. Σήμερα, όμως, η πολυπλοκότητα των χρηματοπιστωτικών εργαλείων και η ταχύτητα της πληροφορίας έχουν καταστήσει αυτό το «παιχνίδι» πιο απαιτητικό και ταχύτερο από ποτέ.

Η γεωπολιτική αβεβαιότητα ενδέχεται ν' αποτελέσει τη νέα «κανονικότητα» για τις επόμενες δεκαετίες, καθώς οι παγκόσμιες δυνάμεις αναζητούν νέες ισορροπίες σε έναν πολυπολικό κόσμο. Σε αυτό το περιβάλλον, η γνώση και η έγκαιρη ανάλυση των διεθνών εξελίξεων δεν αποτελούν πλέον πλεονέκτημα, αλλά ζωτική αναγκαιότητα για όποιον επιθυμεί να πλοηγηθεί με ασφάλεια στα ταραγμένα νερά της παγκόσμιας οικονομίας.

Η ικανότητα να βλέπει κανείς πέρα από τον πανικό των πρώτων ωρών μιας κρίσης και να αναγνωρίζει τις μακροπρόθεσμες δομικές αλλαγές που αυτή επιφέρει, αποτελεί, ίσως, την πιο πολύτιμη δεξιότητα στη σύγχρονη οικονομική εποχή.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
(Εγκύκλιος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Ε09/2002)

Όνομα Επενδυτικού Οργανισμού: HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD
Τριμηνιαία Έκθεση κατά τις: 31/03/2026

ΕΚΔΟΤΗΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ €	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΤΗΡΙΟ CENTRE POINT	δ/ε	δ/ε	δ/ε	715,000	76.44%
AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	1,512,000	97,524	10.43%
ISXIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	381,000	54,134	5.79%
HELLENIQ ENERGY HOLDINGS S.A.	Μετοχές	Εισηγμένη στο ΧΑΑ	2,000	19,740	2.11%
ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ	δ/ε	δ/ε	δ/ε	13,882	1.48%
PUBLIC POWER CORPORATION S.A.	Μετοχές	Εισηγμένη στο ΧΑΑ	500	8,980	0.96%
BLUE ISLAND HOLDINGS P;C	Μετοχές	Βασικών Καταναλωτικών Αγαθών	6,000	7,140	0.76%
EUROBANK ERGASIAS S.A.	Μετοχές	Εισηγμένη στο ΧΑΑ	2,000	6,816	0.73%
ALPHA SERVICES AND HOLDINGS S.A.	Μετοχές	Εισηγμένη στο ΧΑΑ	2,000	6,340	0.68%
REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	367,000	4,751	0.51%
Ολικό				**€ 934,307.19**	**99.89%**

Σύνολο Ενεργητικού € 935,360.48
Καθαρή Εσωτερική Αξία 4.94 σεντ
Πλήρως κατανεμημένη Καθαρή Εσωτερική Αξία *
*** Δεν δίδεται διότι δεν υπάρχουν εκδομένα δικαιώματα αγοράς μετοχών**

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
(Εγκύκλιος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Ε09/2002)

Όνομα Επενδυτικού Οργανισμού: ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ
Τριμηνιαία Έκθεση κατά τις: 31/03/2026

ΕΚΔΟΤΗΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ €	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	5,730,000	1,077,133	64.20%
ART AERI LTD	Μετοχές	Μη εισηγμένη	472	110,581	6.59%
ALWIN S.A.	Μετοχές	Εισημένη στο ΧΑΑ	5,000	65,450	3.90%
PUBLIC POWER CORPORATION S.A.	Μετοχές	Εισηγμένη στο ΧΑΑ	3,500	62,860	3.75%
PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	Μετοχές	Ενέργειας	50,000	57,500	3.43%
VASILICO CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	Μετοχές	Βιομηχανιών	10,000	43,000	2.56%
HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	Μετοχές	Χρηματοοικονομικών	860,000	38,733	2.31%
HELLENIC TELECOM ORGANISATION	Μετοχές	Εισηγμένη στο ΧΑΑ	2,000	32,640	1.95%
THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	Μετοχές	Βιομηχανιών	25,000	30,500	1.82%
BLUE ISLAND PLC	Μετοχές	Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά	25,000	29,750	1.77%
Ολικό				**€ 1,548,147.21**	**92.27%**

Σύνολο Ενεργητικού € 1,677,847.17
Καθαρή Εσωτερική Αξία 15.04 σεντ
Πλήρως κατανεμημένη Καθαρή Εσωτερική Αξία *
*** Δεν δίδεται διότι δεν υπάρχουν εκδομένα δικαιώματα αγοράς μετοχών**

Πώς το drone της Χεζμπολάχ άνοιξε τρύπα στον τουρισμό

Η κρίση στην περιοχή χτύπησε την Κύπρο σε δύο επίπεδα: πρώτα στην εικόνα ασφάλειας του προορισμού, μετά στην ίδια την ισραηλινή αγορά

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Ο κυπριακός τουρισμός δεν δέχθηκε ένα μόνο χτύπημα από τον πόλεμο στην ευρύτερη περιοχή. Δέχθηκε δύο. Το πρώτο ήταν ψυχολογικό, πολιτικό και επικοινωνιακό: η Κύπρος μπήκε ξανά στο κάδρο της ανασφάλειας μετά το χτύπημα με drone στη Βρετανική Βάση στο Ακρωτήρι στις 2 Μαρτίου, γεγονός που ενίσχυσε τις ανησυχίες των ξένων αγορών ότι η χώρα βρίσκεται πολύ κοντά στην εστία της κρίσης. Το δεύτερο ήταν άμεσο και μετρήσιμο: η ισραηλινή αγορά, που το 2025 είχε εξελιχθεί στη δεύτερη μεγαλύτερη για τον τόπο, κατέρρευσε τον φετινό Μάρτιο κατά 94,6%. Το αποτέλεσμα ήταν να χαθούν 61.538 αφίξεις μέσα σε έναν μόνο μήνα και ο κυπριακός τουρισμός να περάσει από την άνοδο του πρώτου διμήνου σε βουτιά 30,7%. Πλέον, το ερώτημα δεν είναι αν υπάρχει ζημιά. Το ερώτημα είναι πόσο βαθιά θα πάει και αν θα σταματήσει στην άνοιξη ή θα ακολουθήσει ολόκληρη η θερινή περίοδος.

> **-94,6% από το Ισραήλ**
> **Η αγορά που το 2025 έδωσε 588.000 επισκέπτες στην Κύπρο, σχεδόν εξαφανίστηκε τον φετινό Μάρτιο**

Πρώτα χτύπημα στην εικόνα, μετά στις αφίξεις

Το πρώτο τραύμα άνοιξε στην εικόνα της Κύπρου ως ασφαλούς προορισμού. Το Reuters μετέδωσε ότι η επίθεση με drone στη RAF Akrotiri προκάλεσε περιορισμένες ζημιές, χωρίς θύματα, αλλά κατέδειξε ότι ένα γεγονός που συνδέεται άμεσα με τη σύγκρουση Ισραήλ-Ιράν μπορούσε ν' αγγίξει έδαφος της Κύπρου. Λίγες ημέρες αργότερα, το ίδιο πρακτορείο κατέγραφε ότι το χτύπημα στο Ακρωτήρι επιδείνωσε τις ανησυχίες για την ασφάλεια και συνέβαλε στο πάγωμα του τουριστικού ενδιαφέροντος για την Ανατολική

Μεσόγειο. Δεν σημαίνει ότι η Κύπρος έπαψε να είναι ασφαλής. Σημαίνει όμως ότι στα μάτια πολλών ξένων ταξιδιωτών άρχισε να φαίνεται πιο κοντά στον πόλεμο απ' όσο θα ήθελε η τουριστική της βιομηχανία.

Το δεύτερο τραύμα άνοιξε αμέσως μετά, αυτήν τη φορά στα ίδια τα νούμερα. Το 2025 το Ισραήλ έδωσε στην Κύπρο 588.000 επισκέπτες και αναδείχθηκε σε δεύτερη μεγαλύτερη αγορά μετά το Ηνωμένο Βασίλειο. Δεν επρόκειτο για περιφερειακή ή συμπληρωματική αγορά, αλλά για έναν από τους βασικούς τροφοδότες της ανόδου του τουρισμού. Τον Μάρτιο του 2026, όμως, οι αφίξεις από το Ισραήλ υποχώρησαν κατά 94,6% και περιορίστηκαν στις μόλις 1.537. Επομένως, το "μέτωπο του Ισραήλ" άνοιξε όντως διπλή πληγή: από τη μια φόρτωσε την Κύπρο με το βάρος της γεωπολιτικής ανησυχίας και από την άλλη σχεδόν εξαφάνισε μιαν αγορά-κλειδί για τον τόπο.

Ένας μήνας έσβησε το θετικό δίμηνο

Η βαρύτητα της ζημιάς φαίνεται ακόμη περισσότερο αν δει κανείς πώς μπήκε η χρονιά. Τον Ιανουάριο οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 8,5% και έφτασαν τις 121.625, ενώ τον Φεβρουάριο αυξήθηκαν κατά 9,5% και ανήλθαν στις 146.516. Δηλαδή, το 2026 δεν ξεκίνησε στραβά. Αντιθέτως, έδειχνε να πατά πάνω στο ρεκόρ του 2025, όταν η Κύπρος έφτασε περίπου τα 4,5 εκατομμύρια επισκέπτες. Γι' αυτό και ο Μάρτιος έχει ιδιαίτερη σημασία: δεν ήρθε να επιβεβαιώσει μιαν αδύναμη αγορά, αλλά ν' ανατρέψει μιαν αγορά που μέχρι τότε ανέβαινε.

Ο Μάρτιος, τελικά, έκλεισε με 139.198 αφίξεις από 200.736 τον αντίστοιχο μήνα του 2025. Η πτώση 30,7% μεταφράζεται σε 61.538 λιγότερους επισκέπτες μέσα σε έναν μόνο μήνα. Στο σύνολο του πρώτου τριμήνου, οι αφίξεις διαμορφώθηκαν στις 407.339 από 446.596 πέρυσι, δηλαδή μείωση 8,8%. Το μήνυμα των αριθμών είναι απλό: ό,τι έχτισε η αγορά τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο, το έχασε ο Μάρτιος.

Αν αυτή η απώλεια μεταφραστεί χονδρικά και σε χρήμα, η ζημιά φαίνεται ακόμη πιο καθαρά. Με βάση τα έσοδα του 2025 και τον συνολικό αριθμό αφίξεων της ίδιας χρονιάς, η μέση απόδοση ανά τουρίστα προσεγγίζει τα €815. Με αυτήν τη λογική, οι 61.538 χαμένες αφίξεις του Μαρτίου αντιστοιχούν σε δυνητικό χαμένο τζίρο γύρω στα €50 εκατ. Δεν πρόκειται για επίσημο τελικό έσοδο Μαρτίου, αλλά για εύλογη αποτίμηση του μεγέθους της απώλειας.

Οι ακυρώσεις είναι μόνο η μισή αλήθεια

Το άμεσο σοκ φάνηκε πρώτα στις ακυρώσεις. Το Reuters κατέγραψε ότι στις βραχυχρόνιες μισθώσεις στην Κύπρο οι ημερήσιες ακυρώσεις εκτινάχθηκαν από περίπου 15% πριν από τη σύρραξη μέχρι και 100% αμέσως μετά, ενώ στις 21 Μαρτίου παρέμεναν γύρω στο 45%. Παράλληλα, ο ΠΑΣΥΞΕ μίλησε για πτώση περίπου 40% στις κρατήσεις Μαρτίου και Απριλίου. Αυτό σημαίνει ότι η κρίση δεν έμεινε στο επίπεδο της αβεβαιότητας, αλλά χτύπησε κατευθείαν τη ροή κρατήσεων.

Ωστόσο, οι ίδιοι οι φορείς του κλάδου επιμένουν ότι οι ακυρώσεις είναι μόνο η μισή αλήθεια. Η άλλη μισή είναι ότι οι νέες κρατήσεις δεν μπαίνουν με τον ρυθμό που θα κάλυπτε το κενό. Ο γενικός διευθυντής του ΠΑΣΥΞΕ ανέφερε ότι η εικόνα παραμένει σχεδόν στο ίδιο επίπεδο με πριν από πέντε εβδομάδες, με ορισμένες ακυρώσεις να συνεχίζονται και τον ρυθμό νέων bookings να μην αρκεί για να αναστρέψει την κατάσταση. Αυτό είναι και το πιο ανησυχητικό στοιχείο: ο τουρισμός δεν υποφέρει μόνο απ' όσα χάθηκαν, αλλά και απ' όσα δεν έρχονται.

Η πασχαλινή εικόνα ήρθε να επιβεβαιώσει αυτήν την πίεση. Οι πληρότητες κινήθηκαν φέτος μόλις μεταξύ 25% και 45%, όταν υπό κανονικές συνθήκες η αγορά ανέμενε αισθητά καλύτερες επιδόσεις για την περίοδο που ανοίγει τη σεζόν. Παράλληλα, ο ACTTA προειδοποιεί ότι ο Μάρτιος όχι μόνο έκλεισε με πτώση 30%, ενώ πριν από τον πόλεμο αναμενόταν άνοδος 10%, αλλά και ότι το δεύτερο μισό του Απριλίου και ο Μάιος εμφανίζουν σημαντική μείωση. Ο ίδιος φορέας σημείωσε, επίσης, ότι ορισμένες αεροπορικές έχουν ήδη περιορίσει θερινές πτήσεις.

> **61.538 λιγότεροι σε έναν μήνα**
> **Τόσες αφίξεις έχασε η Κύπρος τον Μάρτιο σε σχέση με πέρυσι, γράφοντας πτώση 30,7%**

Ο Απρίλιος πιέζεται, ο Μάιος κρίνει τη σεζόν

Για τον Απρίλιο, μέχρι στιγμής, δεν υπάρχει ακόμη τελικό επίσημο αποτέλεσμα αφίξεων. Υπάρχει, όμως, καθαρή εικόνα πίεσης. Η Κυβέρνηση ενεργοποίησε ειδικό σχέδιο στήριξης για τα ξενοδοχεία και τα τουριστικά καταλύματα, με επιδότηση 30% του μισθολογικού κόστους για τον Απρίλιο, για επιχειρήσεις που θα δείξουν ή αναμένουν πτώση τζίρου άνω του 40% σε σχέση με τον Απρίλιο του 2025 ή πληρότητα κάτω από 60%. Μόνο και μόνο το κριτήριο του μέτρου δείχνει πόσο σοβαρά αντιμετωπίζεται το πρόβλημα.

Την ίδια ώρα, το Υφυπουργείο Τουρισμού προσπαθεί να κρατήσει την αγορά όρθια, εντείνοντας την προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό και επιμένοντας ότι οι μεγάλοι tour operators διατηρούν σε μεγάλο βαθμό τα προγράμματά τους. Όμως και η ίδια η Κυβέρνηση παραδέχεται ότι το 2025, που έγραψε ιστορικό ρεκόρ, δεν αναμένεται να επαναληφθεί και ότι ο Απρίλιος είναι κρίσιμος μήνας για τη διαμόρφωση της ζήτησης. Αυτό είναι ίσως το πιο ρεαλιστικό σημείο της σημερινής εικόνας: η ζημιά έχει ήδη συμβεί, αλλά η τελική της έκταση θα φανεί από το αν ο Μάιος θα φέρει ουσιαστική ανάκαμψη ή αν θα μονιμοποιήσει την υστέρηση.

Στο μεταξύ, οι ενδείξεις από τις αεροπορικές και τις διεθνείς αγορές δεν επιτρέπουν εφησυχασμό. Η easyJet είπε ότι οι κρατήσεις της υστερούν έναντι του 2025, ότι το booking window έχει μικρύνει και ότι η ζήτηση μετακινείται από την Ανατολική προς τη Δυτική Μεσόγειο, παρότι η Κύπρος και άλλοι προορισμοί εμφανίζουν αργή ανάκαμψη. Η Jet2 μίλησε πιο ωμά, λέγοντας ότι οι κρατήσεις για Κύπρο και Τουρκία "στερεύουν", ενώ οι ταξιδιώτες στρέφονται προς Ισπανία και Ιταλία. Το Reuters κατέγραψε ήδη αύξηση 32% στις καλοκαιρινές αεροπορικές κρατήσεις προς την Ισπανία και 21% προς την Πορτογαλία. Με απλά λόγια, ένα μέρος της ζήτησης δεν περιμένει να περάσει η κρίση. Φεύγει ήδη αλλού.

Το συμπέρασμα είναι σαφές. Το μέτωπο του Ισραήλ άνοιξε διπλή πληγή στον κυπριακό τουρισμό: πρώτα τραυμάτισε την εικόνα ασφάλειας του προορισμού και αμέσως μετά σχεδόν μηδένισε τη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά του. Ο Μάρτιος έδωσε την πρώτη καθαρή μέτρηση της ζημιάς, ο Απρίλιος παραμένει πιεσμένος και ο Μάιος αντιμετωπίζεται πλέον ως μήνας-κλειδί. Αν οι νέες κρατήσεις δεν επιστρέψουν με ουσιαστικό τρόπο, τότε η συζήτηση δεν θα είναι για ένα άσχημο διάστημα της άνοιξης, αλλά για μια ολόκληρη σεζόν που μπήκε τραυματισμένη.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΡΑΠΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΩΣΗ ΔΕΚΑΤΡΙΩΝ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ
ΓΡΑΦΕΑ ΚΑΙ 2 ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΒΟΗΘΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ενεργώντας με βάση τις διατάξεις του Περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου Ν.6(Ι)1998 (ως έχει τροποποιηθεί), πληροφορεί κάθε ενδιαφερόμενο ότι τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων που διεξήχθησαν στις 21 Μαρτίου 2026, στο πλαίσιο των διαδικασιών πλήρωσης δεκατριών (13) κενών θέσεων Γραφέα και δύο (2) κενών θέσεων Βοηθού Γραφείου, οι οποίες είχαν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας την 1η Αυγούστου 2025, έχουν δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 17 Απριλίου 2026, ενώ έχουν αναρτηθεί και στην ιστοσελίδα του Οργανισμού, **www.hfc.com.cy**

Σημειώνεται ότι η επιτυχία στη γραπτή εξέταση δεν διασφαλίζει τη συμμετοχή των υποψηφίων και στις υπόλοιπες φάσεις της διαδικασίας, αφού η αξιολόγηση των προσόντων τους για να διαπιστωθεί κατά πόσον ικανοποιούν όλα τα απαιτούμενα προσόντα και τις προϋποθέσεις της σχετικής προκήρυξης, που είχε δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, θα πραγματοποιηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης

ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟ ΙΡΑΝ:

Εύθραυστες εκεχειρίες εν μέσω απειλών και αβεβαιότητας

Η ανακοίνωση της εκεχειρίας δεν έτυχε θερμής υποδοχής από τη Χεζμπολάχ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

Τα μέτωπα του πολέμου στη Μέση Ανατολή εισήλθαν σε μια εποχή ευθραύστων εκεχειριών, οι οποίες συμπορεύονται με τις απειλές, τις οικονομικές πιέσεις και τις διπλωματικές πρωτοβουλίες. Στο επίκεντρο βρίσκεται η στρατηγική του Ντόναλντ Τραμπ απέναντι στο Ιράν, με την Ουάσιγκτον να επιχειρεί να εξαναγκάσει την Τεχεράνη σε νέες παραχωρήσεις μέσω κλιμακούμενης πίεσης, την ώρα που οι διαπραγματεύσεις παραμένουν αβέβαιες και οι αποκλίσεις ουσιαστικές. Παράλληλα, η μεταπολεμική κατάσταση στο Ιράν, οι οικονομικές επιπτώσεις του αποκλεισμού και οι εσωτερικές πολιτικές πιέσεις στις ΗΠΑ διαμορφώνουν ένα ασταθές περιβάλλον με διεθνείς προεκτάσεις. Την ίδια στιγμή, η εκεχειρία στον Λίβανο και οι ισορροπίες με τη Χεζμπολάχ προσθέτουν ακόμη έναν κρίσιμο παράγοντα στην ευρύτερη εξίσωση ασφάλειας της περιοχής.

Η στρατηγική του Τραμπ

Στο μυαλό του Τραμπ κυριαρχεί η ιδέα ότι ο μόνος τρόπος για να επιστρέψει η Τεχεράνη στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων είναι η αύξηση της πίεσης. Σύμφωνα με αναλυτές, ο πλανητάρχης βρίσκεται αντιμέτωπος με ένα δίλημμα, επιχειρώντας από τη μια να εντείνει την οικονομική πίεση προς το Ιράν, ενώ παράλληλα πρέπει να συνεχίσει να δηλώνει ότι ο πόλεμος βρίσκεται «πολύ κοντά στο τέλος». Παρότι ο ίδιος ανέφερε ότι θα ανακοινώσει και «άλλες χώρες» που θα συμμετάσχουν στον αποκλεισμό του Ιράν, καμία δεν έχει εμφανιστεί έως τώρα, ενώ αρκετές έχουν αρνηθεί ανοιχτά. Η λίστα των συμμετεχόντων που είχε προαναγγελθεί δεν έχει ακόμη παρουσιαστεί.

Σε διπλωματικό επίπεδο, υπάρχουν προσπάθειες για επανέναρξη συνομιλιών μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν, χωρίς όμως να έχει καθοριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία. Παρά τις δηλώσεις περί επικείμενου τέλους, ορισμένοι αξιωματούχοι και αναλυτές εκτιμούν ότι μπορεί ν' απαιτηθούν μήνες ή και περισσότερο, ώστε το ιρανικό καθεστώς να αισθανθεί επαρκή οικονομική πίεση από τον αποκλεισμό και να υποχωρήσει στις διαπραγματεύσεις. Ο Τραμπ έχει πει σε συνεργάτες του ότι είναι διατεθειμένος να διατηρήσει τον αποκλεισμό όσο χρειαστεί, αν και παράλληλα θεωρεί πως το Ιράν πλησιάζει σε συμφωνία.

Ανώτερος Αμερικανός στρατιωτικός αξιωματούχος ανέφερε ότι το Πολεμικό Ναυτικό των ΗΠΑ μπορεί να στηρίξει τον αποκλεισμό επ' αόριστον. Ωστόσο, στο Πεντάγωνο υπάρχουν ανησυχίες ότι μια παρατεταμένη επιχείρηση θα επιβάρυνε τα αμερικανικά πολεμικά πλοία και θα αποδυνάμωνε την παρουσία των ΗΠΑ σε άλλες κρίσιμες περιοχές, όπως ο Ειρηνικός. Σύμφωνα με τη CENTCOM, στην αποστολή συμμετέχουν περισσότεροι από 10.000 ναύτες, πεζοναύτες και αεροπόροι, καθώς και πάνω από δώδεκα πολεμικά πλοία και αεροσκάφη.

> **Στο μυαλό του Τραμπ κυριαρχεί η ιδέα ότι ο μόνος τρόπος για να επιστρέψει η Τεχεράνη στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων είναι η αύξηση της πίεσης**

Αξιωματούχοι της κυβέρνησης ανέφεραν ότι ο Αντιπρόεδρος, Τζέι Ντι Βανς, ο οποίος ηγήθηκε του πρώτου γύρου αποτυχημένων συνομιλιών με το Ιράν, βρίσκεται σε ετοιμότητα να μεταβεί εκ νέου στο Πακιστάν, εφόσον η κυβέρνηση κρίνει ότι υπάρχουν πιθανότητες προόδου. Μαζί του αναμένεται να συμμετάσχουν ξανά ο ειδικός απεσταλμένος Στιβ Γουίτκοφ και ο γαμπρός του Προέδρου, Τζάρεντ Κούσνερ.

Κατά τις ίδιες πηγές, ο Τραμπ έχει θέσει δύο βασικές «κόκκινες γραμμές». Η πρώτη αφορά πάγωμα του εμπλουτισμού για τουλάχιστον 20 χρόνια, με στόχο ακόμη μεγαλύτερη διάρκεια. Η δεύτερη είναι η απομάκρυνση του εμπλουτισμένου ουρανίου από ιρανικό έδαφος. Το Ιράν δεν έχει αποδεχθεί έως τώρα αυτές τις απαιτήσεις και διαθέτει πολυετή εμπειρία αντοχής απέναντι σε αμερικανικές εκστρατείες οικονομικής πίεσης για το πυρηνικό του πρόγραμμα και τη στήριξη ένοπλων δικτύων στη Μέση Ανατολή.

Οι ειρηνευτικές συνομιλίες στο Πακιστάν ολοκληρώθηκαν χωρίς ουσιαστική πρόοδο. Αξιωματούχοι και αναλυτές σημείωσαν ότι και οι δύο πλευρές παρουσίασαν απαιτήσεις που ήταν αδύναμο να γίνουν αποδεκτές από την άλλη πλευρά. «Οι δύο πλευρές εξακολουθούν ν' απέχουν πολύ στις διαπραγματεύσεις», δήλωσε ο Μάθιου Κρένιγκ, πρώην αξιωματούχος του Πενταγώνου και στέλεχος του Atlantic Council. «Ο αποκλεισμός θ' αρχίσει να αποδίδει, αλλά θα χρειαστεί ν' αυξηθεί η πίεση για κάποιο διάστημα πριν το Ιράν διαπραγματευθεί σοβαρά».

Ορισμένοι Αμερικανοί αξιωματούχοι με μακρά εμπειρία στη Μέση Ανατολή εκτιμούν ότι η σημερινή ιρανική κυβέρνηση δύσκολα θα εγκαταλείψει τις πυρηνικές της φιλοδοξίες, ακόμη κι αν αυτό οδηγήσει τη χώρα σε οικονομική καταστροφή. Παράλληλα σημειώνουν ότι, μετά τους αμερικανοϊσραηλινούς βομβαρδισμούς που εξόντωσαν πολλούς ανώτερους Ιρανούς αξιωματούχους, το κενό εξουσίας καλύπτεται από σκληροπυρηνικά στελέχη ακόμη πιο αδιάλλακτα και χωρίς διάθεση συμβιβασμού.

Ανώτεροι αξιωματούχοι της κυβέρνησης Τραμπ διαφωνούν με αυτήν την εκτίμηση, υποστηρίζοντας ότι η ιρανική οικονομία είχε ήδη παραλύσει από δεκαετίες κυρώσεων και συστημικής διαφθοράς, πριν ακόμη από τον πόλεμο και τον νέο αμερικανικό αποκλεισμό. Παράλληλα τονίζουν ότι δυνάμεις όπως η Κίνα και το Πακιστάν πιέζουν την Τεχεράνη να προχωρήσει σε συμφωνία που θα τερματίσει τον πόλεμο και θα μειώσει τις αναταράξεις στις διεθνείς αγορές ενέργειας, οι οποίες επιδεινώθηκαν μετά την απόφαση του Ιράν να κλείσει τα Στενά του Ορμούζ για το μεγαλύτερο μέρος της εμπορικής ναυσιπλοΐας.

Την ίδια στιγμή, ο Τραμπ δέχεται και εσωτερικές πιέσεις. Ένα ηχηρό τμήμα των Ρεπουμπλικανών αντιδρά στο ενδεχόμενο ενός ακόμη δαπανηρού πολέμου στη Μέση Ανατολή, ενώ σύμμαχοί του στο Κογκρέσο ανησυχούν ιδιωτικά ότι ο πόλεμος και οι συνέπειές του στις τιμές καυσίμων και τον πληθωρισμό μπορεί να κοστίσουν πολιτικά στο κόμμα στις ενδιάμεσες εκλογές.

Γιατί είναι προς το συμφέρον του Ιράν να διαπραγματευτεί

Την ίδια ώρα, η ιρανική ηγεσία παρουσιάζει την ισχύουσα εκεχειρία ως νίκη απέναντι στη συντονισμένη επίθεση των ΗΠΑ και του Ισραήλ. Πίσω όμως από τη ρητορική θριάμβου, η χώρα βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα τεράστιο έργο μεταπολεμικής ανοικοδόμησης, το οποίο αυξάνει την πίεση για διαπραγματεύσεις με στόχο την άρση των κυρώσεων.

Κατά τη διάρκεια πέντε εβδομάδων πολέμου, ΗΠΑ και Ισραήλ έπληξαν τουλάχιστον 17.000 στόχους, μεταξύ αυτών εργοστάσια, σιδηροδρομικές και οδικές υποδομές, λιμάνια, κυβερνητικά κτήρια και στρατιωτικές εγκαταστάσεις. Ιρανικά κρατικά μέσα ενημέρωσης εκτίμησαν το κόστος αποκατάστασης στα 270 δισ. δολάρια, αν και αναλυτές τονίζουν ότι είναι ακόμη νωρίς για ασφαλή υπολογισμό, καθώς οι πραγματικές συνέπειες των ζημιών συνεχίζουν να διαχέονται στην οικονομία.

Ειδικοί εξηγούν ότι η ανοικοδόμηση καθίσταται ακόμη δυσκολότερη λόγω του αλληλένδετου χαρακτήρα των πληγμάτων, τα οποία φαίνεται πως σχεδιάστηκαν, ώστε να επιβραδύνουν την ανάκαμψη της χώρας. Δεν επλήγησαν μόνο βασικές υποδομές, αλλά και μονάδες παραγωγής πρώτων υλών, όπως χάλυβας, που είναι απαραίτητες για τις επισκευές, καθώς και κλάδοι όπως τα πετροχημικά που εξασφαλίζουν πολύτιμο συνάλλαγμα. Γι' αυτόν τον λόγο, εντός του Ιράν αυξάνεται η ανησυχία για επερχόμενη οικονομική καταστροφή, εάν η Ουάσιγκτον δεν προχωρήσει σε χαλάρωση των κυρώσεων που θα επέτρεπε προοπτικές ανάκαμψης, αφού χωρίς οικονομική ανάσα, η επιβίωση του καθεστώτος θα βρεθεί αντιμέτωπη με διαρκή δομική και κοινωνική πίεση.

Ο καθηγητής διεθνών σπουδών στο DePaul University του Σικάγου, Καβέχ Εχσάνι, εκτίμησε ότι η σημερινή έκταση των καταστροφών είναι πιθανόν σοβαρότερη ακόμη και από εκείνη του πολέμου Ιράν–Ιράκ. Στη σύγκρουση 1980-1988 σκοτώθηκαν

έως και ένα εκατομμύριο Ιρανοί και Ιρακινοί, όμως οι μάχες διεξάγονταν κυρίως σε χαρακώματα κοντά στα σύνορα. Αντιθέτως, τις τελευταίες εβδομάδες έπεσαν περισσότερα από 20.000 πυρομαχικά σε ολόκληρη τη χώρα, πολλά εξ αυτών στην Τεχεράνη και σε άλλες αστικές περιοχές.

Ο αμερικανικός αποκλεισμός των ιρανικών λιμανιών επιβαρύνει περαιτέρω τα δημόσια οικονομικά. Σύμφωνα με εκτίμηση του Foundation for Defense of Democracies, το κόστος για την Τεχεράνη φθάνει περίπου τα 435 εκατ. δολάρια ημερησίως, εκ των οποίων τα 276 εκατ. αφορούν χαμένες εξαγωγές, κυρίως αργού πετρελαίου και πετροχημικών. Η εταιρεία δεδομένων Vortexa εκτιμά ότι το πετρέλαιο που

> **Η ιρανική ηγεσία παρουσιάζει την ισχύουσα εκεχειρία ως νίκη απέναντι στη συντονισμένη επίθεση των ΗΠΑ και του Ισραήλ**

δεν μπορεί να εξαχθεί θα γεμίσει τις αποθηκευτικές δυνατότητες της χώρας μέσα σε δύο έως τρεις εβδομάδες, γεγονός που θα οδηγήσει σε αναγκαστική μείωση παραγωγής. Αναλυτές προειδοποιούν ότι τέτοιες διακοπές μπορεί να προκαλέσουν ζημιές στα κοιτάσματα και να μειώσουν μελλοντικά την παραγωγική τους ικανότητα.

Εν μέρει για ν' αντιμετωπίσει τις κυρώσεις, το Ιράν ανέπτυξε τις τελευταίες δεκαετίες ισχυρή εγχώρια βιομηχανική και μεταποιητική βάση. Διαθέτει επίσης ανθεκτικό αγροτικό τομέα και δυνατότητα ανοικοδόμησης χωρίς εξάρτηση από ξένο εργατικό δυναμικό. Καθοριστικό πλεονέκτημα παραμένουν τα μεγάλα αποθέματα πετρελαίου και φυσικού αερίου. Ωστόσο, την ανάκαμψη περιπλέκουν χρόνιες οικονομικές και κοινωνικές παθογένειες που προϋπήρχαν του πολέμου, μεταξύ αυτών και η επιδεινούμενη τραπεζική κρίση. Οι διεθνείς κυρώσεις και η κακή οικονομική διαχείριση είχαν ήδη οδηγήσει πέρυσι την οικονομία σε αποσταθεροποίηση και εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες στους δρόμους.

Η εκεχειρία στον Λίβανο

Η προοπτική απευθείας συνομιλιών ανάμεσα στις ηγεσίες του Ισραήλ και του Λιβάνου δύναται ν' αποτελέσει ιστορική καμπή για δύο γειτονικά κράτη που παραμένουν, τυπικά, σε εμπόλεμη κατάσταση εδώ και 78 χρόνια. Εντούτοις, από τη διαδικασία απουσιάζει η Χεζμπολάχ, ένας από τους βασικούς πρωταγωνιστές της σύγκρουσης.

Αναλυτές παρατηρούν ότι η προσωρινή παύση των εχθροπραξιών δημιουργεί περιθώριο, ώστε οι ΗΠΑ να συνεχίσουν παράλληλα τις διαπραγματεύσεις με το Ιράν, τον βασικό υποστηρικτή της Χεζμπολάχ. Η Τεχεράνη έχει θέσει ως προϋπόθεση για περαιτέρω επαφές με την Ουάσιγκτον σχετικά με το πυρηνικό της πρόγραμμα, τα οπλικά της συστήματα και την επιρροή της στα Στενά του Ορμούζ, την ύπαρξη εκεχειρίας στον Λίβανο. Οι ΗΠΑ, πάντως, επιμένουν ότι τα δύο μέτωπα δεν συνδέονται.

Ωστόσο, χωρίς τη συμμετοχή της Χεζμπολάχ στο τραπέζι, τόσο η εκεχειρία όσο και η πιθανότητα μιας βιώσιμης συμφωνίας ειρήνης ανάμεσα σε Ισραήλ και Λίβανο παραμένουν αβέβαιες. Μάλιστα, η νέα εκεχειρία και οι συνομιλίες ενδέχεται να ωθήσουν τη λιβανέζικη κυβέρνηση σε ανοιχτή αναμέτρηση με τη Χεζμπολάχ, με κίνδυνο εσωτερικής διένεξης. Παρά την αποδυνάμωσή της, η οργάνωση εξακολουθεί να θεωρείται η ισχυρότερη ένοπλη δύναμη της χώρας και παραμένει σημαντικός πολιτικός παίκτης με ευρεία στήριξη από τη σιιτική κοινότητα.

Η ανακοίνωση της εκεχειρίας δεν έτυχε θερμής υποδοχής από τη Χεζμπολάχ. Η οργάνωση τόνισε ότι οποιαδήποτε κατάπαυση πυρός πρέπει να καλύπτει ολόκληρο τον Λίβανο και να μην επιτρέπει στο Ισραήλ ελευθερία κινήσεων στη χώρα. Σε ανακοίνωσή της ανέφερε ότι όσο υπάρχει ισραηλινή κατοχή, ο Λίβανος και ο λαός του διατηρούν δικαίωμα αντίστασης. Από την άλλη, ο Νετανιάχου δήλωσε ότι το Ισραήλ θα διατηρήσει ζώνη ασφαλείας πλάτους περίπου 10 χιλιομέτρων στον νότιο Λίβανο, ώστε να προστατεύσει τους πολίτες του από επιδρομές ή αντιαρματικά πυρά της Χεζμπολάχ.

ΑΠΟΨΗ “ ΔΡ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ*

Η νομιμότητα και η νομιμοποίηση του πολέμου στο Ιράν

Σε προηγούμενο άρθρο, εξέτασα τη νομιμότητα της επίθεσης του Ισραήλ στο Ιράν. Αναλύσαμε την καθιερωμένη άποψη, σύμφωνα με την οποία, δεδομένου ότι η επίθεση δεν έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ βάσει του Κεφαλαίου VII και δεν φαίνεται να συνιστά αυτοάμυνα έναντι επικείμενης απειλής, είναι παράνομη. Στη συνέχεια εξετάσαμε μια εναλλακτική άποψη, η οποία απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό από τα μέσα ενημέρωσης, σύμφωνα με την οποία η επίθεση είναι νόμιμη, καθώς εντάσσεται σε μια υφιστάμενη και συνεχιζόμενη ένοπλη σύγκρουση μεταξύ Ιράν και Ισραήλ, η οποία ενδεχομένως ξεκίνησε όταν το Ιράν επιτέθηκε άμεσα στο Ισραήλ, αν όχι νωρίτερα. Τι γίνεται, όμως, με τη νομιμοποίηση της επίθεσης;

Θυμάστε την πρώην Γιουγκοσλαβία; Η Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου υποστήριξε ότι μια επέμβαση για την αποτροπή μιας ανθρωπιστικής καταστροφής, δηλαδή της απειλούμενης εξόντωσης των Μουσουλμάνων από τον Σλόμποντιαν Μιλόσεβιτς, θα ήταν παράνομη αλλά νομιμοποιημένη. Θα ήταν παράνομη διότι η ανθρωπιστική επέμβαση δεν προβλέπεται σε καμία συνθήκη και το εθιμικό δίκαιο επιτρέπει την προστασία των πολιτών του ίδιου του κράτους και όχι των πολιτών του κράτους-στόχου, όπως συνέβη στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Ωστόσο, η επέμβαση όπως πραγματοποιήθηκε ήταν αναμφίβολα μη νομιμοποιημένη, όπως παρατηρεί ο John Tasioulas στο έργο Philosophy of International Law, καθώς οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο στόχευσαν μη στρατιωτικές εγκαταστάσεις, όπως νοσοκομεία και τηλεοπτικούς σταθμούς, επιδιώκοντας να παραλύσουν τη χώρα, αντανακλώντας ευρύτερους στρατηγικούς στόχους στην περιοχή. Τι γίνεται με το Ιράν; Και ποια είναι η φύση αυτής της έννοιας της νομιμοποίησης;

Όπως έχω υποστηρίξει στη διδακτορική μου διατριβή, η νομιμοποίηση είναι μια ουσιωδώς αμφισβητούμενη έννοια. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν πολλαπλές, εξίσου τεκμηριωμένες εκδοχές της έννοιας, χωρίς μία οριστική ερμηνεία, και συνεπώς η διαφωνία παραμένει διαρκής. Μία εκδοχή της νομιμοποίησης είναι η δημοκρατική νομιμοποίηση και μία άλλη είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτό αντανακλά τη δημιουργική ένταση της φιλελεύθερης δημοκρατίας: ο φιλελευθερισμός δίνει προτεραιότητα στα δικαιώματα, ενώ η δημοκρατία στηρίζεται στην αρχή της πλειοψηφίας. Η κατανόηση της νομιμοποίησης ως ουσιωδώς αμφισβητούμενης έννοιας έχει και πρακτική χρησιμότητα: αν αναρωτηθούμε ποια εκδοχή της νομιμοποίησης επικαλούνται οι πολιτικοί όταν χρησιμοποιούν αυτό το αφήγημα για να δικαιολογήσουν μια στρατιωτική επέμβαση, το ίδιο το αφήγημα που οδηγεί σε σύγκρουση μπορεί να αποδομηθεί. Η επέμβαση υπό την ηγεσία των ΗΠΑ στη Λιβύη, την οποία ο Barack Obama χαρακτήρισε αργότερα ως ένα από τα μεγαλύτερα λάθη της προεδρίας του, βασίστηκε, σύμφωνα με τον ίδιο, στην απώλεια νομιμοποίησης του Καντάφι. Με βάση την ανάλυση αυτή, το κρίσιμο ερώτημα είναι: ποια εκδοχή της νομιμοποίησης εννοείται; Η δημοκρατική, η παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή κάποια άλλη; Μια τέτοια προσέγγιση θα μπορούσε να είχε αμφισβητήσει το αφήγημα νομιμοποίησης που συνέβαλε στην επέμβαση και τις συνέπειές της, ιδίως υπό το φως μεταγενέστερης εξέτασης από κοινοβουλευτική επιτροπή στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Είναι λοιπόν νομιμοποιημένη η επίθεση Ισραήλ/ΗΠΑ στο Ιράν; Εάν οι δύο χώρες επιχειρούν να εξαλείψουν τα πυρηνικά όπλα του Ιράν, τότε η εκδοχή της νομιμοποίησης είναι σαφής: η προστασία του Ισραήλ και της διεθνούς κοινότητας από μια ανθρωπιστική καταστροφή. Εάν, αντίθετα, η προσπάθεια μεταστρέψει προς την απλή αποδυνάμωση της χώρας χωρίς την εξάλειψη των πυρηνικών της δυνατοτήτων, τότε το Ισραήλ και οι ΗΠΑ θα πρέπει να επικαλεστούν διαφορετικά θεμέλια νομιμοποίησης.

Γιατί πρέπει να μας ενδιαφέρει η νομιμοποίηση; Η παρανομία της επέμβασης ΗΠΑ/Ηνωμένου Βασιλείου δεν ήταν η βάση πάνω στην οποία αυτή δικαιολογήθηκε. Οι πραγματικοί λόγοι ήταν πολιτικοί, όμως η υποστήριξη που συγκεντρώθηκε δεν βασίστηκε σε αυτούς, αλλά σε επιχειρήματα νομιμοποίησης, όπως η αποτροπή μιας ανθρωπιστικής καταστροφής. Το δίκαιο διεκδικεί νομιμοποίηση. Δεν το επιτυγχάνει πάντα, αλλά ακόμη και τα πιο αποτρόπαια καθεστώτα, όπως οι Ναζί και η Βόρεια Κορέα, διεκδικούσαν νομιμοποίηση. Πράγματι, είναι δύσκολο ν' αποσυνδεθεί η ανθρώπινη φύση από τις ηθικές της διαισθήσεις. Η τουρκική εισβολή στην Κύπρο δεν είναι μόνο παράνομη, αλλά και μη νομιμοποιημένη. Γιατί τότε να υποστηρίξει κανείς μια διζωνική ομοσπονδία που καταστρέφει την Κυπριακή Δημοκρατία; Αν θέλουμε έναν πιο ασφαλή κόσμο, χωρίς ένα Ιράν με πυρηνικά όπλα, χωρίς μικρά κράτη όπως η Κύπρος να μετατρέπονται σε υποχείρια παράνομων ηγεμονιών όπως η Τουρκία, τότε πρέπει να μας ενδιαφέρει η νομιμοποίηση. Τι θα μπορούσε να είναι πιο νομιμοποιημένο από στρατιωτικές επιχειρήσεις που απελευθερώνουν λαούς από καταπιεστικά καθεστώτα είτε πρόκειται για τους Έλληνες που αγωνίστηκαν για την ελευθερία τους από την Οθωμανική Αυτοκρατορία (και πάλι, παράνομο αλλά νομιμοποιημένο) είτε για τους Έλληνες της Κύπρου που επιδιώκουν την ένωση με την Ελλάδα είτε για τους Ιρανούς που επιδιώκουν να απελευθερωθούν από ένα καταπιεστικό ισλαμικό καθεστώς είτε για τις Δυτικές δυνάμεις που επιδιώκουν να προστατεύσουν τον κόσμο από μια πυρηνική απειλή είτε για τους Κυπρίους που επιδιώκουν ν' απελευθερωθούν από ένα καθεστώς που έχει χαρακτηριστεί παράνομο από δεσμευτικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Επίκουρος Καθηγητής Νομικής στο Λονδίνο με εξειδίκευση στο Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Ανθρώπινα Δικαιώματα και Φιλοσοφία Δικαίου

Εφτά χρόνια φαγούρας: Ο Δρουσιώτης, η «Σάντη», ο δικαστής και οι δικηγόροι

ΑΠΟΨΗ
ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΓΚΙΟΥΡΩΦ

Τελικά ο Μακάριος Δρουσιώτης ή «Ο Συκοφάντης», όπως εύστοχα τον χαρακτήρισε ο τέως Πρόεδρος Αναστασιάδης, προκάλεσε σάλο με τις αποκαλύψεις του για τους Ροδόσταυρους, τις κατηγορίες για παιδεραστία, βιασμούς και κυκλώματα παρακολούθησης. Ένα σενάριο με πολύ αλατοπίπερο για να έχει σασπένς και να προσελκύει τους διψασμένους για σκάνδαλα πολίτες.

Έτυχε (τυχαία άραγε;) αυτό το σενάριο να συμπέσει με την προεκλογική εκστρατεία και να τραβήξει τα φώτα της δημοσιότητας, καθότι ο πρωταγωνιστής της υπόθεσης Μακάριος Δρουσιώτης και οι δύο κομπάρσοι, Μορφάκης Σολομωνίδης και Δ. Παπαδάκης, είναι υποψήφιοι βουλευτές. Ο Παπαδάκης αφαιρέθηκε από τη λίστα των υποψηφίων του ΑΛΜΑΤΟΣ, καθότι ο πολύπραγος Οδυσσέας (ο οποίος να υπενθυμίσουμε απώλεσε τη θέση του Γενικού Ελεγκτή με ομόφωνη απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου) έκρινε πως θα ζημιώσει παρά θα κερδίσει η παραμονή του στο ψηφοδέλτιο του κόμματός του.

Ο κάθε πολίτης διερωτάται ευλόγως: Πώς χειρίζονται οι θεσμοί αυτό το ζήτημα την ώρα που όλο αυτό το σενάριο βρίθει σοβαρών ποινικών αδικημάτων;

Πώς είναι δυνατόν επτά ολόκληρα χρόνια, από το 2019, να υπήρχε άκρα του τάφου σιωπή και ξαφνικά τον Απρίλιο του 2026 να βγαίνουν όλα στη φόρα; Η σιωπή, παρατεταμένη ή μη, για ένα έγκλημα είναι ποινικό αδίκημα και όλοι όσοι εμπλέκονται, πρέπει να οδηγηθούν στο εδώλιο του κατηγορουμένου και να δικαστούν. Δεν νοείται παράβλεψη τέτοιων αδικημάτων. Ειδικά για τον Μακάριο Δρουσιώτη, ο οποίος αρέσκεται συχνά-πυκνά να εμφανίζεται ως διαπρύσιος κήρυκας κατά της διαφθοράς.

Αυτός ο τύπος είναι ένα υποκείμενο που αρέσκεται να προκαλεί αντιπαραθέσεις, δολοφονώντας χαρακτήρες με ανυπόστατους ισχυρισμούς ή με ψευδείς κατηγορίες. Γιατί δεν είναι η πρώτη φορά που πιάστηκε να ψεύδεται και μάλιστα για πολύ πιο σοβαρά ζητήματα. Οι πολιτικές του θέσεις στο Κυπριακό είναι βλαβερές και άκρως τοξικές. (Βλέπε αναφορές για Ερντογάν και επαφές με Τούρκους αξιωματούχους, που μαζί με τον πρώην Επίτροπο Χρήστο Στυλιανίδη θα έλυναν το Κυπριακό).

Αρχικά έκανε την παρουσία του στη δημοσιογραφία ως «ερευνητής» και έγραφε εναντίον της ΕΟΚΑ Β', εκθειάζοντας τον Εθνάρχη Μακάριο. Δεν πέρασαν λίγα χρόνια για να βρεθεί σε άλλο «στρατόπεδο», απενοχοποιώντας το ΝΑΤΟ, τη CIA, την ΕΟΚΑ Β' για το προδοτικό πραξικόπημα του 1974. Έφτασε μάλιστα στο σημείο να κατηγορήσει τη Ρωσία για την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, προκαλώντας την μήνιν του Ρώσου τότε πρέσβη στη Λευκωσία, Οσάτσι. Έκτοτε διατήρησε τη γραμμή πλεύσης των βιβλίων του υπέρ των Αμερικανών και εναντίον όσων έμειναν πιστοί στην ιστορική αλήθεια.

> **Η Αστυνομία, η Νομική Υπηρεσία και το Δικαστικό Σώμα οφείλουν να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να κινήσουν τις νόμιμες διαδικασίες, ώστε να οδηγηθεί εκεί που πρέπει το όλο ζήτημα**

Στο βιβλίο του Ν. Αναστασιάδη «Ο Συκοφάντης», ο τέως Πρόεδρος παραθέτει τις μεταλλάξεις του Δρουσιώτη και πώς κατάφερνε να διαψεύδει τον εαυτό του (με τεκμηριωμένα στοιχεία) σε πλείστες των περιπτώσεων. Στο βιβλίο παρατίθενται στοιχεία με ημερομηνίες πώς ο Δρουσιώτης αυτοαναιρείται και αυτοδιαψεύδεται σε πολλά ζητήματα.

Το ζητούμενο σήμερα δεν είναι βέβαια ο Δρουσιώτης, αλλά οι θεσμοί και πώς θα πρέπει να μείνουν αλώβητοι και αντικειμενικοί.

Η Αστυνομία, η Νομική Υπηρεσία και το Δικαστικό Σώμα οφείλουν να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να κινήσουν τις νόμιμες διαδικασίες, ώστε να οδηγηθεί εκεί που πρέπει το όλο ζήτημα.

Ύποπτοι για ποινικά αδικήματα είναι όλοι τους. Όσοι γνώριζαν και δεν μιλούσαν για εφτά ολόκληρα χρόνια και τώρα ξαφνικά έκριναν πως ήγγικεν η ώρα (ένα μήνα πριν από τις βουλευτικές εκλογές) να προβούν σε τόσο σοβαρές καταγγελίες. Είτε είναι χαλκευμένα είτε είναι αυθεντικά τα sms, να οδηγηθούν με τις ανάλογες κατηγορίες στο δικαστήριο και να λογοδοτήσουν.

Είναι απορίας άξιον πώς οι δικηγόροι που εμπλέκονται και φαίνεται να γνώριζαν, Νίκος Κληρίδης και Χρίστος Κληρίδης (ως τέως πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου), δεν γνωρίζουν ότι η παρασιώπηση ενός εγκλήματος είναι ποινικό αδίκημα.

Δεν χρειάζονται ξένοι εμπειρογνώμονες για να εφαρμοστούν οι νόμοι που ισχύουν για όλους τους πολίτες. Εάν κάποιοι, όπως ισχυρίζονται, φοβούνται για τη ζωή τους, να προστατευτούν, αλλά όχι να μείνουν στο απυρόβλητο.

Η εκδίκαση της υπόθεσης είναι μονόδρομος.

Τώρα που η γυναίκα (η φερόμενη ως Σάντη), η οποία βρέθηκε στο επίκεντρο του σκανδάλου, λέει πως όλα τα μηνύματα είναι χαλκευμένα και άρα μη αυθεντικά, δεν μπορεί να κλείσει έτσι απλά η υπόθεση. Να γίνει δίκη και να λογοδοτήσουν όλοι τους: Μακάριος Δρουσιώτης, Νίκος Κληρίδης, Χρίστος Κληρίδης, και όποιοι άλλοι γνώριζαν και δεν κατήγγειλαν στις αρμόδιες Αρχές στον ουσιώδη χρόνο. Δηλαδή από το 2019.

Δεν χρειάζονται ξένοι εμπειρογνώμονες. Έχουμε αρκετούς ακριβοπληρωμένους στους διάφορους θεσμούς που οφείλουν να ασκήσουν τα καθήκοντά τους που απορρέουν από τους νόμους.

Ο Πρόεδρος, ως επικεφαλής του Κράτους, οφείλει να προστατεύσει τους θεσμούς και όχι να πειραματίζεται.

Έχει διαρρηχθεί ο κοινωνικός ιστός

Δυστυχώς, σήμερα παρατηρούμε πως ο κοινωνικός ιστός έχει διαρρηχθεί και όλα τα στραβά και τα παράλογα επικρατούν και επιπλέουν.

Μια χώρα που εδώ και 51 χρόνια βρίσκεται σε πολιορκία ημικατοχής, οι πολίτες αυτού το καθημαγμένου τόπου θα έπρεπε να βρίσκονται σε επιφυλακή και εγρήγορση.

Πρώτο και κύριο είναι η προστασία της ιστορικής αλήθειας, που τα τελευταία χρόνια χαλκεύεται και λοιδορείται από άτομα που προφανώς δεν το πράττουν «αφιλοκερδώς».

Μας κυβερνούν πολιτικοί καρικατούρες, γελωτοποιοί και ανάξιοι να εμψυχώσουν τον λαό να φυλάει Θερμοπύλες. Επιχειρούν ν' ακυρώσουν και να σβήσουν τις παρακαταθήκες του Εθνάρχη Μακαρίου, ο οποίος δεν ήταν μόνο ο μπροστάρης του λαού για τα δίκαια της Κύπρου, αλλά ο εμψυχωτής και ο φωταγωγός του για μια Κύπρο λεύτερη, αποστρατιωτικοποιημένη και αδέσμευτη.

21 Απριλίου 1967 - Το πικρό μάθημα της Ιστορίας

ΑΠΟΨΗ
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Λ. ΟΜΗΡΟΥ*

Χρέος επιτακτικό να καταδικάσουμε τη θλιβερή - μαύρη και αποκρουστική επέτειο της 21ης Απριλίου 1967, το πραξικόπημα της Χούντας των Συνταγματαρχών, που βύθισε την Ελλάδα στο σκοτάδι της δικτατορίας για εφτά ολόκληρα χρόνια και οδήγησε στην εθνική τραγωδία του 1974. Ωστόσο, η καταδίκη δεν είναι αρκετή.

59 χρόνια μετά, οφείλουμε ως Ελληνισμός να ασκήσουμε με αίσθημα ιστορικής ευθύνης και ειλικρίνειας, κριτική και αυτοκριτική. Γιατί είναι μεν ακριβές ότι η Χούντα δεν βρήκε ποτέ ενεργό λαϊκή υποστήριξη και ότι ο λαός κράτησε μιαν απόσταση από τη δικτατορία. Αλλά είναι επίσης αλήθεια ότι από το 1967 ώς το 1972, ωσότου αρχίσει να δρα το φοιτητικό κίνημα, η ενεργητική αντίσταση κατά της δικτατορίας αριθμούσε κάποιες εκατοντάδες, ίσως λίγες χιλιάδες ανθρώπους.

Αν όμως αυτό συνέβαινε στην Ελλάδα, τι είναι αυτό που εμπόδισε εδώ στην Κύπρο τη μαζική αντίδραση κατά της χουντικής διείσδυσης; Που αφέθηκε να

αλώσει Εθνική Φρουρά, Σχολεία, Αστυνομία, μια ολόκληρη κοινωνία.

> **Η θλιβερή και εφιαλτική επέτειος της 21ης Απριλίου προσφέρεται για μια βαθιά εθνική ενδοσκόπηση και για μια σκληρή αυτοκριτική**

Με τις λίγες φωτεινές εξαιρέσεις η βαρβαρότητα της Ελλαδικής δικτατορίας κάλυψε μεγάλο τμήμα της κυπριακής κοινωνίας. Και μας οδήγησε με τη συνδρομή της εσωτερικής πέμπτης φάλαγγας στην εθνική καταστροφή.

Όπως λέει καυστικά ο Παντελής Μηχανικός στο ποίημά του «Ονήσιλλος», γραμμένο το 1975:

«Δέκα χιλιάδες μέλισσες.
Έστειλε ο Ονήσιλλος
Κι όλες ψοφήσανε απάνω στο
Παχύ μας δέρμα
Χωρίς τίποτε να νοιώσουμε».

Η θλιβερή και εφιαλτική επέτειος της 21ης Απριλίου προσφέρεται για μια βαθιά εθνική ενδοσκόπηση και για μια σκληρή αυτοκριτική. Και όχι για να συσκοτίζονται οι ευθύνες και οι ενοχές. Ούτε για να κυριαρχούν οι «μισές αλήθειες» και οι «μεγάλες αλήθειες» να χάνονται.

Άλλωστε η αναφορά σε τέτοιες επετείους έχει μόνο τότε νόημα, όταν η μνήμη χρησιμεύει ως κάθαρση και εξαγνισμός από αμαρτήματα, κενά και παραλείψεις και για να φωτίζει παιδευτικά και διδακτικά το μέλλον.

Αυτή η αδυσώπητη μνήμη μας χρειάζεται και σήμερα ως οδηγός για τη μη επανάληψη σφαλμάτων. Για να στηρίξουμε με κάθε θυσία έναν αγώνα που να ανατρέπει τις συνέπειες από το προδοτικό κληροδότημα της χούντας.

Για να μη δεχθούμε μια λύση άδικη, ετεροβαρή, μια λύση που να παραβιάζει ανθρώπινα δικαιώματα και θεμελιώδεις ελευθερίες. Για να επιτύχουμε λύση που θα απομακρύνει το μίασμα της τουρκικής στρατιωτικής κατοχής και θα επανενώνει ουσιαστικά και πραγματικά τον χώρο, τον λαό, την κοινωνία, τους θεσμούς, την οικονομία.

Αλλά και για να μην αποδεχθούμε τη λογική και τις πολιτικές που οδηγούν στην ακρίβεια, τη μονόπλευρη λιτότητα, τη χρηματοκρατία, την επικυριαρχία των περίφημων αγορών στις πολιτικές εξουσίες και τις οικονομίες και στην ισοπέδωση των κοινωνιών.

Για να απορρίψουμε την απάθεια, τη μοιρολατρία και την προσαρμογή. Αυτό πρέπει να είναι το πικρό μάθημα και το δίδαγμα της 21ης Απριλίου.

** Πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων*

Η δειλία δεν θέλει θάρρος

ΑΠΟΨΗ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΟΤΣΑΣ

Οι ενδοκυπριακές συνομιλίες δεν έχουν πιθανότητα λύσης του προβλήματος διότι οι Τούρκοι, με σύμμαχο τον χρόνο και τον πάνοπλο στρατό που διατηρούν στην Κύπρο νιώθουν παντοδύναμοι, με αποτέλεσμα να αγνοούν τους πάντες και να εκμεταλλεύονται τη δική μας δειλία, που δεν μας αφήνει να αναζητήσουμε νέους δρόμους, αλλά ούτε και να ξεφύγουμε από την άνεση των ψευδαισθήσεων ότι η διεθνής κοινότητα και ιδίως η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μας βοηθήσουν να το λύσουμε .

Η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική. Η διεθνής κοινότητα δεν υπάρχει σαν σώμα αλλά και να υπήρχε, θα ασχολείτο με άλλα πιο σημαντικά θέματα - εκεί όπου άνθρωποι σκοτώνονται. Τα Ηνωμένα Έθνη ως μέρος αυτής της κοινότητας έχουν τα μέσα, αν θέλουν, να αναγκάσουν την Τουρκία να αλλάξει. Αλλά άλλα συμφέροντα δεν τα αφήνουν να κάνουν αυτό που πρέπει και έτσι κατήντησαν εν πολλοίς ουδέτερος παρατηρητής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, πάνω στην οποία ακουμπήσαμε, είναι απρόθυμη έως αδιάφορη ωσάν το πρόβλημα της κατοχής της Κύπρου να μην την ενδιαφέρει πέρα από κάποιες ανούσιες και αναποτελεσματικές δηλώσεις. Πιέζει η Γερμανία την Τουρκία για τη λύση του Κυπριακού ή την αποχώρηση του τουρκικού στρατού; Η Ιταλία; Η Ισπανία; Η Αγγλία που είναι και εγγυήτρια μήπως; Αντίθετα, της πωλούν και πολεμικά αεροσκάφη χωρίς καν να ζητούν την άρση της κατοχής ενός μέλους των. Η Γαλλία, η πιο φιλελεύθερη ευρωπαϊκή χώρα, από μόνη της αδυνατεί - δεν φτάνει. Όλη η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποδεχτεί την κατοχή και καμία δεν είναι διατεθειμένη να πιέσει αποτελεσματικά την Τουρκία. Ούτε για να αρχίσει συνομιλίες επίλυσης του προβλήματος δεν την πιέζουν. Άλλο η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και άλλο της Τουρκίας στην Κύπρο! Δεν είναι πρόθυμες να τρίξουν τα δόντια στον δικό μας εισβολέα. Δεν τους ενδιαφέρει αληθινά αν θέλουμε να δούμε πού η στάση τους τόσα χρόνια οδηγεί, έστω και αν η κατάληξη είναι δυσάρεστη. Αποδέχονται το Status Quo. Θα ήταν καλό να λυνόταν το Κυπριακό, αλλά αν δεν λυθεί δεν πολυενοχλούνται. Αυτά τα βλέπουν οι Τούρκοι, γι' αυτό δεν μετακινούνται από τις θέσεις τους. Και ξέρουν πως αν προχωρήσουν προς κατάληψη όλης της Κύπρου, κανένας Ευρωπαίος δεν θα χάσει τον ύπνο του ή θα τρέξει σε βοήθειά μας. Θα αντιδράσουν όπως και το 1453.

Μετά από μερικούς μήνες θλίψης θα ξεκινήσουν κανονικά τις σχέσεις τους με την Τουρκία. Δεν χρειάζεται μεγάλη εξυπνάδα για να καταλήξει κάποιος σε αυτό το συμπέρασμα. Γιατί η πολιτική ηγεσία της Κύπρου και της Ελλάδος δεν καταλήγουν στο ίδιο συμπέρασμα με ξεπερνά.

Αν είχαμε το θάρρος να διαβάζαμε σωστά τις σημερινές εξελίξεις και το κουράγιο να καταλήγαμε στα φυσιολογικά συμπεράσματα, θα μετατρέπαμε τους τωρινούς δύσκολους καιρούς σε ευκαιρίες για την Κύπρο μας.

> **Η υπέρ ΗΠΑ εμπλοκή μας θα τσιμέντωνε τις σχέσεις μας με το Ισραήλ σε μια πραγματική τριμερή συμμαχία βάθους χρόνου και όχι εφήμερη**

Μία χώρα αναδεικνύεται πρωτεργάτης των εξελίξεων είτε ειρηνοποιώντας τη Γάζα είτε πολεμώντας το Ιράν. Σε αυτήν τη χώρα πρέπει να προσδεθούμε. Τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Είναι η μόνη δύναμη που μπορεί να επηρεάσει την Τουρκία είτε να λύσει το Κυπριακό είτε να την σταματήσει από μια νέα επεκτατική κίνησή της. Η ΕΕ ούτε θέλει, ούτε επιθυμεί να δυσαρεστήσει την Τουρκία. Εδώ δεν θέλει ούτε να την πιέσει έστω για την έναρξη των συνομιλιών. Τι πιο εύκολο να έπαιρναν μιαν απόφαση λ.χ. να απαγορευτεί στις Τουρκικές Αερογραμμές να πετούν στις πρωτεύουσες των χωρών της ΕΕ μέχρι τη λύση του Κυπριακού ή την αποχώρηση του κατοχικού στρατού; Μπορούν, αλλά δεν θέλουν. Γιατί λοιπόν η Κυβέρνησή μας ακόμη να δει την πραγματικότητα και μένει προσκολλημένη σε ψεύτικο δρόμο;

Με την Αμερική, που έχει έναν Πρόεδρο ο οποίος σκέφτεται και πράττει πρωτίστως με το συναίσθημα και όχι με τις οδηγίες του State Department, που τον ακολουθεί αντί να τον καθοδηγεί, για μας είναι μια ευκαιρία. Η Αμερική και ο Τραμπ είναι οι ΜΟΝΟΙ που μπορούν να τιθασεύσουν την Τουρκία. Η Ευρώπη δεν θέλει και μας το φωνάζει καθημερινώς.

Οφείλουμε να μπούμε στο Συμβούλιο Ειρήνης του Τραμπ για τη Γάζα μάλιστα ως μόνιμο μέλος! Τι είναι $1 δις μπροστά στη συνεργασία με τον Πρόεδρο της Αμερικής, τον Αντιπρόεδρό του, τον Υπουργό Εξωτερικών του, τον γαμπρό του; Πότε είχαμε ξανά τέτοια ευκαιρία και την αφήσαμε να φύγει από τα χέρια μας; Τι είναι $1 δις όταν πληρώνουμε για τη δημόσια υπηρεσία €4-5 δις ΕΤΗΣΙΩΣ; Μπορεί όταν είμαστε εκεί να κάνει οτιδήποτε ανόητο η Τουρκία στην ξηρά ή στη θάλασσα της Κύπρου; Σκεφτείτε το.

Όσο για τον από αέρος πόλεμο με το Ιράν οφείλαμε να δίναμε στην Αμερική ελεύθερη χρήση της Βάσης Παπανδρέου στην Πάφο, αλλά και να μη βάζαμε πολιτικά προσκόμματα στη χρήση των Βάσεων της Βρετανίας στην Κύπρο από τους Αμερικανούς. Θα το κάνουμε αυτό όχι από εχθρότητα προς την Περσία, αλλά στήριξη προς τις ΗΠΑ. Αν μας κτυπήσει το Ιράν, το όφελος που θα έχουμε θα είναι πολύ περισσότερο από το κόστος.

Η υπέρ ΗΠΑ εμπλοκή μας θα μας τσιμέντωνε τις σχέσεις μας με το Ισραήλ σε μια πραγματική τριμερή συμμαχία βάθους χρόνου και όχι εφήμερη. Αυτό μπορεί να οδηγήσει την Αμερική σε μια ουσιαστική εμπλοκή για επίλυση του Κυπριακού ή αποχώρηση του τουρκικού στρατού. Η ένταξή μας στο ΝΑΤΟ θα ήταν σοβαρό αντίδωρο και καμία Τουρκία δεν μπορεί να το αποτρέψει όταν το επιζητά η Αμερική.

Μόνο όφελος θα είχαμε αν συμπαρατασσόμασταν στον Πρόεδρο της Αμερικής ώρα που οι «σύμμαχοί» μας στην Ευρώπη τού γυρίζουν την πλάτη. Αν κάνουμε το μεγάλο άλμα, θα έχουμε 3 χρόνια να λύσουμε το Κυπριακό, διαφορετικά δεν θα λυθεί αφού κανείς δεν θα ενδιαφέρεται πραγματικά. Έτσι θα λυθεί όπως το θέλει η Τουρκία και μετά να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για κατάληψη όλης της νήσου. Είναι τόσο καθαρά τα πράγματα! Θέλει θάρρος να χαράξει κάποιος καινούργιο δρόμο. Δεν θέλει να συνεχίσει στον ίδιο που του άφησαν οι προγενέστεροί του. Είναι και το πιο εύκολο, έστω και αν οδηγεί στην καταστροφή.

Κοκκινοχώρια: Η παραβίαση των αρχών ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης

ΑΠΟΨΗ
ΔΡ ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΥΡΟΥ*

Στην εποχή της επιταχυνόμενης ψηφιοποίησης, η πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες μεταπίπτει ολοένα και περισσότερο σε μια διαδικασία που προϋποθέτει ψηφιακές δεξιότητες. Στην Κύπρο, αυτή η μετάβαση, αντί να λειτουργεί ως εργαλείο εκσυγχρονισμού, εξελίσσεται σε μηχανισμό αποκλεισμού για τους κατοίκους των Κοκκινοχωριών και άλλων αγροτικών περιοχών. Ηλικιωμένοι, άνθρωποι της βιοπάλης στον αγροτικό και κτηνοτροφικό τομέα, άτομα με περιορισμένη εξοικείωση με την εκπαίδευση και άτομα με αναπηρίες βρίσκονται αντιμέτωποι με ένα σύστημα που δεν μπορούν να κατανοήσουν ούτε να διαχειριστούν.

Η υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών πλατφορμών για αιτήσεις επιδομάτων, υπηρεσιών υγείας ή άλλων βασικών παροχών δημιουργεί σοβαρές στρεβλώσεις. Πολίτες που δικαιούνται στήριξη αδυνατούν να την εξασφαλίσουν, όχι λόγω έλλειψης δικαιώματος, αλλά λόγω έλλειψης πρόσβασης. Η ψηφιακή απαίτηση λειτουργεί ως άτυπο φίλτρο αποκλεισμού. Το πιο ανησυχητικό είναι ότι δεν παρέχεται ουσιαστική εναλλακτική επιλογή, ενώ την ίδια στιγμή η οικονομική στήριξη που προσφέρεται παραμένει ελάχιστη έως ανεπαρκής για να καλύψει βασικές ανάγκες αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Στην πράξη, αυτές οι ευάλωτες ομάδες βρίσκονται στο έλεος συγγενών, γειτόνων ή τρίτων προσώπων για να διεκπεραιώσουν ακόμη και τις πιο βασικές διαδικασίες. Αυτό δεν συνιστά κοινωνική πολιτική· συνιστά μετακύλιση ευθύνης και εγκατάλειψη. Το κράτος αποσύρεται από τον ρόλο του και μεταφέρει το βάρος στην άτυπη κοινωνική αλληλεγγύη.

> **Πολίτες που δικαιούνται στήριξη αδυνατούν να την εξασφαλίσουν, όχι λόγω έλλειψης δικαιώματος, αλλά λόγω έλλειψης πρόσβασης**

Παράλληλα, η κοινωνική δομή μεταβάλλεται ραγδαία. Η νεότερη γενιά εγκαταλείπει την ύπαιθρο, αναζητώντας εργασία στα αστικά κέντρα ή στο εξωτερικό. Η γεωργία και η κτηνοτροφία φθίνουν, ενώ οι τοπικές κοινότητες αποδυναμώνονται. Έτσι οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και άλλοι ευάλωτοι συμπολίτες μας μένουν μόνοι, χωρίς την αναγκαία υποστήριξη για ν' ανταποκριθούν στις απαιτήσεις ενός απρόσωπου, ψηφιακού κράτους.

Την ίδια στιγμή, οι διαδικασίες αναγνώρισης του ποιος θεωρείται «ευάλωτος» χαρακτηρίζονται από σύγχυση, καθυστερήσεις και διοικητική πολυπλοκότητα. Οι πολίτες καλούνται ν' αποδείξουν επανειλημμένα την κατάστασή τους, μέσα από διαδικασίες που συχνά είναι ασαφείς και αποθαρρυντικές. Αντί το σύστημα να διευκολύνει, λειτουργεί ως πρόσθετο εμπόδιο, ενισχύοντας την αίσθηση αδικίας και ταλαιπωρίας.

Η απουσία τοπικών κέντρων εξυπηρέτησης, κοινωνικών λειτουργών και κινητών μονάδων καθιστά την κατάσταση ακόμη πιο οξεία. Ταυτόχρονα, παρατηρούνται αδικαιολόγητες απαιτήσεις από πλευράς υπηρεσιών, όπου ευάλωτα άτομα -ιδιαίτερα άτομα με αναπηρίες- καλούνται να επωμιστούν σημαντικό οικονομικό κόστος για βασικές παρεμβάσεις που θα έπρεπε να παρέχονται δωρεάν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η απαίτηση συνεισφοράς για την εγκατάσταση ανελκυστήρων σε προσφυγικά διαμερίσματα, μια πρακτική που προσβάλλει την έννοια της κοινωνικής πρόνοιας και δεν συνάδει με τα πρότυπα μιας σύγχρονης ευρωπαϊκής χώρας.

Σε αντίθεση, άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν επιλέξει έναν διαφορετικό δρόμο. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η ψηφιακή εξυπηρέτηση συνοδεύεται από φυσικά κέντρα και τηλεφωνική υποστήριξη. Στη Δανία και τη Σουηδία, η ψηφιοποίηση εφαρμόζεται παράλληλα με εκπαίδευση και δυνατότητα εξαίρεσης για ευάλωτες ομάδες. Στη Γαλλία, κινητές μονάδες εξυπηρέτησης φτάνουν σε απομακρυσμένες κοινότητες, διασφαλίζοντας καθολική πρόσβαση.

Στην Κύπρο, αντίθετα, η νομοθεσία αναγνωρίζει δικαιώματα χωρίς να διασφαλίζει την πρακτική τους άσκηση. Η απουσία ρητής πρόνοιας για εναλλακτικούς τρόπους εξυπηρέτησης και η επιβολή οικονομικών βαρών σε ευάλωτους πολίτες δημιουργούν μια έμμεση αλλά ουσιαστική διάκριση. Πρόκειται για μια μορφή διοικητικής αδικίας που αντίκειται στις αρχές της ισότητας, της κοινωνικής προστασίας και της αξιοπρέπειας.

Απαιτούνται άμεσες και τολμηρές νομοθετικές παρεμβάσεις. Πρώτον, κατοχύρωση του δικαιώματος φυσικής παρουσίας και εξυπηρέτησης σε όλες τις βασικές υπηρεσίες. Δεύτερον, δημιουργία τοπικών κέντρων εξυπηρέτησης στα Κοκκινοχώρια και ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών. Τρίτον, θεσμοθέτηση κινητών μονάδων εξυπηρέτησης για απομακρυσμένες περιοχές. Τέταρτον, πλήρης κάλυψη βασικών υποδομών για άτομα με αναπηρίες χωρίς οικονομική επιβάρυνση. Πέμπτον, απλοποίηση και διαφάνεια στις διαδικασίες αναγνώρισης ευαλωτότητας.

Η εκπροσώπηση των Κοκκινοχωριών στη Βουλή οφείλει ν' αναδείξει το ζήτημα με σαφήνεια και αποφασιστικότητα. Δεν πρόκειται για τεχνικό πρόβλημα· πρόκειται για πολιτική επιλογή που απαιτεί πολιτική λύση. Η ισότητα δεν μπορεί να είναι θεωρητική· πρέπει να είναι εφαρμόσιμη.

Η πρόοδος δεν μπορεί να οικοδομείται πάνω στον αποκλεισμό. Αν το κράτος επιθυμεί πραγματικό εκσυγχρονισμό, οφείλει να διασφαλίσει ότι κανένας πολίτης δεν μένει πίσω.

Η αλλαγή πολιτικής δεν είναι επιλογή. Είναι υποχρέωση.

*Πρόεδρος του Συνδέσμου Αμμοχώστου ΗΒ

Πολιτικές και θεσμικές προεκτάσεις από τις καταγγελίες Δρουσιώτη

ΑΠΟΨΗ
ΚΡΙΣ ΜΙΧΑΗΛ

Με μία μόνο κίνηση, ο Μακάριος Δρουσιώτης φαίνεται να έχει προκαλέσει έντονους κραδασμούς στο πολιτικό και θεσμικό οικοδόμημα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το τελευταίο διάστημα, η κυπριακή κοινωνία παρακολουθεί με αυξανόμενο προβληματισμό μια σειρά από καταγγελίες και ισχυρισμούς που, για τον μέσο πολίτη, φαντάζουν συχνά δυσνόητοι ή ακόμη και εξωπραγματικοί, θυμίζοντας περισσότερο σενάριο επιστημονικής φαντασίας παρά πραγματικά γεγονότα.

Οι αποκαλύψεις του κ. Δρουσιώτη, όπως παρουσιάζονται, έχουν δημιουργήσει ένα κλίμα έντασης και αβεβαιότητας, ενώ εγείρονται σοβαρά ερωτήματα ως προς την αξιοπιστία των θεσμών αλλά και την ίδια τη χρονική συγκυρία κατά την οποία αυτές δημοσιοποιήθηκαν. Πολιτικοί αναλυτές επισημαίνουν με νόημα ότι η επιλογή του χρόνου -μόλις δύο μήνες πριν από τις βουλευτικές εκλογές- δεν μπορεί να θεωρηθεί τυχαία. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στο γεγονός ότι ο ίδιος ο Μακάριος Δρουσιώτης είναι υποψήφιος βουλευτής με το κόμμα Volt, γεγονός που ενισχύει τις συζητήσεις περί πολιτικών σκοπιμοτήτων πίσω από τις αποκαλύψεις.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα όσα ο ίδιος υποστηρίζει, το υλικό που έχει στη διάθεσή του βρισκόταν στην κατοχή του για περισσότερο από τρία χρόνια. Η απόφαση, λοιπόν, να το φέρει στο φως της δημοσιότητας σε αυτήν τη χρονική στιγμή προκαλεί εύλογα ερωτήματα. Πρόκειται για μια συνειδητή επιλογή με στόχο τη μέγιστη πολιτική απήχηση ή για μια καθυστερημένη αλλά επιβεβλημένη αποκάλυψη; Το ερώτημα παραμένει ανοιχτό, με τις απαντήσεις να διχάζουν.

Στο μεταξύ, ο κ. Δρουσιώτης προχώρησε σε νέες καταγγελίες, υποστηρίζοντας ότι εντόπισε προσπάθεια συγκάλυψης εκ μέρους της Αστυνομίας.

Συγκεκριμένα, κάνει λόγο για διαρροές από την Αστυνομία προς τα μέσα ενημέρωσης, στο πλαίσιο ενός -όπως το χαρακτηρίζει- προαποφασισμένου σεναρίου, σύμφωνα με το οποίο το υλικό του παρουσιάζεται ως πλαστό. Οι ισχυρισμοί αυτοί ανεβάζουν ακόμη περισσότερο το θερμόμετρο της δημόσιας συζήτησης και θέτουν στο επίκεντρο τη λειτουργία των θεσμών.

Η εικόνα που διαμορφώνεται είναι ότι ο Μακάριος Δρουσιώτης δεν διστάζει να αμφισβητήσει ευθέως τη λειτουργία σχεδόν όλων των κρατικών μηχανισμών. Σε αυτό το πλαίσιο, η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να ζητήσει τη συνδρομή της Europol για τη διερεύνηση του υλικού κρίνεται από ορισμένους ως μια αναγκαία κίνηση για την αποκατάσταση της αξιοπιστίας. Η εμπλοκή ενός ευρωπαϊκού Οργανισμού ενδέχεται να προσδώσει αντικειμενικότητα στη διαδικασία, αν και δεν λείπουν εκείνοι που προεξοφλούν εξελίξεις.

> **Οι αποκαλύψεις του κ. Δρουσιώτη έχουν δημιουργήσει ένα κλίμα έντασης και αβεβαιότητας, ενώ εγείρονται σοβαρά ερωτήματα ως προς την αξιοπιστία των θεσμών**

Δεν είναι λίγοι, άλλωστε, που εκτιμούν -με μια δόση ειρωνείας αλλά και ρεαλισμού- ότι, σε περίπτωση που το πόρισμα της Europol καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το υλικό είναι πλαστό, τότε ο κ. Δρουσιώτης πιθανόν να καταγγείλει ακόμη και τον ευρωπαϊκό Οργανισμό για συγκάλυψη. Σε μια τέτοια περίπτωση, το αφήγημα θα μπορούσε να εξελιχθεί σε ένα ιδιότυπο «σίριαλ», όπου κάθε νέα εξέλιξη γεννά και μια νέα καταγγελία - ένα έργο χωρίς τέλος, αλλά με πολλούς θεατές.

Ιδιαίτερη αίσθηση προκαλούν και οι αναφορές σε ένα πρόσωπο-κλειδί της υπόθεσης, γνωστό με το ψευδώνυμο «Σάντη». Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του κ. Δρουσιώτη, πρόκειται για κεντρικό κρίκο της αλυσίδας των αποκαλύψεων. Ωστόσο, η ίδια η «Σάντη» φέρεται να έχει ανασκευάσει τα όσα αρχικά είχε καταγγείλει, υποστηρίζοντας ότι τα στοιχεία που παρέδωσε -και τα οποία βρίσκονται στην κατοχή του Μακάριου Δρουσιώτη- δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και είναι κατασκευασμένα. Η εξέλιξη αυτή περιπλέκει ακόμη περισσότερο την υπόθεση, δημιουργώντας ένα θολό τοπίο, όπου η αλήθεια μοιάζει δύσκολο να εντοπιστεί.

Παράλληλα, δεν λείπουν και οι πιο... ευφάνταστες εκδοχές που κυκλοφορούν στο παρασκήνιο. Σε μιαν άλλη εξέλιξη, ο Μακάριος Δρουσιώτης κατήγγειλε ότι η «Σάντη» φέρεται να είχε ρόλο στο Προεδρικό μετά την εκλογή του Νίκου Χριστοδουλίδη, γεγονός που, αν ισχύει, εγείρει ερωτήματα για τα καθήκοντα που της είχαν ανατεθεί. Άλλοι, με εμφανή δόση χιούμορ, σχολιάζουν ότι ενδεχομένως εκτελούσε καθήκοντα παρόμοια με εκείνα που ασκούσε στο παρελθόν ο ίδιος ο Δρουσιώτης κατά τη διακυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, κυκλοφορεί και η πληροφορία -που κινείται στα όρια μεταξύ πραγματικότητας και σάτιρας- ότι η «Σάντη» ετοιμάζει βιβλίο με τίτλο «Το κράτος μαφίας του Νίκου Χριστοδουλίδη». Αν τελικά επιβεβαιωθεί, τότε ίσως μιλάμε για το επόμενο best seller της πολιτικής επικαιρότητας, σε μια χώρα όπου η πραγματικότητα φαίνεται να ξεπερνά συχνά και την πιο τολμηρή φαντασία.

Συνολικά, η υπόθεση αναδεικνύει την ανάγκη για υπεύθυνη διαχείριση πληροφοριών, θεσμική εγρήγορση και ψύχραιμη αξιολόγηση. Η εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους θεσμούς αποτελεί βασικό πυλώνα της δημοκρατίας και η διασφάλισή της περνά μέσα από τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την τεκμηριωμένη ενημέρωση. Οι επόμενες εξελίξεις αναμένονται με ενδιαφέρον, καθώς θα συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας πιο ξεκάθαρης εικόνας γύρω από την υπόθεση.

Πότε ο Μακάριος εγκατέλειψε την Ένωση

ΑΠΟΨΗ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ*

Η πιο γνωστή αποκήρυξη της Ένωσης, ως τελικής έκβασης των αγώνων των Κυπρίων, από τον Μακάριο Γ' είναι οι δηλώσεις του προς την Barbara Castle τον Σεπτέμβρη 1958. Οι ιστορικές μαρτυρίες, όμως, δείχνουν ότι ο Μακάριος, παρά τους όρκους του, ουδέποτε εγκολπώθηκε ειλικρινά την ιδέα της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. Βέβαια, υπό την πίεση του ενωτικού αιτήματος του '50, όταν ανελάμβανε ως Αρχιεπίσκοπος, δεν είχε άλλη επιλογή παρά ν' ακολουθήσει τη λαϊκή εντολή.

Από το 1954 μέχρι τον Δεκέμβριο 1956, ο Μακάριος προετοιμάζει σε στενό κύκλο το έδαφος εγκατάλειψης της Ένωσης. Σύμφωνα με τον Μητροπολίτη Άνθιμο, το 1954 οραματιζόταν στην Καντάρα «Εις ποίον παράδεισον θα μετετρέπετο η Κύπρος, εάν αντί της ενώσεως εβαδίζομεν προς την ανεξαρτησία!». Εμπλοκή είχε ο Μακάριος και στη σύλληψη του πλοιαρίου «Άγιος Γεώργιος» τον Ιανουάριο 1955, όταν εσκεμμένα επιβράδυνε την αναχώρηση του Αζίνα να προλάβει το πλοιάριο στη Ρόδο, γιατί δεν επιθυμούσε μεγάλης κλίμακας ένοπλη σύρραξη με τους Άγγλους. Τρεις μέρες μετά την έναρξη του Αγώνα ζητά από τον Αρχηγό της ΕΟΚΑ Γ. Γρίβα να διατάξει αναστολή δράσης και διαφωνεί με την ίδρυση ανταρτικών ομάδων. Ο ιστορικός Robert Holland επιβεβαιώνει ότι «η στάση του Μακαρίου δεν ήταν και τόσο αδιάλλακτη», μετά από δήλωσή του στον Άγγλο Αρχιδιάκονο τον Ιούλιο 1955, ότι «συμφωνούσε πλήρως μαζί του στο πόσο στείρο είχε καταντήσει το σύνθημα Ένωσις και μόνον Ένωσις», αλλά «δεν μπορούσε ανοικτά ν' αποκηρύξει τη βία της ΕΟΚΑ δίχως να θέτει τη ζωή του σε κίνδυνο».

Τον Δεκέμβριο 1955 ο Μακάριος, σύμφωνα με αποχαρακτηρισμένο αμερικανικό έγγραφο το οποίο έχω δημοσιεύσει, επεδίωκε την ανεξαρτησία και όχι την Ένωση με την Ελλάδα. Ο Αμερικανός τότε Πρόξενος στη Λευκωσία Courtney ενημέρωνε τον Αμερικανό Υπουργό Εξωτερικών Dulles για την τότε στάση τού Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ως προς τη λύση του Κυπριακού. «Ο απώτερος στόχος του Αρχιεπισκόπου είναι να επιτύχει την πλήρη ανεξαρτησία της Κύπρου με ελευθερία να κάνει τη δική της επιλογή - όχι απαραίτητα την Ένωση...».

> **Η εγκατάλειψη του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης από τον Μακάριο αποτελούσε την πρώτη πολιτική ήττα, με τη δεύτερη πολιτική ήττα τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου**

Την πρόθεσή του να εγκαταλείψει τον αγώνα της ΕΟΚΑ για Ένωση, διαπίστωσαν οι Τορναρίτης και Pearson κατά τη μετάβασή τους στις Σεϋχέλλες τον Δεκέμβρη 1956. Αυτό επιβεβαίωσε στον γράφοντα και ο μ. Παπασταύρος, τονίζοντας τις συγκρούσεις που είχαν οι τρεις συνεξόριστοι μαζί του, όταν προσπαθούσε να τους πείσει περί τούτου.

Με την εγκατάστασή του στην Αθήνα μετά τις Σεϋχέλλες, τον Μάρτη 1957, κοινοποιεί την αυτόβουλη και αυθαίρετη εγκατάλειψη της Ένωσης σε ευρύτερο κύκλο, εν αγνοία του Αρχηγού της ΕΟΚΑ, και επιμένει, παρά τις σφοδρότατες αντιδράσεις μελών της Επιτροπής Ενωτικού Αγώνος, και άλλων παραγόντων. Εγκαταλείπει όμως και το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης, πότε; 1) Όταν στις 3.3.57 ο Αυξεντίου γινόταν ολοκαύτωμα για την Αυτοδιάθεση - Ένωση. 2) Όταν ο Παλληκαρίδης 11 μέρες μετά βάδιζε στην αγχόνη για την Ένωση. 3) Όταν ο Πετράκης Κυπριανού, 10 μέρες αργότερα, έπεφτε από αγγλικές σφαίρες για την Ένωση. 4) Όταν ο Διγενής είχε καταστήσει την Κύπρο μη κυβερνήσιμη αποικία. 5) Όταν 15 Βρετανοί βουλευτές και ο Λόρδος Strabolgi στη Βουλή των Λόρδων «χαστούκιζαν» την κυβέρνησή τους για την αδίστακτη πολιτική της έναντι της Κύπρου και 6) όταν ο τότε γερουσιαστής John F. Kennedy εκφωνούσε τον περίφημο περί αποικιοκρατίας λόγο του, καλώντας την κυβέρνηση ΗΠΑ να στηρίξει τον ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΓΙΑ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ. Η εγκατάλειψη του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης από τον Μακάριο αποτελούσε την πρώτη πολιτική ήττα, με τη δεύτερη πολιτική ήττα τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου. Αυτές οι αδιάσειστες μαρτυρίες και άλλες δείχνουν πόσο πολιτικά ανώριμος ήταν ο Μακάριος ώστε να διαχειριστεί τη μοίρα αυτού του λαού.

*Ερευνητής-συγγραφέας Λονδίνο

Η «ρεαλιστική» ντοπάθεια και η αξιοπρέπεια της διεκδίκησης

ΑΠΟΨΗ
ΔΑΝΟΣ Π. ΣΟΥΚΙΟΥΡΟΓΛΟΥ*

Σε μια περίοδο κατά την οποία η τουρκική βουλιμία σαρώνει κάθε έννοια Διεθνούς Δικαίου και η κατοχή στην Κύπρο συμπληρώνει πάνω από μισό αιώνα συνεχιζόμενων εγκλημάτων, εμφανίζονται ξανά οι αυτόκλητοι κήρυκες του «ρεαλισμού». Αυτοί που, με μια πένα εμποτισμένη στην ντοπάθεια, σπεύδουν να χαρακτηρίσουν ως ουτοπικούς ή γραφικούς όσους επιμένουν στο αυτονόητο: την Απελευθέρωση.

Σε αναλύσεις όπου επιχειρούν μια δήθεν «αντικειμενική» προσέγγιση του Κυπριακού, προβάλλεται η άποψη πως όσοι αρνούνται να «βάλουν νερό στο κρασί τους» και να συνθηκολογήσουν με οτιδήποτε λιγότερο από την πλήρη απελευθέρωση της πατρίδας μας, κυνηγούν χίμαιρες. Πρόκειται για μια προσέγγιση που δεν είναι απλώς άστοχη· είναι μια βαθιά προσβολή, μια ύβρις που επιχειρεί να διαγράψει το αίμα, τον πόνο και την αξιοπρέπεια ενός ολόκληρου λαού.

Πότε ακριβώς έγινε «ρομαντισμός» η απαίτηση για δικαιοσύνη; Πότε βαφτίστηκε «ουτοπία» ή ανέφικτο η άρνηση να δώσουμε συγχωροχάρτι στον εισβολέα, που συνεχίζει να κρατά την πατρίδα μας αλυσοδεμένη; Αν ο αγώνας για ελευθερία θεωρείται παραλογισμός, τότε η ντοπάθεια έχει καταστεί η νέα επίσημη θρησκεία των βολεμένων και των οπαδών της «όποιας λύσης». Αυτός ο περιβόητος «ρεαλισμός», που επικαλούνται ορισμένοι κύκλοι, είναι η τροφή του κατακτητή.

Είναι η ψυχολογία του ραγιαδισμού μεταμφιεσμένη σε διπλωματική σύνεση, η οποία για 52 ολόκληρα χρόνια οδήγησε τις κυπριακές κυβερνήσεις σε μια σειρά από ταπεινωτικές υποχωρήσεις. Συμβιβάστηκαν, έβαλαν «τόσο πολύ νερό στο κρασί τους», που στο τέλος έχασαν τη γεύση της ελευθερίας, αφήνοντας μια Τουρκία να αποθρασύνεται καθημερινά, να εποικίζει το Βαρώσι και να ζητά απροκάλυπτα δύο κράτη. Φτάσαμε στο σημείο ν' ακούμε πλέον χωρίς προκαλύμματα, όπως στην πρόσφατη προκλητική δήλωση Ερχιουρμάν, ότι η επεκτατική τους βουλιμία δεν περιορίζεται στα κατεχόμενα, αλλά εκτείνεται με αξιώσεις κυριαρχίας μέχρι και την Πάφο.

Το να θεωρείται «μάταιος κόπος» η επιμονή στην απελευθέρωση, σημαίνει ότι διαγράφονται με μια μονοκοντυλιά οι θυσίες εκείνων που έδωσαν τη ζωή τους το 1974 και όλων εκείνων που αγωνίστηκαν για μια ελεύθερη πατρίδα. Προσβάλλεις τους νεκρούς μας που έπεσαν στα πεδία των μαχών, αλλά και τους αμάχους που οδηγήθηκαν στη σφαγή. Ξεχνάς, ίσως σκόπιμα, τους πρόσφυγές μας που δεν έχασαν απλώς τα σπίτια και τις περιουσίες τους, αλλά είχαν την τραγική ατυχία να γίνουν μάρτυρες στις εν ψυχρώ δολοφονίες των δικών τους ανθρώπων.

> **Όταν πείθεις έναν λαό ότι η απελευθέρωση είναι αδύνατη, τον προετοιμάζεις για την τελική του υποδούλωση**

Πώς μπορείς να μιλάς για «συμβιβασμό» και «νερό στο κρασί» σε μια μάνα που είδε το παιδί της να εκτελείται μπροστά στα μάτια της; Πώς μπορείς να ζητάς συνθηκολόγηση από τις γυναίκες εκείνες που υπέστησαν τον εξευτελισμό και τη φρίκη των ομαδικών βιασμών από τον Αττίλα, εγκλήματα που παραμένουν ατιμώρητα και χαραγμένα στις ψυχές ενός ολόκληρου λαού;

Αυτές οι μνήμες δεν είναι «ρομαντισμοί», ούτε παρωχημένες ιδέες, ούτε ουτοπίες. Είναι οι ανοιχτές πληγές μιας κοινωνίας που αρνείται να αυτοχειριαστεί. Η απελευθέρωση της Κερύνειας, της Μόρφου, της Αμμοχώστου και κάθε σπιθαμής κατεχόμενης γης μας δεν είναι μια αφηρημένη ιδέα για το μέλλον, αλλά ένα ηθικό χρέος προς το παρελθόν και μια αναγκαιότητα για το μέλλον. Όταν πείθεις έναν λαό ότι η απελευθέρωση είναι αδύνατη, τον προετοιμάζεις για την τελική του υποδούλωση. Τον οδηγείς να πιστέψει ότι η ιστορία του ξεκινά και τελειώνει με την ήττα.

Εμείς, όμως, απαντάμε ότι η απελευθέρωση δεν είναι επιλογή, είναι επιβίωση, είναι επιτακτική ανάγκη. Δεν νομιμοποιούμε τα τετελεσμένα της εισβολής και δεν ανταλλάσσουμε την αξιοπρέπειά μας με μια υπογραφή συνθηκολόγησης, που θα μετατρέψει ολόκληρη την Κύπρο σε ένα απέραντο τουρκικό προτεκτοράτο και ούτε βεβαίως «υποκλινόμαστε ταπεινώς».

Αν το να πιστεύεις στην επιστροφή και στη δικαιοσύνη είναι γραφικότητα, τότε προτιμούμε να είμαστε αυτοί οι «γραφικοί» ιππότες, παρά οι αυλικοί που υποκλίνονται ταπεινά μπροστά στον Σουλτάνο, ζητώντας του λίγο έλεος ως αντάλλαγμα για την υποτέλειά τους. Η Ιστορία δεν γράφτηκε ποτέ από εκείνους που συμβιβάστηκαν με το «εφικτό» της σκλαβιάς, αλλά από εκείνους που είχαν το σθένος και το θάρρος να διεκδικήσουν το Δίκαιο ενάντια σε όλες τις προβλέψεις.

Το χρωστάμε σε όσους χάθηκαν, σε όσες βιάστηκαν, σε όσους ξεριζώθηκαν. Το χρωστάμε στην ίδια την πατρίδα μας, η οποία δεν μπορεί ν' αναπνεύσει όσο ο κατακτητής πατάει το χώμα της. Για εμάς, ο δρόμος είναι ένας και μοναδικός, όσο κι αν προσπαθούν κάποιοι να τον παρουσιάσουν ως αδιέξοδο: Η Απελευθέρωση παραμένει η μόνη βιώσιμη και ηθική απάντηση στον εισβολέα. Τίποτα λιγότερο, τίποτα άλλο.

**Μόνιμος κάτοικος Μελβούρνης*

Τουρκία απειλεί Ισραήλ: Ρητορική ή κλιμάκωση;

ΑΠΟΨΗ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΡ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ*

Η πρόσφατη δήλωση του Τούρκου Προέδρου, ότι «όπως μπήκαμε στη Λιβύη και το Καραμπάχ, μπορούμε να μπούμε στο Ισραήλ», συνιστά μιαν από τις πιο επιθετικές τοποθετήσεις της τουρκικής ηγεσίας των τελευταίων ετών, εγείροντας σοβαρά ερωτήματα τόσο για τις πραγματικές προθέσεις της Άγκυρας όσο και για τη δυναμική κλιμάκωσης στη Μέση Ανατολή. Η δήλωση αυτή δεν μπορεί να ιδωθεί απομονωμένα, αλλά εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο στρατηγικής ρητορικής περιφερειακών ανταγωνισμών και εσωτερικών πολιτικών αναγκών.

Κατ' αρχάς, η αναφορά του Τούρκου Προέδρου σε προηγούμενες στρατιωτικές παρεμβάσεις της Τουρκίας, στη Λιβύη και στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ, έχει ιδιαίτερη σημασία. Δεν πρόκειται για θεωρητικές αναφορές, αλλά για πραγματικές επιχειρήσεις όπου η Τουρκία ανέπτυξε στρατιωτική ισχύ, είτε άμεσα είτε μέσω αντιπροσώπων, επηρεάζοντας καθοριστικά τις εξελίξεις. Στη Λιβύη, η τουρκική παρέμβαση ανέτρεψε τις ισορροπίες υπέρ της κυβέρνησης της Τρίπολης, ενώ στο Καραμπάχ η υποστήριξη προς το Αζερμπαϊτζάν υπήρξε κρίσιμη για την έκβαση της σύγκρουσης. Με αυτόν τον τρόπο, ο Τούρκος Πρόεδρος επιχειρεί να ενισχύσει την αξιοπιστία της απειλής του, παρουσιάζοντας την Τουρκία ως δύναμη που όχι μόνο δηλώνει αλλά και υλοποιεί στρατιωτικές επιλογές.

Ωστόσο, η μεταφορά αυτού του «μοντέλου» στο Ισραήλ συνιστά ποιοτικά διαφορετική υπόθεση. Το Ισραήλ αποτελεί πυρηνική δύναμη με προηγμένες ένοπλες δυνάμεις και ισχυρές διεθνείς συμμαχίες, κυρίως με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Μια άμεση στρατιωτική εμπλοκή της Τουρκίας θα ισοδυναμούσε με ευθεία σύγκρουση δύο περιφερειακών δυνάμεων με υψηλό επίπεδο στρατιωτικής τεχνολογίας, κάτι που θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανεξέλεγκτη κλιμάκωση. Ως εκ τούτου, η δήλωση του Τούρκου Προέδρου είναι περισσότερο στρατηγικό μήνυμα παρά άμεση επιχειρησιακή πρόθεση.

> **Η εν λόγω δήλωση του Τούρκου Προέδρου αποτελεί κυρίως εργαλείο πολιτικοστρατηγικής πίεσης και όχι άμεσο προάγγελο στρατιωτικής δράσης**

Η συγκυρία εντός της οποίας διατυπώθηκε η δήλωση είναι επίσης κρίσιμη. Η ένταση μεταξύ Ισραήλ και Ιράν, καθώς και οι αποτυχημένες διαπραγματεύσεις μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν, δημιουργούν ένα εύφλεκτο γεωπολιτικό περιβάλλον. Ο ίδιος ο Τούρκος Πρόεδρος συνέδεσε τη στάση του με αυτό το πλαίσιο, υπονοώντας ότι η Τουρκία θα μπορούσε να είχε ήδη δράσει αν δεν υπήρχαν διαμεσολαβητικές προσπάθειες. Παράλληλα, η ρητορική του εντάσσεται σε μια ευρύτερη αντιπαράθεση με το Ισραήλ, που κατηγορεί για εγκλήματα κατά των Παλαιστινίων και αποσταθεροποίηση της περιοχής.

Από πολιτική άποψη, η δήλωση εξυπηρετεί πολλαπλούς στόχους. Σε εσωτερικό επίπεδο, ενισχύει το προφίλ του Τούρκου Προέδρου ως ηγέτη που υπερασπίζεται τους μουσουλμανικούς πληθυσμούς και αντιτίθεται στο Ισραήλ, στοιχείο ιδιαίτερα σημαντικό για τη διατήρηση της πολιτικής του βάσης. Σε περιφερειακό επίπεδο, επιχειρεί να τοποθετήσει την Τουρκία ως ηγετική δύναμη του σουνιτικού κόσμου, ανταγωνιζόμενη τόσο το Ιράν όσο και τις αραβικές μοναρχίες. Σε διεθνές επίπεδο, λειτουργεί ως εργαλείο πίεσης προς τη Δύση, υπενθυμίζοντας ότι η Τουρκία παραμένει απρόβλεπτος αλλά κρίσιμος παράγοντας.

Η σοβαρότητα της δήλωσης, επομένως, δεν έγκειται τόσο στην πιθανότητα άμεσης στρατιωτικής εισβολής, που παραμένει εξαιρετικά χαμηλή, αλλά στις επιπτώσεις της στη σταθερότητα της περιοχής. Η ρητορική κλιμάκωση ενισχύει το κλίμα πόλωσης και αυξάνει τον κίνδυνο λανθασμένων υπολογισμών. Σε ένα περιβάλλον όπου πολλαπλοί δρώντες, κρατικοί και μη, βρίσκονται ήδη σε αντιπαράθεση, ακόμη και μια περιορισμένη στρατιωτική κίνηση ή ένα επεισόδιο θα μπορούσε να οδηγήσει σε ευρύτερη σύγκρουση.

Επιπλέον, η δήλωση ενδέχεται να επηρεάσει ουσιωδώς τις σχέσεις της Τουρκίας με τη Δύση, αναδεικνύοντας τις ήδη υπάρχουσες αντιφάσεις στον στρατηγικό της προσανατολισμό. Ως μέλος του ΝΑΤΟ, η Άγκυρα δεσμεύεται από ένα πλαίσιο συλλογικής ασφάλειας και πολιτικοστρατιωτικών ισορροπιών, που δύσκολα συμβαδίζουν με μονομερείς ή επιθετικές ρητορικές. Μια ανοιχτή απειλή κατά του Ισραήλ, στενού συμμάχου των Ηνωμένων Πολιτειών, δεν αποτελεί απλώς διπλωματική υπερβολή, αλλά δύναται να εκληφθεί ως πρόκληση προς τον ίδιο τον Δυτικό στρατηγικό πυρήνα. Σε αυτό το πλαίσιο, οι ήδη τεταμένες σχέσεις Άγκυρας-Ουάσιγκτον επιβαρύνονται περαιτέρω, ενισχύοντας φωνές εντός των ΗΠΑ που τάσσονται υπέρ αυστηρότερων μέτρων. Δεν αποκλείεται, συνεπώς, η ενεργοποίηση μηχανισμών πίεσης, είτε μέσω πολιτικών παρεμβάσεων είτε μέσω στοχευμένων κυρώσεων, με στόχο τον επαναπροσδιορισμό της τουρκικής στάσης.

Για την Κύπρο και την ευρύτερη Ανατολική Μεσόγειο, οι εξελίξεις αυτές έχουν ιδιαίτερη σημασία. Η ενίσχυση της τουρκικής επιθετικής ρητορικής, σε συνδυασμό με την αποδεδειγμένη προθυμία της Άγκυρας να χρησιμοποιεί στρατιωτικά μέσα, δημιουργεί ένα περιβάλλον αυξημένης αβεβαιότητας. Η Κύπρος, ως μέρος του ευρύτερου γεωπολιτικού χώρου, αλλά και λόγω της τουρκικής κατοχής, επηρεάζεται άμεσα από τέτοιας μορφής αποσταθεροποιήσεις, είτε σε ενεργειακούς σχεδιασμούς είτε σε ζητήματα ασφαλείας.

Συμπερασματικά, η εν λόγω δήλωση του Τούρκου Προέδρου αποτελεί κυρίως εργαλείο πολιτικοστρατηγικής πίεσης και όχι άμεσο προάγγελο στρατιωτικής δράσης. Παρ' όλα αυτά, η επαναληπτικότητα τέτοιων δηλώσεων και η σύνδεσή τους με πραγματικές προηγούμενες επεμβάσεις ενισχύουν την αξιοπιστία της απειλής και αυξάνουν τον κίνδυνο κλιμάκωσης. Σε μια ήδη εύθραυστη περιοχή, η ρητορική αυτή λειτουργεί ως πολλαπλασιαστής αστάθειας, καθιστώντας αναγκαία την εγρήγορση τόσο των περιφερειακών όσο και των διεθνών δρώντων.

**Καθηγητής-Ανθρωπολόγος στο Πανεπιστήμιο Philips, πρώην Πρύτανης*

ΤΟ ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΣΑΒΒΑ ΙΑΚΩΒΙΔΗ, ΠΡΩΗΝ ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗ, ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ «Σ» ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ 2004

ΟΧΙ - Η διάσωση της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η βροντερή και σωτήρια απόρριψη του Σχεδίου Ανάν

Ο Σάββας Ιακωβίδης, πρώην αρχισυντάκτης και αρθρογράφος-αναλυτής της «Σημερινής», κυκλοφόρησε ένα νέο βιβλίο, με τίτλο: «ΟΧΙ - Η διάσωση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η βροντερή και σωτήρια απόρριψη του Σχεδίου Ανάν» (εκδόσεις Επιφανίου, 2026).

Πρόκειται για μια συλλογή 300 αναλύσεων και άρθρων για το Σχέδιο Ανάν, από τις εκατοντάδες που έγραφε, σχεδόν κάθε μέρα, από τον Οκτώβρη του 2002 μέχρι και μετά το 2006. Όπως επισημαίνει, τα επιλεχθέντα κείμενα:

>Μπορεί να τροφοδοτήσουν μελετητές και ερευνητές του Κυπριακού με τεκμηριωμένα στοιχεία, γεγονότα και πληροφορίες για όσα καθημερινά διαμείβονταν γύρω, με αφορμή και σε σχέση με το Σχέδιο Ανάν.

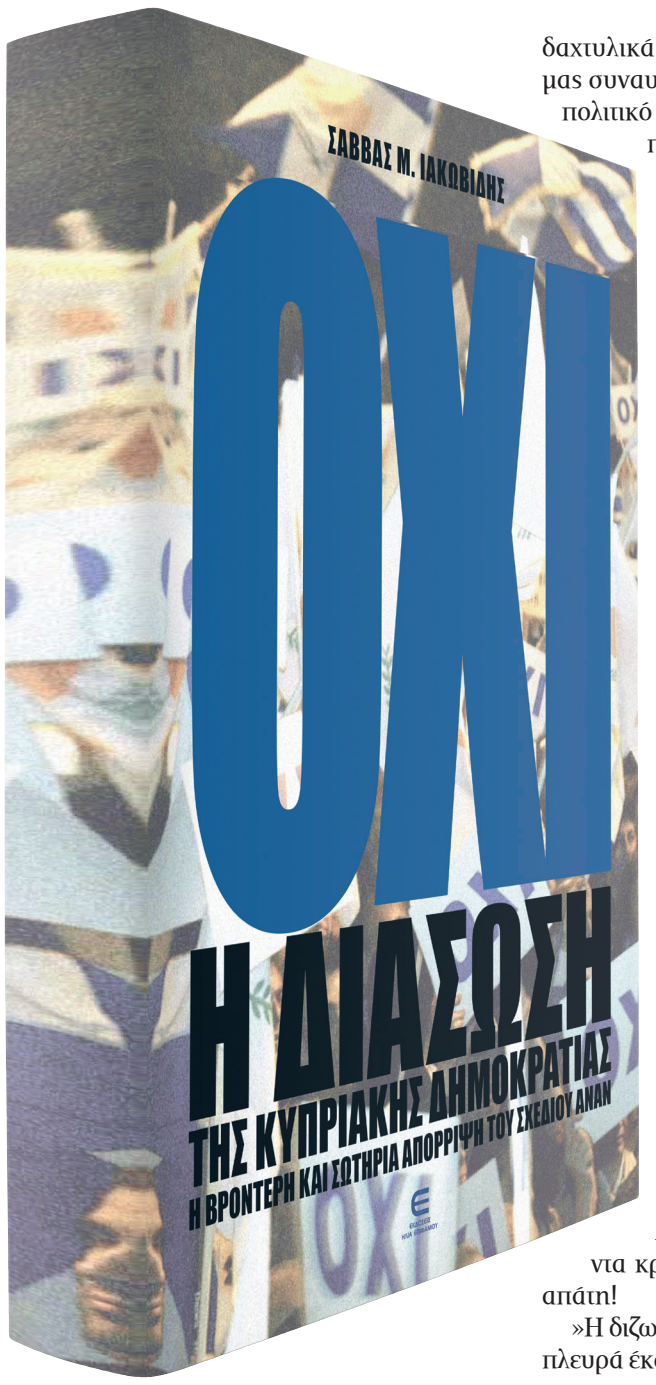
>Ενημερώνουν επακριβώς τον αναγνώστη τι έλεγαν, τι δήλωναν, τι απέκρυπταν, τι, κυρίως, προετοίμαζαν εν κρυπτώ και παραβύστω ηγέτες της Κύπρου, Έλληνες πολιτικοί και ξένοι αυτόκλητοι παρεμβαλλόμενοι για να επιβάλουν ως «λύση» στο Κυπριακό, το τερατούργημα Ανάν.

>Καταγγέλλουν εύτολμα κομματικούς και πολιτικούς, δικούς μας και ξένους, για όσα επιχείρησαν να επιβάλουν στον κυπριακό Ελληνισμό με απροκάλυπτες απειλές, απίστευτους εκβιασμούς και ασταμάτητους εκφοβισμούς.

>Υπογραμμίζουν με τον πιο έντονο τρόπο και υποστηρίζουν με γεγονότα ότι ο κυπριακός Ελληνισμός διέσωσε την Κυπριακή Δημοκρατία από μια νέα τουρκοκρατία, που θα επιβαλλόταν διά του Σχεδίου Ανάν, και ΟΧΙ το αμαρτωλό και εν πολλοίς ύποπτο πολιτικό και κομματικό σύστημα.

>Εξηγούν ΓΙΑΤΙ η, για πρώτη φορά δημοκρατικά εκπεφρασμένη, βούληση του κυπριακού Ελληνισμού ν' απορρίψει ένα σχέδιο, που θα παρέδιδε την Κύπρο αύτανδρη σε μια νέα τουρκική δουλεία, δεν έγινε σεβαστή από δικούς μας πολιτικούς και κόμματα. Αντίθετα, καθυβρίστηκε, απαξιώθηκε, πολεμήθηκε και παραγνωρίστηκε.

>Υποβάλλουν ότι ο Τάσσος Παπαδόπουλος, το 2004, και οι μετέπειτα διάδοχοί του όχι μόνο έχασαν μιαν ιστορική, μοναδική και ανεπανάληπτη ευκαιρία ν' αναιρέψουν τη διαδικασία και την ουσία συνομιλιών, αλλά επίμονα και εκδικητικά, από φιλοδοξίες κινούμενοι, στηρίζονταν σε ένα απορριφθέν σχέδιο σε αναζήτηση «λύσης» διά της διζωνικής. Δηλαδή, επέμεναν πεισματικά σε ένα σχέδιο-τερατούργημα και ενσυνείδητα επιδίωξαν την πολιτική, εθνική, κρατική, πολιτειακή, ιστορική και βιολογική ευθανασία του κυπριακού Ελληνισμού.

>Καταδεικνύουν εναργώς ότι η επιμονή της ηγεσίας μας σε αδιέξοδες συνομιλίες, κατά πάγια και ολέθρια υποτίμηση της τουρκικής στοχοθεσίας και στη βάση της τουρκοδιζωνικής τερατουργίας, θα οδηγήσουν στην κατάλυση - όχι στη μετεξέλιξη - της Κυπριακής Δημοκρατίας, ως υποκείμενο του Διεθνούς Δικαίου. Και στην αναγόρευση του κατοχικού ψευδοκράτους σε ισότιμο εταίρο σε μια «λύση» που θα επιτρέπει στην Τουρκία, διά της υπογραφής μας, να κατέχει τα βόρεια εδάφη μας και να ελέγχει τις ελεύθερες περιοχές.

«Οι 300 αναλύσεις και άρθρα που περιέχονται στο βιβλίο μου», αναφέρει ο Σάββας Ιακωβίδης, «δημοσιεύτηκαν όλα στη "Σημερινή", η οποία έδωσε έναν ανειρήνευτον αγώνα, με όλο το Συγκρότημα ΔΙΑΣ και ειδικά το Ράδιο Πρώτο και το ΣΙΓΜΑ, για να εξηγήσει, ν' αναλύσει και να προειδοποιήσει τους πολίτες για τους μέγιστους κινδύνους εξαιτίας του Σχεδίου Ανάν.

»Όπως τεκμηριώνεται και καθ' ομολογίαν πρωταγωνιστών, το Σχέδιο Ανάν είχε ευδιάκριτα και αποτυπωμένα τα δαχτυλικά αποτυπώματα και δικών μας συναυτουργών στο επιχειρηθέν πολιτικό έγκλημα σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ελληνισμού.

»Ντε Σότο και Μαρκίδης, αλλά και ο Κληρίδης παραδέχτηκαν ότι το Σχέδιο Ανάν δεν έπεσε από τον ουρανό. Ήταν προϊόν και αποτέλεσμα και της ενεργού συμβολής της ελληνικής πλευράς.

»Οι Έλληνες συνομιλητές προέβησαν αυτόβουλα και χωρίς καμία εξουσιοδότηση από τον λαό σε τόσες και τέτοιες υποχωρήσεις και παραχωρήσεις, ώστε μπορεί ευχερώς να υποστηριχθεί ότι: Το Σχέδιο Ανάν αποτελεί περιφανή νίκη της βρετανικής δολιότητας και αθλιότητας, θρίαμβο της τουρκικής αδιστακτότητας και εφιαλτική ήττα της ελληνικής πλευράς.

»Πρόεδροι της Δημοκρατίας, κομματικοί ηγέτες και πολιτικοί ισχυρίζονται ότι, διά του τεθνεώτος Σχεδίου Ανάν και σήμερα διά της διζωνικής τερατουργίας, θα υπάρξει μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ένα ενωμένο ομόσπονδο κυπριακό κράτος, αποτελούμενο από δύο συνιστώντα κρατίδια. Μέγα ψεύδος και απάτη!

»Η διζωνική, την οποία η ελληνική πλευρά έκανε παντιέρα μιας ανερμάτιστης και αδιέξοδης πολιτικής, εξεμέτρησε το ζην, πρώτα διά της απόρριψης του Σχεδίου Ανάν και, δεύτερον, υπό τον τουρκικό οδοστρωτήρα της απαίτησης για λύση δύο κρατών».

Ο Σάββας Ιακωβίδης υπογραμμίζει στην πολιτική ηγεσία ότι «η Κυπριακή Δημοκρατία είναι κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή και μόνο η ιδιότητα, που θωρακίζει διεθνώς την κρατική μας οντότητα, είναι επαρκής λόγος για άμεση αλλαγή στρατηγικής στις συνομιλίες, με εμμονή στο Κοινοτικό Κεκτημένο και στη Διεθνή Νομιμότητα. Και για στοχευμένη, μεθοδικά μελετημένη αντιμετώπιση της τουρκικής αρπακτικότητας, σε άρρηκτη συνεργασία με την Ελλάδα και φίλες χώρες.

»Η πολιτική ηγεσία καλείται να προειδοποιήσει, επιτέλους, από τις ολέθριες ψευδαισθήσεις της και να σταματήσει τον κατήφορο της διζωνικής ανωμαλίας, που οδηγεί αφεύκτως στην τουρκοποίηση της Κύπρου και του Ελληνισμού. Και οι πολίτες ν' απορρίψουν μεθ' οργής και βδελυγμίας το τουρκικό φέσι, που επιχειρείται να τους φορέσουν ντόπιοι και ξένοι. Εύχομαι το νέο βιβλίο μου να συμβάλει έστω και κατ' ελάχιστον στην αφύπνιση των Ελλήνων», καταλήγει ο Σάββας Ιακωβίδης.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

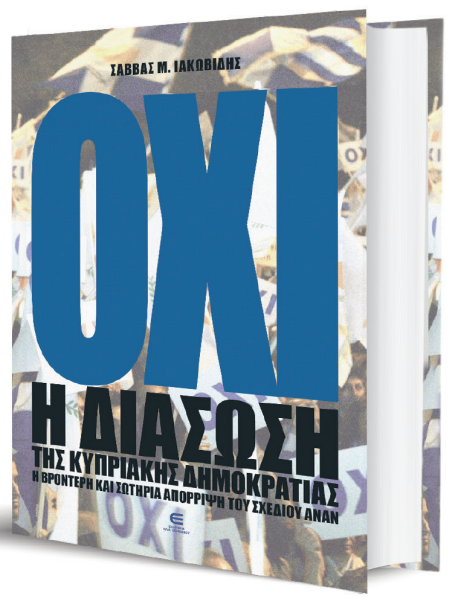
Προσκαλείστε στην παρουσίαση του βιβλίου του Σάββα Μ. Ιακωβίδη,
Δημοσιογράφου, αρθρογράφου-αναλυτή, με τίτλο:

ΟΧΙ
Η ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ -
Η βροντερή και σωτήρια απόρριψη του Σχεδίου Ανάν
(Εκδόσεις Ηλίας Επιφανίου, Λευκωσία, 2026)

Παρασκευή, 24 Απριλίου 2026, στις 7μ.μ., στη Δημοσιογραφική Εστία, στη Λευκωσία.

Το βιβλίο θα παρουσιάσουν:
- **Γιαννάκης Ομήρου**, πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, πρώην Υπουργός Άμυνας και πρώην Πρόεδρος της ΕΔΕΚ
- **Σίμος Αγγελίδης**, δικηγόρος, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συγκροτήματος ΔΙΑΣ

Συντονίστρια:
- **Πέτρα Αργυρού**, Διευθύντρια Ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού ΣΙΓΜΑ

Σύντομος χαιρετισμός:
- **Ηλία Επιφανίου**, Εκδότης

Αντιφώνηση-ευχαριστίες από τον συγγραφέα

Διάρκεια εκδήλωσης: 50 λεπτά

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΗΛΙΑ ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ

Εκδρομές

Το Ινστιτούτο Ελληνικού Πολιτισμού διοργανώνει τις πιο κάτω εκδρομές και καλεί τους ενδιαφερόμενους να δηλώσουν συμμετοχή το συντομότερο στα τηλ. 99 931000, 96674383 ή Skylab Travels 22775639. 25-29/4 Καρπενήσι - Άγραφα - Ευρυτανία - Λίμνη Κρεμαστών (επιχορηγημένη τιμή €495 το άτομο σε δίκλινο 3*), 9-13/5 Κ. Ιταλία Νάπολη - Αμάλφι - Κάπρι - Ποσειδωνία, 9-15/5 Λίμνη Κερκίνης - Οχυρά Ρούπελ (ιστορική αναπαράσταση «Η Αναβίωση», Δράμα/Σπήλαιο Πηγών Αγγίτη - Μονή Ρίλα Βουλγαρίας - Θεσσαλονίκη, 27/5-1/6 (Αγίου Πνεύματος) Ορεινή Ναυπακτία - Νησάκι Τριζόνια - Γαλαξίδι - Αράχωβα - Δελφοί - Λίμνη Μόρνου, 5-9/6 Μαγεία Αργοναυπλίας Πόρος - Ύδρα - Σπέτσες – Ναύπλιο - Επίδαυρος - Πόρτο Χέλι - Λίμνη Ηραίου (επιχορηγημένη τιμή €495 το άτομο σε δίκλινο), 18-23/6 Βόρειος Ήπειρος - Χιμάρα - Βουθρωτό - Εξαμίλι – Άγιοι Σαράντα (Πολιτιστικό Αντάμωμα με δεκάδες χορευτικά συγκροτήματα), 1-8/7 Νάπολι - Αμάλφι - Κάπρι - Νάπολη-Πομπηία - Μεγάλη Ελλάδα - Ελληνόφωνα Χωριά Απουλίας - Γκρέτσια Σαλεντίνα, 7-13/7 Κόνιτσα - Μονή Στομίου (Γιορτή Αγίου Παϊσίου) - Ζαγοροχώρια - Τζουμέρκα - Ιωάννινα - Σύβοτα - Πάργα, 8-14/7 Ναυπακτία - Λίμνη Τριχωνίδα - Ρούμελη - Γαλαξίδι- Αράχωβα. Οι εκδρομές μέσα Ιουλίου - τέλη Αυγούστου θα ανακοινωθούν σύντομα. Αναλυτικά προγράμματα: www.iep.org.cy

Δωρεάν πιστοποίηση στις Α' Βοήθειες για δημότες και ανέργους

Δωρεάν πιστοποίηση
Α' Βοήθειες στην Εργασία - Επείγοντα Περιστατικά
με πρόσθετα θέματα για παιδιά και βρέφη

ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Ο Δήμος Στροβόλου παρέχει την ευκαιρία για δωρεάν πιστοποίηση στις Α' Βοήθειες στην Εργασία - Επείγοντα Περιστατικά, με πρόσθετα θέματα για παιδιά και βρέφη. Ημερομηνία: Σάββατο, 25 Απριλίου 2026. Διάρκεια σεμιναρίου: 9:00-17:00 (συμπεριλαμβάνεται η εξέταση και σύντομα διαλείμματα). Χώρος: Δημοτική Βιβλιοθήκη Στροβόλου (αίθουσα υπογείου). Θα δοθεί πιστοποιητικό και ταυτότητα διεθνούς εμβέλειας με ισχύ 3 χρόνια, κατόπιν επιτυχίας σε σχετική εξέταση που θα πραγματοποιηθεί την ημέρα του σεμιναρίου. Επίσης, οι συμμετέχοντες θα λάβουν το εκπαιδευτικό υλικό. Το σεμινάριο απευθύνεται σε: Γονείς, ανέργους, παιδαγωγούς – εκπαιδευτικούς. Πρόκειται για το έκτο, σε σειρά σεμιναρίων, που πραγματοποιείται από τον Σύνδεσμο και το Τάγμα Αγίου Ιωάννη, για λογαριασμό του Δήμου Στροβόλου. Λόγω περιορισμένου αριθμού θέσεων, θα δίνεται προτεραιότητα σε άνεργα άτομα, με την αποστολή του σχετικού πιστοποιητικού από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση ethelontismos@strovolos.org.cy.

Οι ενδιαφερόμενοι/ες παρακαλούνται να δηλώσουν συμμετοχή https://forms.office.com/e/sxrndewjyt, μέχρι την Πέμπτη, 23 Απριλίου και ώρα 12:00 μ.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Μιχαηλίδου (Πήτερ) Χλόη, Διγενή Ακρίτα 12, δίπλα από την υπεραγορά MAS Αγίου Αντωνίου, απέναντι από την Τράπεζα Κύπρου, τηλ.: 22433480, 22337979.

Παντελή Αντωνία, 28ης Οκτωβρίου 55, από παγωτά Παπαφιλίππου προς General Flooring, 100 μ. πριν από το τέρμα του δρόμου στα δεξιά, Έγκωμη, τηλ.: 22270222, 94003222.

Κουσίδης Γιώργος, Λεωφόρος Αγίου Παύλου 30 Α, 300 μ. από το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ανδρέα και ψαροταβέρνα Λατσί προς Ιππόδρομο, τηλ.: 22107057, 96356292.

Ρουβήμ Φιλίππα, Τσερίου 4, Αρχή Λεωφόρου Τσερίου μετά το διχάλι από Λεωφόρο Στροβόλου, πλησίον νέου Τμήματος Φορολογίας, 200 μ. πριν από τον Καρατσιόλη, Στρόβολος, τηλ.: 22263646, 94098825.

Πόντου Ανδρέας, Λεωφ. Ελευθερίας 27, 100 μ. από το Δημοτικό Σχολείο Συνοικισμού Ανθούπολης, Λακατάμεια, τηλ.: 22382550, 99318764, 97688587.

Καγιά Κατερίνα, Δημήτρη Σταύρου 3 Α&Β, δίπλα από το Κέντρο Υγείας Λατσιών, δρόμος πρώην Laiki Sporting Club, Λατσιά, τηλ.: 22480888.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Μαρνέρος Λεωνίδας, Ηλία Καννάουρου 32, έναντι Pizza Hut και Τράπεζας Κύπρου, Ύψωνας, τηλ.: 25399702, 96669191.

Αγαθοκλέους Παντελής, Αγίας Αναστασίας 19, απέναντι από ιερό ναό Αγίας Αναστασίας, Πάνω Πολεμίδια, τηλ.: 25382525.

Γεωργίου Αγγελική, Πάφου 50, Zavos Pavillion Tower, περιοχή Ομόνοια, δίπλα από το κατάστημα Shoebox, φώτα Ομονοίας, τηλ.: 25715515.

Άσπρος Δημήτρης, Λεοντίου Α' 159, δρόμος Παλαιού Νοσοκομείου, τηλ.: 25342050, 25728208.

Πολυκάρπου Αντρέας, Λεωφ. Μακαρίου Γ› 225, περιοχή Εναερίου, τηλ.: 25588346, 25318417.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Μαυρή Λουίζα, Στρατηγού Τιμάγια 9, Συντεχνιακό φαρμακείο ΠΕΟ, πλησίον φούρνου ΖΟΡΠΑ, τηλ.: 24655312, 96720773.

Περικλέους Ζόριτσα, Λεωφ. Γρίβα Διγενή 24, μεταξύ φώτων Δροσιάς και φώτων Πυροσβεστικής, έναντι ESSO, τηλ.: 24624374, 24645918.

Κωνσταντίνου Μάριος, Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄44, έναντι φούρνου ΖΟΡΠΑ & δίπλα από φούρνο ΜΕΓΑΡΤΟΝ, Αραδίππου, τηλ.: 24102920, 99765384.

ΠΑΦΟΣ

Τοουλιά Κυριακή-Κωνσταντίνα, Αρχ. Μακαρίου Γ΄107, Έναντι ESSO, Χλώρακα, τηλ.: 26935300, 96409630.

Αλεξάνδρου Γεωργίου Ορθοδοξία, Αρσινόης 9, Πόλις Χρυσοχούς, τηλ.: 26321745, 99214260.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Πογιατζή Ειρήνη, Λεωφόρος Πρωταρά 191, κατ. 2, πλησίον METRO, Παραλίμνι, τηλ.: 23250200.

Σταυρή Αντιγόνη, Πλατεία Ηρώων 6 Β, απέναντι από την Τράπεζα Κύπρου, Σωτήρα, τηλ.: 23825511.

ΚΕΝΤΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ ΠΙ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 22502019, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο, 6-12 Ψαρών, 2408, Έγκωμη.
ΛΕΜΕΣΟΣ: ΠΙ για ενήλικες, 25200194, Mediterranean Hospital, Στυγός 9, 3117, Αγία Φύλα. ΠΙ για παιδιά, 25801320, Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, Νίκαιας 1, 4131 Κάτω Πολεμίδια.
ΛΑΡΝΑΚΑ: ΠΙ για ενήλικες, 24636343, Ιατρικό Κέντρο Αγία Μαρίνα, Παύλου Βαλδασερίδη 10, 6018, Λάρνακα. ΠΙ για παιδιά, 24206132, 24800438, Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας, Ηνωμένων Πολιτειών, 6301 Λάρνακα.
ΠΑΦΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 26848113, Ιδιωτικό Νοσοκομείο Ευαγγελισμός, Βασιλέως Κωνσταντίνου 82, 8021, Πάφος.
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 23849400, Πολυκλινική Λητώ, Λεωφόρος Σωτήρας 8, 5286, Παραλίμνι.
Σημείωση: Το Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας και το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, εξυπηρετούν μόνο τις ημερομηνίες των Υ.Ε. στις οποίες συμμετέχουν οι Παιδίατροι του ΟΚΥπΥ, για τις αντίστοιχες επαρχίες.
Ώρες λειτουργίας: 11.00 – 17.00.
Επιπρόσθετα, το τηλεφωνικό κέντρο θα ξεκινά τη λειτουργία του 30 λεπτά πριν από την έναρξη λειτουργίας των ΥΕ.

Παγκόσμια Ημέρα Υγείας

Δράσεις για μια πιο δίκαιη και συμπεριληπτική φροντίδα υγείας μέσω του SAFE-R

Κάθε χρόνο, στις 7 Απριλίου, η διεθνής κοινότητα τιμά την Παγκόσμια Ημέρα Υγείας, μια ημέρα αφιερωμένη στην ανάδειξη της υγείας όχι μόνο ως βιολογικής κατάστασης, αλλά ως θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος. Πρόκειται για μια διαρκή υπενθύμιση ότι κάθε άνθρωπος, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, καταγωγής ή κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, δικαιούται ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας.

Η Ημέρα καθιερώθηκε το 1948, με αφορμή την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, και σηματοδοτεί την έναρξη της λειτουργίας του. Από τότε αποτελεί σημείο αναφοράς για την ευαισθητοποίηση γύρω από κρίσιμα ζητήματα δημόσιας υγείας, προωθώντας κάθε χρόνο έναν συγκεκριμένο θεματικό άξονα. Από τις μη μεταδοτικές ασθένειες και την ψυχική υγεία, έως την καθολική υγειονομική κάλυψη και την ανθεκτικότητα των συστημάτων υγείας, η Παγκόσμια Ημέρα Υγείας ενισχύει τον παγκόσμιο διάλογο και κινητοποιεί δράσεις.

Σε αυτό το πλαίσιο, το ευρωπαϊκό έργο SAFE-R έρχεται να συμβάλει ουσιαστικά στην κάλυψη σημαντικών κενών στον τομέα της υγείας στην Κύπρο. Μέσα από μια πολυεπίπεδη προσέγγιση, το έργο στοχεύει στην αντιμετώπιση των έμφυλων ανισοτήτων και των παγιωμένων δομών εξουσίας που επηρεάζουν την παροχή υπηρεσιών υγείας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην καταπολέμηση των διακρίσεων που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε συμπεριληπτική και ποιοτική φροντίδα.

Το SAFE-R ευθυγραμμίζεται με τους στόχους του προγράμματος CERV, συμβάλλοντας ενεργά στην αποδόμηση στερεοτύπων που σχετίζονται με το φύλο και τη σεξουαλικότητα. Μέσω εξειδικευμένων εκπαιδεύσεων για επαγγελματίες υγείας και δράσεων ευαισθητοποίησης, το έργο αναδεικνύει τις ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο ετών, το SAFE-R έχει υλοποιήσει σημαντικές δράσεις στην Κύπρο. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται επτά εκπαιδεύσεις που απευθύνονταν σε επαγγελματίες και φοιτητές του τομέα της υγείας, με συνολική συμμετοχή σχεδόν 200 ατόμων, προάγοντας την έννοια της συμπεριληπτικής φροντίδας. Παράλληλα, το έργο έχει αναπτύξει έντονη παρουσία στα μέσα ενημέρωσης, τόσο παραδοσιακά όσο και ψηφιακά, μέσω στοχευμένων ενημερωτικών εκστρατειών.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι και η έκδοση της πρώτης εθνικής ολοκληρωμένης έρευνας για την κατανόηση των αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων κατά την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας. Επιπλέον, μέσα από δράσεις διάχυσης και δημόσιες εκδηλώσεις, το SAFE-R έχει δημιουργήσει χώρους διαλόγου, φέρνοντας κοντά την κοινωνία των πολιτών και αναδεικνύοντας τόσο τα επιτεύγματα του έργου όσο και τις προκλήσεις που εξακολουθούν να υφίστανται στο κυπριακό σύστημα υγείας.

Η Παγκόσμια Ημέρα Υγείας μάς καλεί ν' αναλογιστούμε τις ευθύνες μας ως κοινωνία και να δράσουμε συλλογικά για τη διασφάλιση της υγείας ως καθολικού δικαιώματος. Πρωτοβουλίες όπως το SAFE-R αποδεικνύουν ότι η αλλαγή είναι εφικτή, όταν η γνώση, η ευαισθητοποίηση και η συνεργασία μετατρέπονται σε πράξη.

Το έργο υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του προγράμματος CERV. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το πρόγραμμα CERV δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΥΚΑΡΙΔΗΣ

ΠΟΙΟΙ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΝ ΝΑ ΚΡΑΤΑΝΕ ΤΑ ΗΝΙΑ;

Με τη σεζόν να πλησιάζει προς το τέλος, ανοίγει ο φάκελος «προπονητής»

Στην τρέχουσα αγωνιστική περίοδο, μόνο τρεις ομάδες συνεχίζουν με τον τεχνικό με τον οποίο ξεκίνησαν προετοιμασία το καλοκαίρι του 2025. Οι δύο Ομόνοιες της Λευκωσίας και της Αραδίππου, όπως και ο ΑΠΟΕΛ. Στις υπόλοιπες 11, αργά η γρήγορα αποφασίστηκε αλλαγή. Σε κάποιες περιπτώσεις, όχι μία, αλλά και δύο και τρεις.

Η φετινή σεζόν οδεύει προς το τέλος της. Παρόλο που αρκετά πράγματα είναι ρευστά σε Πρωτάθλημα και Κύπελλο, ο φάκελος προπονητής για την επερχόμενη χρονιά αρχίζει ν' ανοίγει. Με αρκετά ερωτηματικά. Κάποια πράγματα ίσως ν' ανατραπούν στην πορεία, όμως ας δούμε τα πράγματα όπως είναι σήμερα. Στις ομάδες της εξάδας, συν φυσικά τις δύο μεγάλες στο δεύτερο γκρουπ.

Οι δύο του 100%

Δεν νομίζω ότι χρειάζεται να εξηγήσουμε ιδιαίτερα γιατί η Ομόνοια θα πορευτεί με τον Χένινγκ Μπεργκ. Η πορεία της ομάδας στο πρωτάθλημα και στην Ευρώπη, η απόδοσή της, η συνέχεια στην ανάδειξη νεαρών ντόπιων παικτών, αποτελούν το περίγραμμα του έργου του Νορβηγού. Δεύτερος σίγουρος είναι φυσικά ο Ερνάν Λοσάδα. Αυτό που πέτυχε ώς τώρα ο Αργεντινός είναι άξιο θαυμασμού και ανάλυσης. Λίγοι τεχνικοί στο ποδόσφαιρο (παγκοσμίως) ανεβάζουν τόσο πολύ μια ομάδα, την οποία ανέλαβαν μεσούσης της περιόδου. Τα νικηφόρα και τα αήττητα σερί, οι αποδόσεις υψηλού βαθμού, η αλλαγή νοοτροπίας. Όλα αυτά χαρακτηρίζουν τις ημέρες Λοσάδα. Παρόλο που το συμβόλαιό του δεν έχει ακόμη ανανεωθεί και ο Απόλλωνας δεν συζητά δημόσια το όλο θέμα, είναι βέβαιο πως θα πέσουν υπογραφές. Ακόμη και αν ο Απόλλωνας δεν σηκώσει τρόπαιο.

Ο Μαρτίνς

Προ 2-3 εβδομάδων περίπου κυκλοφόρησε η πληροφορία για την ανανέωση της συνεργασίας ΑΕΛ-Μαρτίνς. Δεν επισημοποιήθηκε, αλλά δεν βγήκε και τυχαία... Τα αποτελέσματα μπορεί να μη λένε και πολλά πράγματα. Η ΑΕΛ στο πρωτάθλημα ουσιαστικά δεν πλησίασε ποτέ τον στόχο της 6ης θέσης. Φυσικά βελτιώθηκε σε σημαντικό βαθμό, σε κάποια μεγάλα μαις έδειξε κόκκαλο. Έχει κάποιες ελπίδες για το Κύπελλο (αν και πρέπει την Τετάρτη να πάει να γυρίσει σκορ 2-1 μέσα στην Πάφο). Όμως στην περίπτωση Μαρτίνς υπάρχει ένας ρεαλισμός. Δεν είναι τόσο τι σου έδωσε με τα υλικά που είχε (η ΑΕΛ είχε καλές μονάδες, αλλά γενικώς χτίστηκε ανορθόδοξα), αλλά τι μπορεί να σου δώσει όταν βάλει κάτω τις ιδέες του και επιλέξει το δικό του υλικό.

Ο Πάμπλο

Η περίπτωση Πάμπλο Γκαρσία είναι ιδιόμορφη, όπως ακριβώς και η χρονιά στον ΑΠΟΕΛ. Γενικώς η απήχησή του ανάμεσα στους φιλάθλους μεταβάλλεται εβδομάδα με εβδομάδα. Μπορούσε να πετύχει περισσότερα πράγματα, να έκανε καλύτερες (προπονητικές) επιλογές σε κάποια μαις; Ίσως ναι... Αλλά πρέπει να δει κάποιος ωμά την αλήθεια. Μία ομάδα με υλικό συγκεκριμένων δυνατοτήτων, που στα πρώτα στάδια της χρονιάς εντυπωσίασε. Δεν ήταν όμως πραγματική η εικόνα, ήταν αδύνατο ο ΑΠΟΕΛ να κρατηθεί σε τροχιά διεκδικητή. Σημειώστε τους πολλούς τραυματισμούς, τις πωλήσεις δύο πολύ ποιοτικών παικτών, το ζόρικο οικονομικό περιβάλλον. Προσωπικά τού δίνω καλό βαθμό. Αλλά οι ερωτήσεις που τίθενται, και μόνο η Διοίκηση του ΑΠΟΕΛ μπορεί ν' απαντήσει σύντομα και ανεξαρτήτως τελικής έκβασης της χρονιάς, είναι: Μπορεί ο Γκαρσία να ηγηθεί και στη συνέχεια υπό τις ζόρικες συνθήκες; Υπάρχει κάποιος άλλος που θα σταθεί γερά και θα διαχειριστεί καλύτερα την κατάσταση;

> **Μπεργκ και Λοσάδα οι μόνοι βέβαιοι, κατά πάσα πιθανότητα παραμένει και ο Μαρτίνς**

Επιβιώνουν;

Πάμε και στην περίπτωση της Πάφου. Η επιλογή Θελάδες δεν ήταν καλή. Του δόθηκε χρόνος, δοκίμασε πράγματα και συνεχίζει ακόμη να δοκιμάζει. Σε σημείο που οι δοκιμές μοιάζουν με πειράματα, που δεν αποφέρουν αποτέλεσμα. Άρα δεν πάει καλά η δουλειά, αν κρίνουμε από τα αποτελέσματα, αλλά και από τις εμφανίσεις. Θα είναι το Κύπελλο (πιθανή κατάκτηση) το σωσίβιο του Ισπανού, ή απλώς υπάρχει ήδη ένα «κρυφό» διαζύγιο; Θα περιμένουμε, αλλά σημειώνουμε πως η αποχώρηση Νιουμπόφ δεν είναι στα υπέρ του βραχύσωμου κόουτς.

Πώς κρίνεις άραγε τον Ροσάδα; Μικρό το δείγμα ώς τώρα, δεν θα μεγαλώσει πολύ με το πέρας της σεζόν. Η ΑΕΚ επί ημερών του δεν προόδευσε μετά τη φυγή Ιντιακέθ, αλλά ούτε και πήγε πίσω. Την κρατά σταθερή. Το κριτήριο είναι ένα. Αν ο Ισπανός τεχνικός έχει το εκτόπισμα να ηγηθεί αυτής της ομάδας που θα θέλει να πάρει πρωτάθλημα. Τα βαρίδια στη ζυγαριά θα δείξουν.

Ούτε και ο Λιάσος Λουκά μπορεί να κριθεί. Ανέλαβε ένα Άρη σε πλήρη αποσύνθεση, έκανε 1-2 διορθωτικές κινήσεις αλλά δεν αρκούν. Η αλλαγή προπονητή και η απομάκρυνση Ριάτζκοφ έγινε πολύ αργά. Τα αφεντικά του Άρη έχουν βέβαια ένα επιπλέον στοιχείο. Την πρώτη θητεία του Λουκά; Θα πρέπει να συνδυάσουν λοιπόν το χθες, το σήμερα και το αύριο (τις προθέσεις για την ομάδα της νέας χρονιάς), ώστε να πάρουν απόφαση

Ο Πάολο

Δύο κουβέντες. Με όσα θέματα, όσες δυσκολίες, όποιος και αν είναι ο πήχης της επόμενης χρονιάς, η Ανόρθωση θα πρέπει να εξασφαλίσει την υπογραφή Καμορανέζι. Σίγουρα ο Ιταλός θα συζητηθεί στα συμβούλια ομάδων που θα ψάχνουν τεχνικό, γιατί είναι πολύ καλός. Άρα θα υπάρχει ανταγωνιστής. Οπότε, για την «Κυρία», «το... γοργότερον και χάριν έχει».